

SEXTI AURELII
P R O P E R T I I
L I B E R I.

E L E G I A I.

CYNTHIA prima suis miserum me cepit ocellis
Contactum nullis ante cupidinibus.
Tum mihi constantis dejecit lumina fastus,
Et caput impositis preslit Amor pedibus ;
Donec me docuit castas odisse puellas 5
Improbos, & nullo vivere consilio.
Et mihi jam toto furor hic non deficit anno,
Cum tamen adversos cogor habere Deos.
Milanion nullos fugiendo, Tulle, labores
Sævitiæ duræ contudit lassidos. 10
Nam modo Partheniis amens errabat in antris,
Ibat & hirsutas ille ferire feras.
Ille etiam Hylei percussus vulnere rami
Saucius Arcadiis rupibus ingemuit.
Ergo velocem potuit domuisse puellam 15
Tantum in amore preces, & benefacta valent.
In me tardus Amor non ullas cogitat artes ;
Nec meminit notas, ut prius, ire vias.
At vos, deductæ quibus est fallacia Lunæ,
Et labor in magicis sacra piare focis, 20
En agedum, dominæ mentem convertite nostræ,
Et facite illa meo palleat ore magis.
Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes
Possè Cytaëinis ducere carminibus.
Et vos, qui sero lapsum revocatis, amici, 25
Quærite non sanæ pectoris auxilia.

VOL. II.

B

2 PROPERTII LIBER I.

Fortiter & ferrum, siue vos patiemur & ignes :
 Sit modo libertas, quæ velit ira, loqui.
 Ferte per extremas gentes, & ferte per undas,
 Qua non ulla meum femina norit iter. 30
 Vos remanete, quibus facili Deus annuit aures ;
 Sitis & in tuto semper amore pares.
 In me nostra Venus noctes exercet amaras,
 Et nullo vacuus tempore desit Amor.
 Hoc, moneo, vitæ malum, sua quemque moretur 35
 Cura, neque afflueto mutet amore locum.
 Quod si quis monitis tardas adverterit aures,
 Heu referet quanto verba dolore mea !

ELEGIA II.

QUID iuvat ornato procedere, vita, capillo?
 Et tenues Coa veste movere sinus ?
 Aut quid Orontea crines perfundere myrrha ?
 Teque peregrinis vendere muneribus ?
 Naturæque decus mercato perdere cultu ?
 Nec sinere in propriis membra nitere bonis ?
 Crede mihi, non ulla tuæ medicina figuræ est.
 Nudus Amor formæ non amat artificem.
 Aspice qui t summittat humus formosa colores,
 Et veniant ederae sponte sua melius :
 Surgat & in folis formosius arbutus antris,
 Et sciat indociles currere lympa vias :
 Litora nativis perlucet picta lapillis,
 Et volucres nulla dulcius arte canunt.
 Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe,
 Pollucem cultu non Hilaira soror.
 Non Idæ, & cupido quondam discordia Phœbo
 Eveni patriis filia litonibus.
 Nec Phrygium falso traxit candore maritum
 Avecta externis Hippodamia rotis ;
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 Qualis Apelleis est color in tabulis.

Non illis
 Illis amp
 Non ego n
 Uni si qu
 Cum tibi p
 Aoniamq
 Unica nec d
 Omnia qu
 His tu semp
 Tædia du

QUALIS
 Lang
 Qualis & acc
 Libera jam
 Nec minus al
 Qualis in he
 Talis visa mi
 Cynthia, ne
 Ebria cum mu
 Et quateren
 Hanc ego, non
 Molliter imp
 Et quavis du
 Hac Amor, h
 Subiecto levite
 Osculaque ad
 Non tamen au
 Expertæ met
 Sed sic intentis
 Argus ut igne
 Et modo solveb
 Ponebamque
 Et modo gaudet
 Nunc furtiva

PROPERTII LIBER I.

3

Non illis studium vulgo conquirere amantes :

Illis ampla satis forma, pudicitia.

Non ego nunc vereor, ne sis mihi vilior istis :

25

Uni si qua placet, culta puella sat est :

Cum tibi praesertim Phœbus sua carmina donet,

Aoniamque libens Calliopea lyram :

Unica nec desit jucundis gratia verbis,

Omnia quæque Venus, quæque Minerva probat. 30

His tu semper eris nostræ gratissima viæ,

Tædia dum miserae sint tibi luxuriæ.

ELEGIA III.

QUALIS Thesea jacuit cedente carina

Languida desertis Gnosia litoribus :

Qualis & accubuit primo Cepheia somno

Libera jam duris coribus Andromede :

Nec minus assiduus Edonis fessa choreis

5

Qualis in herbofo concidit Apidano :

Talis visa mihi mollem spirare quæ em

Cynthia, non certis nixa caput manibus;

Ebria cum multo traherem vestigia Baccho,

Et quaterent fera nocte facem pueri.

10

Hanc ego, nondum etiam sensus d' perditus omnes,

Molliter impresso conor adire toro.

Et quamvis duplici correptum ardore juberent

Hæc Amor, hæc Liber, durus uterque Deus,

Subjecto leviter positam tentare lacerto,

15

Osculaque admota fumere, ad ora manu ;

Non tamen ausus eram dominæ turbare quietem,

Expertæ metuens jurgia sevitia :

Sed sic intentis hærebam fixus ocellis,

Argus ut ignotis cornibus Inachidos.

20

Et modo solvebam nostra de fronte corollas,

Ponebamque tuis, Cynthia, temporibus :

Et modo gaudebam lapsos formare capillos ;

Nunc furtiva cavis poma dabam manibus :

4 PROPERTII LIBER I.

Omniaque ingrato largibar munera Somno, 15
Munera de prono siepe voluta sinu.
Et, quoties raro duxti suspiria motu,
Obstupui vano credulus auspicio;
Nequa tibi insolitos portarent visa timores,
Neve quis invitam cogeret esse suam. 30
Donec diversas percurrrens Luna fenestras,
Luna moraturis sedula luminibus,
Compositos levibus radiis patefecit ocellos,
Sic ait in molli fixa toro cubitum;
Tandem te nostro referens injuria lecto 35
Alterius clausis repulit e foribus.
Namque ubi longa meae consumisti tempora noctis,
Languidus exactis, hei mihi, sideribus?
O utinam tales producas, improbe, noctes,
Me miseram quales semper habere jubes. 40
Nam modo purpureo fallebam flamine somnum,
Rursus & Orpheæ carmine fessâ lyrae:
Interdum graviter mecum deserta querebar
Externo longas sæpe in amore moras;
Dum me jucundis lapsam Sopor impulit alis. 45
Illa fuit lacrymis ultima meta meis.

ELEGIA IV.

QUID mihi tam multas laudando, Bassè, puellas
Mutatum domina cogis abire mea?
Quid me non pateris, vitæ quodcunque sequetur,
Hoc magis assueto ducere servitio?
Tu licet Antiopæ formam Nycteidos, et tu 5
Spartanam referas laudibus Hermionen,
Et quascunque tulit formosi temporis ætas,
Cynthia non illas nomen habere sinet:
Nedum, si levibus fuerit collata figuris,
Inferior duro judice turpis eat. 10
I hæc sed forma mei pars est extrema furoris:
Sunt majora, quibus, Bassè, perire juvat,

Ingen
Ga
Quo n
Hoc
Non i
Et t
Nec ti
Quia
Et te c
Diff
Nullas
Et q
Non ul
Q ian
Præcip
Nec q

INVI
Et
Quid tibi
Infelici
Et miser
Et bibe
Non ess
Mollite
Quod si f
At tibi
Non tibi
Illa fero
Ah mea c
Cum tibi
Et tremul
Et timor
Et quæcur
Nec pot

PROPERTII LIBER I.

Ingenuus color, & multis decus artibus, & quæ
Gaudia sub tacita ducere veste libet.
Quo magis & nostros contendis solvere amores, 15
Hoc magis accepta fallit uterque fide.
Non impune feres. sciet hæc insana puella,
Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.
Nec tibi me posthac committet Cynthia, nec te
Quæret. erit tanti criminis illa memor. 20
Et te circum omnes alias irata puellas
Differet. heu nullo limine carus eris.
Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
Et quicumque facer, qualis ubique, lapis. 33
Non ullo gravius tentatur Cynthia damno, 25
Quam sibi cum rapto cessat amore Deus,
Præcipue nostri. maneat sic semper, adoro;
Nec quicquam ex illa, quod querar, inveniam.

ELEGIA V.

INVIDE, tu tandem voces compesce molestas,
Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.
Quid tibi vis, insane? meos sentire furores?
Infelix, properas ultima nosse mala:
Et miser ignotos vestigia ferre per ignes, 5
Et bibere e tota toxica Thessalia.
Non est illa vagis similis collata puellis.
Molliter irasci non sciet illa tibi.
Quod si forte animis non est contraria nostris,
At tibi curarum millia quanta dabit? 10
Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos.
Illa feros animis alligat una viros.
Ah mea contemptus quoties ad limina cures!
Cum tibi singultu fortia verba cadent;
Et tremulus mœstis orietur fletibus horror, 15
Et timor informem ducet in ore notam:
Et quæcunque voles fugient tibi verba querenti;
Nec poteris, qui sis, aut ubi, nosse miser.

Tum grave servitium nostræ cogere puellæ
 Discere, & exclusum quid sit abire domum. 20
 Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
 Aut cur sum toto corpore nullus ego.
 Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti:
 Nescit Amor priscis cedere imaginibus.
 Quod si parva tuæ dederis vestigia culpæ, 2
 Quam cito de tanto nomine rumor eris?
 Non ego tum potero solatia ferre roganti,
 Cum mihi nulla mei sit medicina mali:
 Sed pariter miseri socio cogemur amore
 Alter in alterius mutua flere sinu. 30
 Quare, quid possit mea Cynthia, desine, Galle,
 Querere. non impune illa rogata venit.

ELEGIA VI.

NON ego nunc Adriæ vereor mare noscere tecum,
 Tullie, neque Ægeæ ducere vela salo.
 Cum quo Riphæos possim conscendere montes,
 Ulteriutque domos vadere Memnonias.
 Sed me complexæ remorantur verba puellæ 5
 Mutatoque graves sæpe colore preces.
 Illa mihi totis argutat noctibus ignes,
 Et queritur nullos esse relicta Deos.
 Illa meam mihi jam se denegat: illa minatur,
 Quæ solet ingrato tristis amica viro. 10
 Illis ego non horam possum durare querelis.
 Ah pereat, si quis lentus amare potest.
 An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
 Atque Asiæ veteres cernere divitias;
 Ut mihi deducta faciat convicia puppi 15
 Cynthia, & infans ora notet manibus;
 Osculaque opposito dicat sibi debita vento,
 Et nihil infido durius esse viro?
 Tu patrui meritis conare anteire secures,
 Et vetera oblitis jura refer sociis. 20

Na
 Et
 Me
 H
 Mu
 I
 No
 H
 At
 L
 Set
 H
 Tum
 VI

D
 Atque
 Sin
 Nos,
 Atque
 Nec t
 Cog
 Hic m
 Hin
 Me la
 Pon
 Me leg
 Et p
 Te qu
 Quo
 Longe
 Flebi

PROPERTII LIBER I.

7

Nam tua non ætas unquam cessavit amori,
Semper at armatæ cura fuit patriæ.
Et tibi non unquam nostros puer iste labores
Afferat, & lacrymis omnia nata meis.
Me sine, quem semper voluit Fortuna jacere, 25
Hanc animam extremæ reddere nequitia.
Multi longinquo periere in amore libenter,
In quorum numero me quoque terra tegat.
Non ego sum laudi, non natus idoneus armis.
Hanc me militiam fata subire volunt. 30
At tu, seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
Lydia Pactoli tingit aratra liquor;
Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
Ibis, & accepti pars eris imperii;
Tum tibi si qua mei veniet non innumera hora, 35
Vivere me duro fidere certus eris.

ELEGIA VII.

DUM tibi Cadmeæ dicuntur, Pontice, Thebæ,
Armaque fraternæ nillia militiæ;
Atque, ita sim felix, primo contendis Homero,
Sint modo fata tuis mollia carminibus;
Nos, ut consuevimus, nostros agitantur amores, 5
Atque aliquid durum querimus in dominam:
Nec tantum ingenio, quantum servire dolori
Cogor, & ætatis tempora dura queri.
Hic mihi coneritur vitæ modus: hæc mea fama est:
Hinc cupio nomen carminis ire mei. 10
Me laudent doctæ solum placuisse puellæ,
Pontice, & injustas sæpe tulisse minas.
Me legat assidue post hæc neglectus amator,
Et profint illi cognita nostra mala.
Te quoque si certo puer hic concusserit arcu, 15
Quod nolim nostros evoluisse Deos;
Longe castra tibi, longe miser agmina septem
Flebis in æterno surda jacere situ;

8 - PROPERTII LIBER I.

Et frustra cupies mollem componere versum,
 Nec tibi subjiçiet carmina serus Amor. 20
 Tunc me non humilem mirabere sæpe poetam :
 Tunc ego Romanis præferar ingeniis.
 Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulcro ;
 Ardoris nostri magne poeta, jaces.
 Tu cave nostra tuo contemnas carmina fastu. 25
 Sæpe venit magno fenore tardus Amor.

ELEGIA VIII.

TUNE igitur demens? nec te mea cura moratur?
 An tibi sum gelida vilior Illyria?
 Et tibi jam tanti, quicumque est iste, videtur,
 Ut sine me vento quolibet ire velis?
 Tune audire potes vesani murmura ponti 5
 Fortis, & in dura nave jacere potes?
 Tu pedibus teneris positas fulcire pruinas?
 Tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
 O utinam hibernæ duplicentur tempora brumæ,
 Et sit iners tardis navita Vergiliis; 10
 Ne tibi Tyrrhena solvatur funis arena,
 Neve inimica meas elevet aura preces :
 Atque ego non videam tales subsidere ventos,
 Cum tibi provectas auferet unda rates :
 Et me defixum vacua patiat in ora 15
 Crudelem infesta sæpe vocare manu.
 Sed quocunque modo de me, perjura, mereris,
 Sit Galatea tuæ non aliena viæ ;
 Ut te felici prævecta Ceraunia remo,
 Accipiat placidis Oricos æquoribus. 20
 Nam me non ullæ poterunt corrumpere ; de te
 Quin ego, vita, tuo limine vera querar.
 Nec me deficiet nautas rogitare citatos ;
 Dicite, quo portu clausa puella mea est.
 Et dicam, licet Atracis confidat in oris, 25
 Et licet Eleis, illa futura mea est,

PROPERTII LIBER I.

Hic erit, hic jurata manet, rumpantur iniqui.
 Vicinus : assiduas non tulit illa preces.
 Falsa licet cupidus deponat gaudia livor :
 Destitit ire novas Cynthia nostra vias. 30
 Illi carus ego, & per me carissima Roma
 Dicitur : & sine me dulcia regna negat.
 Illa vel angusto mecum requiescere lecto,
 Et quocunque modo maluit esse mea ;
 Quam sibi dotatae regnum vetus Hippodamiae, 35
 Et quas Elis opes ante pararat equis.
 Quamvis magna daret, quamvis majora daturus,
 Non tam n illa meos fugit avara sinus :
 Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,
 Sed potui blandi carminis obsequio. 40
 Sunt igitur Musae, neque amanti tardus Apollo :
 Quis ego fretus amo. Cynthia rara mea est.
 Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis.
 Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.
 Nec mihi rivalis certos subducet amores. 45
 Ista meam norit gloria canitiem.

ELEGIA IX.

DICEBAM tibi venturos, irrifor, amores,
 Nec tibi perpetuo libera verba fore.
 Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellae,
 Et tibi nunc quovis imperat emta modo.
 Non me Chaoniae vincant in amore columbae 5
 Dicere quos juvenes quaeque puella domet.
 Me dolor, & lacrymae merito fecere peritum :
 Atque utinam posito dicar amere rudis.
 Quid tibi nunc misero prodest grave ducere carmen ?
 Aut Amphioniae moenia flere lyrae ? 10
 Plus in amore valet Minnermi versus Homero :
 Carmina mansuetus lenia quaerit Amor.
 I quaeso, & tristes istos depone libellos,
 Et cane, quod quavis noisse puella velit.

18 PROPERTII LIBER I.

Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu 15
 Insanus medio flumine quaeris aquam.
 Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni.
 Haec est venturi prima favilla mali.
 Tunc magis Armenias cupies accedere tigres,
 Et magis infernae vincula nosse rotæ; 20
 Quam pueri toties arcum sentire medullis,
 Et nihil iratæ posse negare tuæ.
 Nullus Amor cuiquam faciles ita præbuit alas,
 Ut non alterna prefferit ille manu.
 Nec te decipiat, quod sit satis illa parata. 25
 Acrius illa subit, Pontice, si qua tua est.
 Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos,
 Nec vigilare alio nomine, cedat Amor..
 Qui non ante patet, donec manus attigit ossa.
 Quisquis es, assiduas effuge blanditiis. 30
 Illis & filices, & possunt cedere quereus,
 Nedum tu possis, spiritus iste levis.
 Quare, si pudor est, quam primum errata fateri:
 Dicere quo pereas sæpe in amore levat.

ELEGIA X.

O Jucunda quies, primo cum testis amori
 Adfueram vestris conscius in lacrymis.
 O noctem meminisse mihi jucunda voluptas!
 O quoties votis ille vocanda meis!
 Cum te complexa morientem, Galle, puella 5
 Vidimus in longam ducere verba moram.
 Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos,
 Et mediis cælo Luna ruberet equis;
 Non tamen a vestro potui secedere lusu,
 Tantus in alternis vocibus ardor erat. 10
 Sed quoniam non es veritus concedere nobis,
 Accipe commissæ munera lætitiæ.
 Non solum vestros didici reticere dolores:
 Est quiddam in nobis majus, amice, fide.

Possun
 Et d
 Et poss
 Nec
 Cynthi
 Quæ
 Tu ca
 Nev
 Neu, f
 Neu
 Irritat
 Nec
 At quo
 Hoc
 Is pote
 Qui m

Ecc
 Et mod
 Proxi
 Nostri
 Ecqu
 Ante m
 Sustul
 Atque a
 Parvu
 Aut ten
 Alter
 Quam v
 Mollit
 Ut solet
 Perfid
 Non qui
 Sed q

PROPERTII LIBER I. 11

15 Possum ego divisos iterum conjungere amantes. 15
 Et dominæ tardas possum aperire fores :
 Et possum alterius curas sanare recentes :
 Nec levis in verbis est medicina meis.
 Cynthia me docuit semper, quæcunque petenda,
 20 Quæque cavenda forent : non nihil egit Amor. 20
 Tu cave ne tristi cupias pugnare puellæ,
 Neve superba loqui, neve tacere diu :
 Neu, si quid petiit, ingrata fronte negaris :
 Neu tibi pro vano verba benigna cadant.
 25 Irritata venit, quando contemnitur illa ; 25
 Nec meminit justas ponere læsa minas.
 At quo sis humilis magis, & subjectus Amori,
 Hoc magis effecto sepe fruarè bono.
 Is poterit felix una remanere puella,
 30 Qui nunquam vacuo pectore liber erit.

ELEGIA XI.

ECQUID te mediis cessantem, Cynthia, Baiis,
 Qua jacet Herculeis semita litoribus,
 Et modo Thesproti mirantem subdita regno
 Proxima Misænis æquora nobilibus,
 5 Nostri cura subit memores ali ducere noctes ? 5
 Ecquis in extremo restat amore locus ?
 An te nescio quis simulatis ignibus hostis
 Sustulit e nostris, Cynthia, carminibus ?
 10 Atque utinam mage te rem's confisa minutis 10
 Parvula Lucrina cymba moretur aqua :
 Aut teneat clausam tenui Teuthrantis in unda
 Alternæ facilis cedere lympa manu ;
 Quam vacet alterius blandos audire susurros
 15 Molliter in tacito litore compositam : 15
 Ut solet amoto tibi custode puella 15
 Persida, communes nec meminisse Deos.
 Non quia perspecta non es mihi cognita fama,
 Sed quod in hac omnis parte timetur amor.

Ignoscēs igitur, si quid tibi triste libelli

Attulerint nostri : culpa timoris erit.

20

An mihi non major caræ custodia matris ?

Aut sine te vitæ cura sit ulla meæ ?

Tu mihi sola domus, tu, Cynthia, sola parentes,

Omnia tu nostræ tempora lætitiæ.

Seu tristis veniam, seu contra lætus amicis :

25

Quicquid ero, dicam, Cynthia causâ fuit.

Tu modo quam primum corruptas deferere Baias :

Multis ista dabunt litora dissidium :

Litora, quæ fuerant castis inimica puellis :

Ah pereant Baiæ crimen amoris aquæ.

30

ELEGIA XII.

QUID mihi desidiæ non cessas fingere crimen,
Quod faciat nobis conscia Roma moram ?

Tam multa illa meo divisa est millia lecto,

Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.

Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores

5

Cynthia, nec nostra dulcis in aures sonat.

Olim gratus eram : non illo tempore cuiquam

Contigit, ut simili posset amare fide.

Invidiæ fuimus. num me Deus obruit ? an quæ

Læsta Prometheus dividit herba iugis ?

10

Non sum ego, qui fueram : mutat via longa puellas.

Quantus in exiguo tempore fugit Amor !

Nunc primum longas solus cognoscere noctes

Cogor, & ipse meis auribus esse gravis.

Felix qui potuit præsentis flere puellæ :

15

Non nihil aspersis gaudet Amor lacrymis.

Aut si despectus potuit mutare calores ;

Sunt quoque translato gaudia servitio.

Mi neque amare aliam, neque ab hac discedere fas est.

Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

20

ELEGIA XIII.

TU, quod sæpe soles, nostro letabere casu,
 Galle, quod abrepto solus amore vacem.
 At non ipse tuas imitabor, perfide, voces.
 Fallere te nunquam, Galle, puella velit.
 Dum tibi deceptis augetur fama puellis,
 Certus & in nullo quaeris amore moram;
 Perditus in quadam tardis pallefcere curis
 Incipis, & primo lapsus abire gradu.
 Hæc erit illarum contemti pœna doloris:
 Multarum miseras exiget una vices.
 Hæc tibi vulgares istos compescet amores:
 Nec nova quaerendo semper amicus eris.
 Hæc ego non rimore malo, non augure doctus:
 Vidi ego: me, quaeso, teste negare potes?
 Vidi ego te toto vinctum languescere collo,
 Et flere injectis, Galle, diu manibus;
 Et cupere optatis animam deponere labris
 Et quæ deinde meus celat, amice, pudor.
 Non ego complexus potui diducere vestros;
 Tantus erat demens inter utrosque furor.
 Non sic Æmonio Salmonida mistus Enipeo
 Tænarius facili pressit amore Deus:
 Nec sic cœlestem flagrans amor Herculis Heben.
 Sensit ab Oeteis gaudia prima jugis.
 Una dies omnes potuit præcurrere amantes:
 Nam tibi non tepidas subdidit illa faces:
 Nec tibi præteritos passa est succedere fastus,
 Nec finet abduci; te tuus ardor aget.
 Nec mirum: cum sit Jove digna, & proxima Leda,
 Et Ledaë partu, gratior una tribus.
 Illa sit Inachiis & blandior Heroinis;
 Illa suis verbis cogat amare Jovem.
 Tu vero quoniam semel es periturus amore,
 Urere, non alio lumine dignus eras.
 VOL. II. C

14 PROPERTII LIBER I.

Quæ tibi sit felix, quoniam novus incidit error: 35
Et quocumque voles, una sit ista tibi.

ELEGIA XIV.

TU licet abjectus Tiberinâ molliter undâ
Lesbia Mentoreo vina bibas opere ;
Et modo tam celerem mireris currere lintres,
Et modo tam tardas funibus ire rates ;
Et nemus omne satas intendat vertice silvas, 5
Urgetur quantis Caucasus arboribus ;
Non tamen ista meo valeant contendere amorî.
Nescit Amor magnis cedere divitiis.
Nam sive optatam mecum trahit illa quietem,
Seu facili totum ducit amore diem ; 10
Tunc mihi Pætolî veniunt sub tecta liquores,
Et legitur rubris gemma sub æquoribus :
Tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges :
Quæ mancant, dum me fata perire volent.
Nam quis divitiis adverso gaudet Amore ? 15
Nulla mihi tristi præmia sint Venere.
Illa potest magnas heroum infringere vires,
Illa etiam duris mentibus esse dolor :
Illa neque Arabium metuit transcendere limen :
Nec timet ostrino, Tulle, subire toro ; 20
Et miserum toto juvenem versare cubili.
Quid relevant variis serica textilibus ?
Quæ mihi dum placata aderit, non ulla verebor
Regna, nec Alcinoi munera despiciere.

ELEGIA XV.

SÆPE ego multa tuæ levitatis dura timebami,
Hac tamen excepta, Cynthia, perfidia.
Aspice me quanto rapiat Fortuna periclo ;
Tu tamen in nostro lenta timore venis ;
Et potes externos manibus componere crines,
Et longa faciem querere desidia ;
Nec minus Sois pectus variare lapillis,

Ut form
At non si
Deserti
Multos ill
Sederat
Et, quam
Illa tam
Alphesibo
Sanguin
Nec sic A
Hypsip
Hypsipyle
Ut seme
Conjugis
Occidit,
Quarum n
Tu quoc
Desine jar
Cynthia,
Audax ah
Si quid
Muta priu
Annus 8
Quam tua
Sis quod
Quamve m
Per quos
Hos tu jur
Ut tibi si
Et contra
Nec tren
Quis te cog
Et sletum
Queis ego
O nullis t

PROPERTII LIBER I.

Ut formosa novo quæ parat ire viro.
 At non sic Ithaci digressu mota Calypso
 Desertis olim fleverat æquoribus :
 Multos illa dies incomtis mœsta capillis
 Sederat, injusto multa locuta falo ;
 Et, quamvis nunquam posthac visura, dolebat
 Illa tamen longæ conscia lætitiæ.
 Alphefibœa suos ulta est pro conjuge fratres,
 Sanguinis & cari vincula rupit Amor.
 Nec sic Ælonidem rapientibus anxia ventis
 Hypsipyle vacuo constitit in thalamo.
 Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
 Ut semel Æmonio tabuit hospitio.
 Conjugis Evadne miseros elata per ignes
 Occidit, Argivæ fama pudicitia.
 Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
 Tu quoque uti fieres nobilis historia.
 Define jam revocare tuis perjuria verbis,
 Cynthia, & oblitos parce monere Deos.
 Audax ah nimium, nostro dolitura periclo,
 Si quid forte tibi durius inciderit.
 Muta prius vasto labentur flumina ponto,
 Annus & inversas duxerit ante vices ;
 Quam tua sub nostro mutetur pectore cura,
 Sis quodcunque voles, non aliena tamen ;
 Quamve mihi viles isti videantur ocelli,
 Per quos sæpe mihi credita perfidia est.
 Hos tu jurabas, si quid mentita fuisses,
 Ut tibi suppositis exciderent manibus.
 Et contra magnum potes hos attollere solem ?
 Nec tremis admissæ conscia nequitia ?
 Quis te cogebat multos pallere colores,
 Et fletum invitis ducere luminibus ?
 Quis ego nunc pereo, similes moniturus amantes ;
 O nullis tutum credere blanditiis.

ELEGIA XVI.

QUÆ fueram magnis olim patefacta triumphis
 Janua Tarpeiae nota pudicitiae;
 Cujus inaurati celebrarunt limina currus,
 Captorum lacrymis humida supplicibus;
 Nunc ego nocturnis pоторum faucia rixis, 5
 Pulsata indignis saepe queror manibus.
 Et mihi non desunt turpes pendere corollae
 Semper, & exclusi signa jacere faces:
 Nec possum infamis dominae defendere noctes
 Nobilis obscœnis tradita carminibus: 10
 Nec tamen illa suae revocatur parcere famæ,
 Turpior & sæcli vivere luxuria.
 Hæc inter gravibus cogor deslere querelis
 Supplicis ah longas tristior excubias.
 Ille meos nunquam patitur requiescere postes 15
 Arguta referens carmina blanditia;
 Janua vel domina penitus crudelior ipsa,
 Quid mihi tam duris clausa taces foribus?
 Cur nunquam referata meos admittis amores,
 Nescia furtivas reddere mota preces? 20
 Nullane finis erit nostro concessa dolori?
 Tristis & in tepido limine somnus erit?
 Me mediæ noctes, me sidera prona jacentem,
 Frigidaque Eoo me delet aura gelu:
 Tu sola humanos nunquam miserata dolores 25
 Respondes tacitis mutua cardinibus.
 O utinam trajecta cava mea vocola rima,
 Percussas domine vertat in auriculas.
 Sit licet & saxo patientior illa Sicano,
 Sit licet & ferro durior, & chalybe; 30
 Non tamen illa suos poterit compefcere ocellos,
 Surget & invitis spiritus in lacrymis.
 Nunc jacet alterius felici nixa lacerto;
 At mea nocturno verba cadunt Zephyro.
 Sed tu sola mei tu maxima causa doloris, 36

V
 Te
 Q
 Ut
 Sc
 At
 O
 Ante
 De
 Hæc
 Et
 Sic
 Fle
 E
 Nec
 Om
 Quin
 Asp
 Nulla
 Hæc
 Tu
 Sat
 An
 Olla
 Ah
 Prin
 Nonne
 (Qu
 Quam
 Cern
 Illic
 Ultin
 Illa
 Moll

PROPERTII LIBER I.

17

Victa meis nunquam, janua, muneribus,
Te non ulla meae læsit petulantia linguae,
Quæ solet irato dicere trita loco ;
Ut me tam longa raucum patiare querela
Solicitas trivio pervigilare moras. 40
At tibi sæpe novo deduxi carmina versu,
Osculaque impressis nixa dedi gradibus.
Ante tuos quoties verti me, perfida, postes,
Debitaque occultis vota tuli manibus ?
Hæc ille, & si quæ miseri novistis amantes, 45
Et matutinis obstrepit alitibus.
Sic ego nunc dominæ vitiis, & semper amantis
Fletibus, æterna differor invidia.

ELEGIA XVII.

ET merito, quoniam potui fugisse puellam,
Nunc ego desertas alloquor Alcyonas :
Nec mihi Cassiope solito visura carinam,
Ominat : ingrato litore vota cadunt.
Quin etiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti : 5
Aspice quam sævas increpat aura minas.
Nullane placatæ veniet fortuna procellæ ?
Hæccine parva meum funus arena teget ?
Tu tamen in melius sævas converte querelas ;
Sat tibi sit poenæ nox, & iniqua vada. 10
An poteris siccis mea fata reponere ocellis ?
Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu ?
Ah pereat, quicumque rates, & vela paravit
Primus, & invito gurgite fecit iter.
Nonne fuit melius dominæ pervincere mores, 15
(Quamvis dura, tamen rara puella fuit)
Quam sic ignotis circumdata litora silvis
Cernere, & optatos quærere Tyndaridas ?
Illic si qua meum sepelirent fata dolorem,
Ultimus & posito staret amore lapis ;
Illa meo caros donasset funere crines, 20
Molliter & tenera poneret ossa rosa :

Illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
 Ut mihi non ullo pondere terra foret.
 At vos æquorea formosa Doride natae, 25
 Candida felici solvite vela choro.
 Si quando vestras labens Amor attingit undas,
 Mansuetis focio parcite litoribus.

ELEGIA XVIII.

HÆC certe deserta loca, & taciturna querenti,
 Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
 Hic licet occultos proferre impune dolores,
 Si modo sola queant saxa tenere fidem.
 Unde tuos primum repetam, mea Cynthia, fastus? 5
 Quod mihi das flendi, Cynthia, principium?
 Qui modo felices inter numerabar amantes,
 Nunc in amore tuo cogor habere notam.
 Quid tantum merui? quæ te mihi crimina mutant?
 An nova tristitiæ causâ puella tuæ? 10
 Sic mihi te referas levis, ut non altera nostro
 Limine formosos intulit ulla pedes.
 Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
 Non ita seva tamen venerit ira mea;
 Ut tibi sin merito semper furor; & tua flendo 15
 Lumina dejectis turpia si t lacrymis.
 An quia parva damus mutato signa calore?
 Et non ulla meo clamat in ore fides?
 Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,
 Fagus, & Arcadio pinus amata Deo. 20
 Ah quoties teneras resonant mea verba sub umbras,
 Scribitur & vestris Cynthia corticibus!
 An, tua quæ peperit nobis injuria, curas?
 Quæ solum tacitis cognita sunt foribus.
 Omnia consuevi timidus perferre superbæ 25
 Iussa, neque arguto facta dolore queri.
 Pro quo, Di, vivi fontes, & frigida rupes,
 Et datur inculto tramite dura quies.
 Et, quodcunque meæ possunt narrare querelæ,

PROPERTII LIBER I.

19

Cogor ad argutas dicere solus aves.
Sed qualiscunque es resonant mihi CYNTHIA silvæ,
Nec deserta tuo nomine saxa vacant.

ELEGIA XIX.

NON ego nunc tristes vereor, mea Cynthia, manes,
Nec moror extremo debita fata rogo;
Sed ne forte tuo careat mihi funus amore:
Hic timor est ipsis durior exequiis.
Non adeo leviter nostris puer hæsit ocellis,
Ut meus oblito pulvis amore vacet.
Illic Phylacides jucundæ conjugis heros
Non potuit cæcis immemor esse locis;
Sed, cupidus falsis attingere gaudia palmis,
Thessalis antiquam venerat umbra domum.
Illic quicquid ero, semper tua dicar imago:
Trajicit & fati litora magnus Amor.
Illic formosæ veniant chorus heroinæ,
Quas dedit Argivis Dardana præda viris:
Quarum nulla tua fuerit mihi, Cynthia, forma
Gratior, & tellus hoc ita iusta sinat.
Quamvis te longæ remorentur fata senectæ,
Cara tamen lacrymis ossa futura meis:
Quæ tu viva mea possis sentire favilla.
Tum mihi non ullo mors sit amara loco.
Quam vereor, ne te contempto, Cynthia, busto,
Abstrahat e nostro pulvere iniquus Amor;
Cogat & invitam lacrymas ficcare cadentes:
Flectitur assiduus certa puella minis.
Quare, dum licet, inter nos lætemur amantes,
Non satis est ullo tempore longus amor.

ELEGIA XX.

HOC pro continuo te, Galle, monemus amore,
Id tibi ne vacuo defluat ex animo:
Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti,
Crudelis Minyis dixerit Ascanius.
Est tibi non infra speciem, non nomine dispar

Thiodamanteo proximus ardor Hylæ.
 Huic tu, sive leges umbrosæ flumina silvæ;
 Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes;
 Sive Gigantea spatia bere litoris ora,
 Sive ubicunque vago fluminis hospitio;
 Nympharum semper cupidas defende rapinas:
 Non minor Ausoniis est amor in Dryasin.
 Ne tibi sit duos montes, & frigida faxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus:
 Quæ miser ignotis error perpeßus in oris
 Herculis indomito fleverat Ascanio.
 Namque ferunt olim Pagasæ navalibus Argo
 Egressam longe Phasidos iße viam;
 Et jam præteritis labentem Athamantidos undis
 Myforum scopulis applicuisse ratem.
 Hic manus heroum placidis ut constitit oris,
 Mollia composita litora fronde tegit;
 At comes invicti juvenis processerat ultra
 Raram sepositi querere fontis aquam.
 Hunc duo sectati fratres, Aquilonia proles,
 Hunc super & Zethes, hunc super & Calais
 Oscula suspensis instabant carpere plumis,
 Oscula & alterna ferre supina fuga:
 Ille sub extrema pendens secluditur ala,
 Et volucres ramo submovet insidias.
 Jam Pandionis cessat genus Orithyæ:
 Ah dolor ibat Hylas, ibat Hamadryasin.
 Hic erat Arganti Pegæ sub vertice montis,
 Grata domus nymphis humida Thyniasin:
 Quam supra nullæ pendebant debita curæ
 Roscida desertis poma sub arboribus:
 Et circum irriguo surgebant lilia prato
 Candida purpureis mista papaveribus:
 Quæ modo decerpens tenero puerilliter ungui,
 Proposito florem prætulit officio:
 Et modo formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus:

Tano
 Ni
 Cnju
 Mi
 Prola
 Tu
 Cui
 No
 His,
 Fo

T
 Quid
 Pa
 Sic t
 Ha
 Gall
 Eff
 Et q
 Mo

Q
 Si Pa
 Ita
 Cum
 (S
 Tu p
 Tu
 Prox
 Mo

PROPERTII LIBER I.

21

Tandem haurire parat demissis flumina palmis

Nixus, et exserto plena trahens humero.

Cujus ut accensæ Dryades candore puellæ

Miratæ solitos desstituerent choros ;

45

Prolapsum leviter facili traxere liquore :

Tum sonitum raptò corpore fecit Hylas.

Cui procul Alcides iterat responsa ; sed illi

Nomen ab extremis fontibus aura refert.

50

His, o Galle, tuos monitis servabis amores,

Formosum nymphis credere visus Hylam.

ELEGIA XXI.

TU, qui confortem properas evadere casum,
Miles ab Etruscis saucius aggeribus ;

Quid nostro gemitu turgentia lumina torques ?

Pars ego sum vestrae proxima militiæ.

Sic te servato possint gaudere parentes,

Hæc soror Acca tuis sentiat e lacrymis,

Gallum per medios ereptum Cæsaris enses,

Effugere ignotas non potuisse manus.

Et quæcunque super dispersa invenerit ossa

Montibus Etruscis, hæc sciat esse mea.

10

ELEGIA XXII.

QUALIS, & unde genus, qui sint mihi, Tulle, penates,
Queris pro nostra semper amicitia.

Si Perusina tibi patriæ sunt nota sepulcra,

Italiæ duris funera temporibus,

Cum Romana suos egit discordia cives,

5

(Sis mihi præcipue pulvis Etrusca dolor,

Tu projecta mei perpesa es membra propinqui :

Tu nullo miseri contegis ossa solo)

Proxima supposito contingens Umbria campo

Me genuit terris fertilis uberibus.

10

SEXTI AURELII
 PROPERTII
 LIBER II.

ELEGIA I.

QUÆRITIS, unde mihi toties scribantur amores ?
 Unde meus veniat mollis in ora liber ?
 Non mi Calliope, non hæc mihi cantat Apollo ;
 Ingenium nobis ipsa puella facit.
 Sive togis illam fulgentem incedere Cois, 5
 Hoc totum e Coa veste volumen erit :
 Seu vidi ad frontem sparsos errare capillos,
 Gaudet laudatis ire superba comis :
 Sive lyræ carmen digitis percussit eburnis, 10
 Miramur, faciles ut premat arte manus :
 Seu cum poscentes somnum declinat ocellos,
 Invenio causas mille poeta novas :
 Seu nuda erepto mecum luctatur amictu,
 Tunc vero longas condimus Iliadas :
 Seu quicquid fecit, sive est quodcumque locuta, 15
 Maxima de nihilo nascitur historia.
 Quod mihi si tantum, Mæcenas, fata dedissent,
 Ut possum heroas ducere in arma manus ;
 Non ego Titanus canerem, non Ossian Olympo
 Impositum, ut cæli Pelion esset iter ; 20
 Non veteres Thebas, nec Pergæa nomen Homeri,

Xerxes
 Regnavit
 Cimbrorum
 Bellaque
 Cæsares
 Nam quod
 Aut ca
 Everisof
 Et Pto
 Aut cane
 Septem
 Aut reg
 Actia
 Te mea
 Et sur
 Theseus
 Hic Is
 Sed neq
 Inton
 Nec me
 Cæsar
 Navita
 Enum
 Nos cor
 Qua p
 Laus in
 Posse
 Sed me
 Et tot
 Seu mi
 Pocu
 Seu mi
 Colch
 Una m
 Ex h
 Omnes
 Solus

Xerxis & imperio bina coisse vada ;
 Regnavit prima Remi, aut anulos Carthaginis altæ,
 Cimbrorumque minas, & bene facta Mari.
 Bellaque, resque tui memorarem Cæsaris; & tu 25
 Cæsare sub magno cura secunda fores.
 Nam quoties Mutinam, aut civilia busta Philippos,
 Aut canerem Siculae classica bella fugæ;
 Everfosque focos antiquæ gentis Etruscæ,
 Et Ptolemææ litora capta Phari; 30
 Aut canerem Ægyptum, & Nilum, cum tractus in urbem
 Septem captivis debilis ibat aquis;
 Aut regum auratis circumdata colla catenis,
 Actiaque in Sacra currere rostra via;
 Te mea Musa illis semper contexerit armis, 35
 Et sumita, & posita pace fidele caput.
 Theseus infernis, superis testatur Achilles,
 Hic Ixioniden, ille Menœtiaden.
 Sed neque Phlegræos Jovis, Enceladique tumultus
 Intonet angusto pectore Callimachus: 40
 Nec mea conveniunt duro præcordia versu
 Cæsaris in Phrygios condere nomen avos.
 Navita de ventis, de tauris narrat arator,
 Enumerat miles vulnèra, pastor oves:
 Nos contra angusto versamus proelia lecto. 45
 Qua pote quisque, in ea conterat arte diem.
 Laus in amore mori; laus altera, si datur uno
 Posse frui. fruatur o solum amore meo.
 Sed memini, solet illa leves culpasse puellas,
 Et totam ex Helena non probat Iliada. 50
 Seu mihi sint tangenda novercæ pocula Phædræ,
 Pocula privigno non nocitura suo;
 Seu mihi Ciræo pereundum est gramine, five
 Colchis Colchicis urat ahena focis;
 Una meos quoniam prædata est semina sensus, 55
 Ex hac ducentur funera nostra domo.
 Omnes humanos sanat medicina dolores.
 Solus Amor morbi non sanat artificem.

Tarda Philoëttæ sanavit crura Machaon,
 Phœnicis Chiron lumina Phyllirides : 60
 Et Deus extinctum Cressis Epidaurius herbis
 Restituit patriis Androgeona focis :
 Mytus & Æmonia juvenis qua cuspide vulnus
 Senserat, hac ipsa cuspide sensit opem :
 Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus 65
 Tantaleæ poterit tradere pomâ manu :
 Dolia virgineis idem ille repleverit urnis,
 Ne tenera assidua colla graventur aqua :
 Idem Caucasias solvet de rupe Promethei
 Brachia, & a medio pectore pellet avem. 70
 Quandocunque igitur vitam mea fata reposcent,
 Et breve in exiguo marmore nomen ero :
 Mæcenâs nostræ spes invidiosa juventæ,
 Et vitæ, & mortis gloria iusta meæ,
 Si te forte meo ducet via proxima busto, 75
 Effeda celatis siste Britannia jugis,
 Taliaque illacrymans mutæ jace verba favillæ ;
 Huic misero fatum dura puella fuit.

ELEGIA II.

LIBER eram, & vacuo meditabar vivere lecto ;
 At me composita pace fefellit Amor.
 Cur hæc in terris facies humana moratur ?
 Jupiter, ignosco pristina furta tua.
 Fulva coma est, longæque manus, & maxima toto 5
 Corpore ; & incedit vel Jove digna foror :
 Aut cum Dulichias Pallas spatiatur ad aras,
 Gorgonis anguiferæ pectus operta comis :
 Qualis & Ischomache Lapithæ genus heroinæ
 Centauris medio grata rapina mero : 10
 Mercurio & sanctis fertur Bœbeidos undis
 Virgineum Brimo composuisse latus.
 Cedite jam, Divæ, quas pastor viderat olim
 Idæis tunicam ponere verticibus.

Han
 E
 Q
 Vix
 Et
 Quan
 Ne
 Aut e
 Dis
 Nec r
 Lili
 Ut Ma
 Utq
 Nec d
 Non
 Nec si
 Non
 Quant
 Egit
 Et qua
 Par
 Et sua
 Carm
 Num t
 Aridu
 Hæc tib
 Hæc t
 Non non
 Ista de
 Gloria F
 Roman
 Nec sem
 Post H
 VO

PROPERTII LIBER II.

Hanc utinam faciem nolit mutare senectus,
Et si Cumææ secula vatis aget.

25

15

ELEGIA III.

QUI nullam tibi dicebas jam posse nocere,
Hæfisti: cecidit spiritus ille tuus.

Vix unum potes infelix requiescere mensem,
Et turpis de te jam liber alter erit.

Quærebam, sicca si posset piscis arena,

Nec solitus ponto vivere torvus aper;

Aut ego si possem studiis vigilare severis.

Disfertur, nunquam tollitur ullus amor.

Nec me tam facies, quamvis sit candida, cepit;

Lilia non domina sint magis alba mea:

Ut Mæotica nix minio si certet Ibero,

Utque rosæ puro lacte natant folia:

Nec de more comæ per lævia colla fluentes,

Non oculi, geminæ, sidera nostra, faces:

Nec si qua Arabio lucet bombyce puella:

Non sum de nihilo blandus amator ego:

Quantum, quod posito formosè saltat Iaccho,

Egit ut evantes dux Ariadna choros:

Et quantum, Æolio cum tentat carmina plectro,

Par Aganippææ ludere docta lyra:

Et sua cum antiquæ committit scripta Corinnæ,

Carminaque æquævis non putat æqua suis.

Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus

Aridus argutum sternuit omen Amor?

Hæc tibi contulerunt cœlestia munera Divi;

Hæc tibi: ne matrem forte dedisse putes:

Non non humani sunt partus talia dona:

Ista decem menses non peperere bona.

Gloria Romanis una es tu nata puellis.

Romana accumbes prima puella Jovi;

Nec semper nobiscum humana cubilia vives.

Post Helenam hæc terris forma secunda redit.

VOL. II.

D

5

10

15

20

25

30

Hæc, ego nunc mirer, si flagret nostra Juventus?
 Pulchrius hac fuerat, Troja, perire tibi.
 Olim mirabar, quod tanti ad Pergama belli 35
 Europæ, atque Asiæ causa puella fuit:
 Nunc, Pari, tu sapiens, & tu, Menelæ, fuisti;
 Tu, quia postebas, tu, quia lentus eras.
 Digna quidem facies, pro qua vel obiret Achilles,
 Vel Priamo belli causa probanda fuit. 40
 Si quis vult fama tabulas anteire vetustas,
 Hic dominam exemplo ponat in arte meam.
 Sive illam Hesperii, sive illam ostendet Eois,
 Uret & Eois, uret & Hesperios.
 His saltem ut tenear jam finibus, aut mihi si quis, 45
 Acrius ut moriar, venerit alter amor.
 Ac veluti primo taurus detrectat aratra,
 Post venit assueto mollis ad arva iugo:
 Sic primo juvenes trepidant amore feroces,
 Dehinc domiti post hæc æqua, & iniqua ferunt. 50
 Turpia perpeßus vates est vincla Melampus,
 Cognitus Iphicli surripuisse boves;
 Quem non lucra, magis Pero formosa coegit,
 Mox Amythaonia nupta futura domo.

ELEGIA IV.

MULTA prius dominæ delicta queraris oportet;
 Sæpe roges aliquid, sæpe repulsus eas:
 Et sæpe immeritos corrupas dentibus ungues,
 Et crepitum dubio suscitet ira pede:
 Nequicquam perfusa meis unguenta capillis; 5
 Ibat & expenso planta morata gradu.
 Non hic herba valet, non hic nocturna Cytæis,
 Non Perimedæa gramina cocta manu.
 Quippe ubi nec causas, nec apertos cernimus ictus,
 Unde tamen veniant tot mala, cæca via est. 10
 Non eget hic medicis, non lectis mollibus æger:
 Huic nullum cœli tempus, & aura nocet.
 Ambulat, & subito mirantur sanus amici.

Sic est
 Nam cui
 Quæ n
 Hostis fi
 Gaude
 Tranquil
 Quid t
 Alter se
 Altera

HOC

Hæc mer
 Et nob
 Inveniam
 Quæ fie
 Nec mili
 Vellicet
 Nunc est
 Si dolor
 Non ita C
 Nec dul
 Quam faci
 Dum li
 Nec tu no
 Omne i
 At tu, per
 Parce t
 Non solum
 Verum
 Nec tibi p
 Nec mea
 Nec tibi c
 Nec dur
 Rusticus h

PROPERTII LIBER II.

Sic est incautum, quicquid habetur amor.
 Nam cui non ego sum fallaci præmia vati?
 Quæ mea non decies somnia versat anus?
 Hostis si quis erit nobis, amet ipse puellas:
 Gaudeat in puero, si quis amicus erit.
 Tranquillo tuta descendis flumine cymba.
 Quid tibi tam parvi litoris unda nocet?
 Alter sepe uno mutat præcordia verbo,
 Altera vix ipso sanguine mollis erit.

ELEGIA V.

HOC verum est, tota te ferri, Cynthia, Roma.
 Et non ignota vivere nequitia?
 Hæc merui sperare? dabis mihi, perfida, pœnas,
 Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus erit.
 Inveniam tamen e multis fallacibus unam,
 Quæ fieri nostro carmine nota velit:
 Nec mihi tam duris insultet moribus; & te
 Vellicet. heu sero flebis amata diu.
 Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus:
 Si dolor abfuêrit, crede, redibit amor.
 Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus undæ,
 Nec dubio nubes vertitur atra Noto;
 Quam facile irati verbo mutantur amantes:
 Dum licet, injusto subtrahe colla iugo.
 Nec tu non aliquid, sed prima nocte, dolebis.
 Omne in amore malum, si patiare, leve est.
 At tu, per dominæ Junonis dulcia iura,
 Parce tuis animis, vita, nocere tibi.
 Non solum tauris ferit uncis cornibus hostem,
 Verum etiam instanti læsa repugnat ovis.
 Nec tibi perjuro scindam de corpore vestes:
 Nec mea præclusas fregerit ira fores:
 Nec tibi connexos iratus carpere crines,
 Nec duris ausim lædere pollicibus.
 Rusticus hæc aliquis tam turpia prælia quærat,

Cujus non ederae circumiere caput.
 Scribam igitur, quod non unquam tua debeat aetas,
 Cynthia forma potens, Cynthia forma levis.
 Crede mihi, quamvis contemnas murmura famae,
 Hic tibi pallori, Cynthia, versus erit. 30

ELEGIA VI.

NON ita complebant Ephyræe Laidos aedes,
 Ad cuius jacuit Græcia tota fores:
 Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim
 Tanta, in qua populus lusit Erichthonius:
 Nec quæ deletas potuit componere Thebas
 Phryne, tam multis facta beata viris.
 Quin etiam falsos fingis tibi sæpe propinquos;
 Oscula, ne desint, qui tibi jure ferant.
 Me juvenum facies pictæ, me Numina lædunt,
 Me tener in cunis, & sine voce puer: 10
 Me lædit, si multa tibi dedit oscula mater,
 Me soror, & cum qua dormit, amica simul:
 Omnia me lædent. timidus sum. ignosce timori.
 Et miser in tunica suspicor esse virum.
 His olim, ut fama est, vitiis ad prælia ventum est: 15
 His Trojana vides funera principiis.
 Aspera Centauros eadem dementia jussit
 Frangere in adversum pocula Pirithoum.
 Cur exempla petam Graiū? tu criminis auctor
 Nutritus duro, Romule, lacte Lupæ: 20
 Tu rapere intactas docuisti impune Sabinas:
 Per te nunc Romæ quidlibet audet Amor.
 Felix Admeti conjux, & lectus Ulyssis,
 Et quæcunque viri femina limen amat.
 Tempa Pudicitiae quid opus statuissè puellis, 25
 Si cuivis nuptæ quidlibet esse licet?
 Quæ manus obscenas depinxit prima tabellas,
 Et posuit casta turpia visâ domo;
 Illa puellarum ingenuos corruptit ocellos,

Ne
 Ah g
 Jur
 Non i
 Tur
 Sed n
 Et
 Quos i
 Quæ
 Nam
 Quan

GA
 Ne nos
 Non
 At mag
 Devic
 Nam ci
 Quan
 An ego
 Respi
 Ah mea
 Tibia
 Unde m
 Nullu
 Quod si
 Non r
 Hinc ete
 Gloria
 Tu mih
 Hic er
 Uxor me
 Sempe

PROPERTII LIBER II.

Nequitiaeque suae noluit esse rudes.
 Ah gemat, in terris ista qui protulit arte
 Jurgia sub tacita condita lœtitiâ.
 Non istis olim variabant tecta figuris,
 Tum paries nullo crimine pictus erat.
 Sed non immerito velavit aranea fanum,
 Et mala desertos occupat herba Deos.
 Quos igitur tibi custodes, quæ limina ponam,
 Quæ nunquam supra pes inimicus eat?
 Nam nihil invitæ tristis custodia prodest:
 Quam peccare pudet, Cynthia, tuta sat est.

ELEGIA VII.

GAVISA est certe sublatam Cynthia legem,
 Qua quondam edicta flemus uterque diu,
 Ne nos divideret: quamvis diducere amantes
 Non queat invitos Jupiter ipse duos.
 At magnus Cæsar: sed magnus Cæsar in armis:
 Devictæ gentes nil in amore valent.
 Nam citius paterer caput hoc discedere collo,
 Quam possem nuptæ perdere amore faces.
 An ego transirem tua limina clausa maritus
 Respiciens udis prodita luminibus?
 Ah mea tum quales caneret tibi, Cynthia, cantus
 Tibia, funesta tristior illa tuba!
 Unde mihi patriis gnatos præbere triumphis?
 Nullus de nostro sanguine miles erit.
 Quod si vera meæ comitarem castra puellæ,
 Non mihi sat magnus Castoris iret equus.
 Hinc etenim tantum meruit mea gloria nomen,
 Gloria ad hibernos lata Boristhenidas.
 Tu mihi sola places; placeam tibi, Cynthia, solus.
 Hic erit & patrio sanguine pluris amor.
 Uxor me nunquam, nunquam me ducet amica:
 Semper amica mihi, semper & uxor eris.

ELEGIA VIII.

ERIPITUR nobis jam pridem cara puella,
 Et tu me lacrymas fundere, amice, vetas?
 Nullæ sunt inimiciæ, nisi amoris, acerbæ:
 Ipsum me jugula, lenior hostis ero.
 Possum ego in alterius positam spectare lacerto? 5
 Nec mea dicitur, quæ modo dicta mea est?
 Omnia vertuntur: certe vertuntur amores:
 Vinceris, aut vincis, hæc in amore rota est.
 Magni sæpe duces, magni cecidere tyranni:
 Et Thebæ steterunt: altaque Troja fuit. 10
 Munera quanta dedi, vel qualia carmina feci?
 Illa tamen nunquam ferrea dixit, amo.
 Ergo jam multos nimium temerarius annos,
 Improba, qui tulerim teque, tuamque domum.
 Et quando ire tibi liber sum visus? an usque 15
 In nostrum jacies verba superba caput?
 Sic igitur prima moriere ætate, Properti:
 Sed morere; interitu gaudeat illa tuo.
 Exagitet nostros manes, sectetur & umbras,
 Insultetque rogis, calcet & ossa mea. 20
 Quid? non Antigones tumulo Bœotius Æmon
 Corruit ipse suo faucibus ense latus?
 Et sua cum miseræ permiscuit ossa puellæ,
 Qua sine Thebanam noluit ire domum:
 Sed non effugies; mecum moriaris oportet; 25
 Hoc eodem ferro stillet uterque cruor.
 Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura,
 Mors inhonesta quidem, tu moriere tamen.
 Ille etiam abrepta desertus conjuge Achilles
 Cessare in tectis pertulit arma sua. 30
 Viderat ille fuga fractos in litore Achivos,
 Fervere & Hæctorea Dorica castra face:
 Viderat informem multa Patroclon arena
 Porrectum, & sparsas cæde jacere comas:

PROPERTII LIBER II.

Omnia formosam propter Briseida passus. 31
 Tantus in erepto sævit amore dolor. 35
 At postquam sera captiva est reddita pœna,
 Fortem illum Æmonii Hecctora traxit equis.
 Inferior multo cum sim vel Marte, vel armis,
 Mirum si de me jure triumphat Amor? 40

ELEGIA IX.

ISTE quod est, ego sæpe fui : sed forsit in hora
 Hoc ipso ejecto carior alter erit.
 Penelope poterat bis denos salva per annos
 Vivere, tam multis femina digna procis :
 Conjugium falsa poterat disferre Minerva, 5
 Nocturno solvens texta diurna dolo :
 Visura & quamvis nunquam speraret Ulysssem,
 Illum exspectando facta remansit anus.
 Nec non exanimum amplectens Briseis Achillem
 Candida vesana verberat ora manu ; 10
 Et dominum lavit mœrens captiva cruentum,
 Appositum fluvii in Simoenta vadis :
 Pœdavitque comas ; & tanti corpus Achillis,
 Maximaque in parva sustulit ossa manu :
 Cum tibi nec Peleus aderat, nec cœrula mater, 15
 Scyria nec viduo Deidamia toro.
 Tunc igitur veris gaudebat Græcia gnatis :
 Tunc etiam felix inter & arma pudor.
 At tu non una potuisti nocte vacare
 Impia, non unum sola manere diem. 20
 Quin etiam multo duxisti pocula risu.
 Forsthan & de me verba fuere mala.
 Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit.
 Di faciant, isto capta fruarè viro.
 Hæc mihi vota tuam propter suscepta salutem, 25
 Cum capite hoc Stygiæ jam peterentur aquæ :
 Et lectum flentes circumstaremus amici :
 Hic ubi tum, pro Di, perfida, quisve fuit?

32° PROPERTII LIBER II.

Quid si longinquos retinerer miles ad Indos?
 Aut mea si staret navis in Oceano? 30
 Sed vobis facile est verba, & componere fraudes:
 Hoc unum didicit femina semper opus.
 Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,
 Nec folia hiberno jam tremefacta Noto;
 Quam cito feminea non constat scdus in ira, 35
 Sive a causa gravis, sive ea causa levis.
 Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam.
 Tela precor pueri promite acuta magis:
 Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam:
 Sanguis erit vobis maxima palma meus. 40
 Sidera sunt testes, & matutina pruina,
 Et furtim misero janua aperta mihi,
 Te nihil in vita nobis acceptius unquam.
 Nunc quoque eris, quamvis sis inimica mihi.
 Nec domina ulla meo ponet vestigia lecto: 45
 Solos ero, quoniam non licet esse tuum.
 Atque utinam, si forte pios eduximus annos,
 Ille vir in medio fiat amore lapis.
 Non ob regna magis diris cecidere sub armis
 Thebani, media non sine matre, duces; 50
 Quam, mihi si media liceat pugnare puella:
 Mortem ego non fugiam morte subire tua.

ELEGIA X.

S ED tempus lustrare aliis Heliconæ choreis,
 Et campum æmonio jam dare tempus equo.
 Jam libet & fortes memorare ad prælia turmas,
 Et Romana mei dicere castra ducis.
 Quod si deficient vires, audacia certe 5
 Laus erit; in magnis & voluisse fat est.
 Ætas prima canat Veneres, extrema tumultus.
 Bella canam, quando scripta puella mea est.
 Nunc volo subducto gravior procedere vultu:
 Nunc aliam citharam me mea Musa docet. 10

PROPERTII LIBER II. 33

Surge anima ex humili jam carmine : sumite vires,
 Pierides : magni nunc erit oris opus.
 Jam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Parthorum, & Crassus se tenuisse dolet.
 India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho, 15
 Et domus intactæ te tremit Arabia.
 Et si qua extremis tellus se subtrahit oris,
 Sen iet illa tuas postmodo capta manus.
 Hæc ego castra sequar vates ; tua castra canendo
 Magnus ero : servant hunc mihi fata diem. 20
 Ut caput in magnis ubi non est tangere signis,
 Ponitur hic imos ante corona pedes :
 Sic nos, nunc inopes laudis conscendere carmen,
 Pauperibus sacris vilia thura damus.
 Nondum etiam Ascræos norunt mea carmina fontes, 25
 Sed modo Permessi flumine lavit Amor.

ELEGIA XI.

SCRIBANT de te alii, vel sis ignota licebit.
 Laudet, qui sterili semina ponit humo.
 Omnia, crede mihi, tecum uno munera lecto
 Auferet extremi funeris atra dies.
 Et tua transibit contemnens ossa viator, 5
 Nec dicet, Cinis hic docta puella fuit.

ELEGIA XII.

QUICUNQUE ille fuit, puerum qui pinxit Amorem,
 Nonne putas miras hunc habuisse manus ?
 Is primum vidit sine sensu vivere amantes,
 Et levibus curis magna perire bona.
 Idem non frustra ventosas addidit alas, 5
 Fecit & humano corde volare Deum.
 Scilicet alterna quoniam jactamur in unda,
 Nostraque non ullis permanet aura locis.
 Et merito hamatis manus est armata sagittis,
 Et phætra ex humero Cnoscia utroque jacet : 10

Ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem,
 Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.
 In me tela manent, manet & puerilis imago;
 Sed certe pennas perdidit ille suas:
 Evolat e nostro quoniam de pectore nusquam, 15
 Assiduusque meo sanguine bella gerit.
 Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?
 Si pudor est, alio trajice tela tua.
 Intactos isto satius tentare veneno:
 Non ego, sed tenuis vapulat umbra mei: 20
 Quam si perdidideris, quis erit, qui talia cantet?
 Hæc mea Musa levis gloria magna tua est:
 Quæ caput, & digitos, & lumina nigra puellæ,
 Et canit, ut soleant molliter ire pedes.

ELEGIA XIII.

NON tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
 Spietula quot nostro pectore fixit Amor.
 Hic me tam græciles venit continere Musas,
 Jussit & Aferæum sic habitare nemus,
 Non ut Pieriæ quercus mea verba sequantur, 5
 Aut possim Ilinaria dicere valle feras;
 Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu:
 Tunc ego sum Inachio notior arte Lino.
 Non ego sum formæ tantum mirator honestæ;
 Nec si qua illustres semina jactat avos: 10
 Me juvat in gremio doctæ legisse puellæ,
 Auribus & puris scripta probasse mea.
 Hæc ubi contigerint, populi confusa valetò
 Fabula: nam domina iudice tutus ero.
 Quæ si forte bonas ad pacem verterit aures, 15
 Possum inimicitias tunc ego ferre Jovis.
 Quandocunque igitur nostros mors claudet ocellos,
 Accipe quæ ferves funeris acta mei.
 Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa:
 Nec tuba sit fati vana querela mei: 20

P
 Nec mihi
 Nec sit
 Desit odor
 Plebei p
 Sat mea, f
 Quos ego
 Tu yero n
 Nec fuer
 Osculaque
 Cum da
 Deinde, u
 Accipiat
 Et sit in ex
 Quæ teg
 Et duo fin
 Unius h
 Nec minu
 Quam, f
 Tu quoque
 Hoc iter
 Interea ca
 Non nil
 Atque utin
 Jussisset
 Nam quo
 Nestoris
 Quis tam
 Gallicus
 Non ille. A
 Diccret
 Tu tamen
 Fas est
 Testis, qu
 Venant
 Illis form
 Diceris

PROPERTII LIBER II.

35

Nec mihi tunc fulcro sternatur lectus eberno :

Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.

Desit odoriferis ordo mihi lancibus ; adsint

Plebei parvæ funeris exequiæ.

15 Sat mea, sat magna est, si tres sint, pompa, libelli ; 25

Quos ego Persephonæ maxima dona feram.

Tu yero nudum pectus lacerata sequare,

Nec fueris nomen lassæ vocare meum :

Osculaque in gelidis ponas suprema labellis,

20 Cum dabitur Syrio munere plenus onyx. 30

Deinde, ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,

Accipiat manes parvula testa meas :

Et sit in exiguo laurus superaddita busto,

Quæ tegat extincti funeris umbra locum.

30 Sed duo sint versus ; Qui nunc jacet horrida pulvis, 35

Unius hic quondam servus Amoris erat.

Nec minus hæc nostri notescet fama sepulcri,

Quam fuerant Phthii busta cruenta viri.

Tu quoque, si quando venies ad fata, memento

Hoc iter, ad lapides cana veni memores. 40

Interea cave sis nos aspernata sepultos ;

Non nihil ad verum conscia terra sapit.

5 Atque utinam primis animam me ponere cunis

Iussisset quævis de tribus una soror.

Nam quo tam dubiæ servetur spiritus horæ ? 45

Nestoris est visus post tria secla cinis.

10 Quis tam longævæ meminisset fata senectæ

Gallicus Iliacis miles in aggeribus ?

Non ille Antilochi vidisset corpus humati :

Diccret aut, o mors, cur mihi fera venis ? 50

Tu tamen amissæ non nunquam sebis amico.

15 Fas est præteritos semper amare viros.

Testis, qui niveum quandam percussit Adonim

Venantem Idalio vertice, durus aper.

Illis formosum lavisse paludibus, illuc 55

Diceris effusa tu Venus ille coma.

Sed frustra mutos revocabis, Cynthia, manes.

Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui?

ELEGIA XIV.

NON ita Dardanio gavisus Atrida triumpho est,
 Cum caderent magnæ Laomedontis opes;
 Nec sic errore exacto lætatus Ulysses,
 Cum tetigit caræ litora Dulichiæ;
 Nec sic Electre, salvum cum aspexit Orestem,
 Cujus falsâ tenens fleverat ossa soror;
 Nec sic incolumem Minois Thesea vidit,
 Dædaleum lino cum duce rexit iter;
 Quanta ego præterita collegi gaudia nocte:
 Immortalis ero, si altera talis erit.
 At dum demissis supplex cervicibus ibam,
 Dicebar sicco vilior esse lacu.
 Nec mihi jam fastus opponere quærit iniquos,
 Nec mihi ploranti lenta sedere potest.
 Atque utinam non tam sero mihi nota fuisset
 Conditio: cineri nunc medicina datur.
 Ante pedes cæcis lucebat semita nobis.
 Scilicet infano nemo in amore videt.
 Hoc sensi prodesse magis, contemnite amantes:
 Sic hodie veniet, si qua negavit heri.
 Pulsabant alii frustra, dominamque vocabant:
 Mecum habuit positum lenta puella caput.
 Hæc mihi devictis potior victoria Parthis:
 Hæc spolia, hæc reges, hæc mihi currus erunt.
 Magna ego dona tua figam, Cytherea, columna,
 Taleque sub nostro munere carmen erit;
 Has pono ante tuas tibi, Diva, Propertius ædes
 Exuvias, tota nocte receptus amans.
 Nunc ad te, mea lux, veniat mea litore navis
 Servata, an mediis fidat onusta vadis?
 Quod si forte aliqua nobis mutabere culpa,
 Vestibulum jaceam mortuus ante tuum.

O
 Qua
 Q
 Nar
 In
 Illa
 O
 Quar
 O
 Non
 Si
 Ipse
 Cu
 Nud
 Di
 Quot
 Sci
 Quin
 Oss
 Need
 Vie
 Dum
 No
 Atque
 Vel
 Exem
 Ma
 Errat
 Ven
 Terra
 Et o
 Flumi
 Arie
 V

PROPERTII LIBER

ELEGIA XV.

O me felicem, o nox mihi candida, & o tu
 Lectule deliciis facte beate meis !
 Quam multa apposita narramus verba lucerna !
 Quantaque sublato lumine rixa fuit !
 Nam modo nudatis mecum est luctata papillis ;
 Interdum tunica duxit operta moram.
 Illa meos somno lassos patefecit ocellos
 Ore suo, & dixit, siccine, lente, jaces ?
 Quam vario amplexu mutamus brachia ! quantum
 Oscula sunt labris nostra morata tuis !
 Non juvat in cæco Venerem corrumpere motu :
 Si nescis, oculi sunt in amore ducēs.
 Ipse Paris nuda fertur periisse Lacæna,
 Cum Menelæo surgeret e thalâmo :
 Nudus & Endymion Phœbi cepisse sororem
 Dicitur, & nudæ concubuisse Deæ :
 Quod si pertendens animo vestita cubaris,
 Scissâ veste mēas experiere manus.
 Quin etiam, si me ulterius provexerit ira,
 Ostendes matri brachia læsa tuæ ;
 Necdum inclinatæ prohibent te ludere mammae :
 Viderit hoc, si quam jam peperisse patet.
 Dum nos fata sinunt, oculos satiemus amorē :
 Nox tibi longa venit, nec reditura dies.
 Atque utinam hærentes sic nos vincire catena
 Velles, ut nunquam solveret ulla dies.
 Exemplo juxtæ tibi sint in amore columbæ,
 Masculus, & totum femina conjugium.
 Errat, qui finem vesani quærit amoris ;
 Verus amor nullum novit habere modum.
 Terra prius falso partu deludet arantes,
 Et citius nigros Sol agitabit equos,
 Fluminaque ad caput incipient revocare liquores,
 Aridus & sicco gurgite piscis erit ;

VOL. II.

E

Quam possim nostros alio transferre calores.
 Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.
 Quod mihi si secum tales concedere noctes
 Illa velit, vitæ longus & annus erit.
 Si dabit hæc multas, siam immortalis in illis.
 Nocte una quivis vel Deus esse potest.
 Qualem si cuncti vellent decurrere vitam,
 Et pressi multo membra jacere mero;
 Non ferrum crudele esset, neque bellica navis:
 Nec nostra Actiacum verteret ossa mare:
 Nec toties propriis circum oppugnata triumphis
 Lassa foret crines solvere Roma suos.
 Hæc certe merito poterunt laudare minores,
 Læserunt nullos pocula nostra Deos,
 Tu modo, dum licet, hunc fructum ne desere vitæ:
 Omnia si dederis oscula, pauca dabis.
 Ac veluti folia arentes liquere corollas,
 Quæ passim calathis strata natare vides:
 Sic nobis, qui nunc magnum speramus amantes,
 Forsitan includet crastina fata dies.

ELEGIA XVI.

PRÆTOR ab Illyricis venit modo, Cynthia, terris,
 Maxima præda tibi, maxima cura mihi.
 Non potuit saxo vitam posuisse Cerauno:
 Ah, Neptune, tibi qualia dona darem!
 Nunc sine me plena fiunt convivium mensæ:
 Nunc sine me tota janua nocte patet.
 Quare, si sapias, oblatas ne desere messes;
 Et stolidum pleno vellere carpe pecus.
 Deinde, ubi consumpto restabit munere pauper,
 Dic, alias iterum naviget Illyrias.
 Cynthia non sequitur fastes, nec curat honores;
 Semper amatorum ponderat illa sinus.
 At tu nunc nostro, Venus o, succurre dolori,
 Rumpat ut assiduis membra libidinibus.

35

40

45

50

5

70

Ergo m
 Jupite
 Semper
 Et jul
 Atque u
 Stram
 Nunqua
 Atque
 Non qui
 Candia
 Non qui
 Formo
 Barbaru
 Et sub
 Aspice q
 Arserit
 Nullane
 An dol
 Tot jam
 Nec te
 Ah pude
 Turpis
 Cerne du
 Actia d
 Hunc inf
 Jussit,
 Cæsaris h
 Illa, q
 Sed quas
 Quosve
 Hæc vide
 Quæ tit
 Non semp
 Jupiter,
 Vidiitin'
 Fulmina

PROPERTII LIBER II.

39

Ergo muneribus quivis mercatur amicam?

15

33 Jupiter! indigna merce puella perit.

Semper in Oceanum mittit me quærere gemmas,

Et jubet ex ipsa tollere dona Tyro.

Atque utinam Romæ nemo esset dives; & ipse

Straminea posset dux habitare casa.

20

40 Nunquam venales essent ad munus amicæ,

Atque una fieret cana puella domo.

Non quia septenas noctes sejuncta cubaris,

Candida tam foedo brachia fusâ viro;

Non quia peccaris, testor te; sed quia vulgo

25

Formosis levitas semper amica fuit.

Barbarus excussis agitât vestigia lumbis,

Et subito felix nunc mea regna tenet.

Aspice quid donis Eriphyle invenit amaris,

Arserit & quantis nupta Creusa malis.

30

50 Nullane sedabit nostros injuria fletus?

An dolor hic vitiis nescit abesse suis?

Tot jam abiêre dies, cum me nec cura theatri,

Nec tetigit campi; nec mea Musa juvat.

Ah pudeat, certe pudeat: nisi forte, quod aiunt, 35

Turpis amor surdis auribus esse solet.

Cerne duceem, modo qui fremitu complevit inani

Actia damnatis æquora militibus:

Hunc infamis amor versis dare terga carinis

Jussit, & extremo quærere in orbe fugam.

40

Cæsaris hæc virtus, & gloria Cæsaris hæc est:

Illâ, qua vicit, condidit arma manu.

5 Sed quascunque tibi vestes, quoscunque smaragdos,

Quosve dedit flavo lumine chrysolithos,

Hæc videam rapidas in vanum ferre procellas:

40

Quæ tibi terra, velim, quæ tibi fiat aqua.

Non semper placidus perjuros ridet amantes

Jupiter, & furda negligit aure preces.

70 Vidistin' toto sonitus percurrere cælo?

Fulminaque æthereâ desiluisse domo?

50

40 PROPERTII LIBER II.

Non Iæc Pleiades faciunt, neque agnosus Orion :
 Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.
 Perjuras tunc ille solet punire puellas,
 Deceptus quoniam flevit & ipse Deus.
 Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis,
 Ut timeas, quoties nubilus auster erit.

55

ELEGIA XVII.

MENTIRI noctem, promissis ducere amantem,
 Hoc erit insectas sanguine habere manus.
 Horum ego sum vates, quoties desertus amaras
 Explevi noctes, fractus utroque toro.
 Vel tu Tantalea moveare ad flumina sorte,
 Ut liquor arenti fallat ab ore sitim :
 Vel tu Sisyphios licet admirere labores,
 Difficile ut toto monte volutet onus.
 Durius, in terris nihil est quod vivat amante,
 Nec, modo si sapias, quod minus esse velis.
 Quem modo felicem, invidia admirante, ferebant,
 Nunc decimo admittor vix ego quoque die.
 Nunc jacere e duro corpus juvat, impia, saxo,
 Sumere & in nostras tetra venena manus.
 Nunc licet in triviis sicca requiescere Luna,
 Aut per rimosas mittere verba fores.
 Quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo :
 Tum flebit, cum mi senserit esse fidem.

5

10

15

ELEGIA XVIII.

ASSIDUÆ multis odium peperere querelæ.
 Frangitur in tacito femina sæpe viro.
 Si quid vidisti, semper vidisse negato :
 Aut si quid doluit forte, dolere nega.
 Quid si jam canis ætas mea candeat annis ?
 Et faceret scissas languida ruga genas ?

5

At non Tithoni spernens Aurora senectam,
 Desertum Eoa passa jacere domo est :
 Illum sæpe suis decedens fovit in ulnis,
 Quam prius abjunctos sedula lavit equos. 10
 Illum ad vicinos cum amplexa quiesceret Indos,
 Maturos iterum est quæsta redire dies.
 Illa Deos currum conscendens dixit iniquos ;
 Invitum & terris præstitit officium :
 Cui majora senis Tithoni gaudia vivi, 15
 Quam gravis amisso Memnone luctus erat.
 Cum senæ non puduit talem dormire puellam,
 Et canæ toties oscula ferre comæ.
 At tu etiam juvenem edisti me perfida, cum sis
 Ipsa anus haud longa curva futura die. 20
 Quin ego diminuo curam ; quod sæpe Cupido
 Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.
 Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,
 Ludis & externo tincta nitore caput.
 Ut natura dedit, sic omnis recta figura. 25
 Turpis Romano Belgicus ore color.
 Illi sub terris fiant mala multa puellæ,
 Quæ mentita suas vertit inepta comas.
 De me, mi certe poteris formosa videri :
 Mi formosa sat es, si modo sæpe venis. 30
 An, si cæruleo quædam sua tempora fuso
 Tinxerit, idcirco cærulea forma bona est ?
 Cum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus ;
 Frater ego, & tibi sim filius unus ego.
 Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus ; 35
 Nec nimis ornata fronte sedere velis.
 Credam ego narranti, noli committere, famæ.
 Et terram rumor transiit, & maria.

ELEGIA XIX.

ETSI me invito discedis, Cynthia, Roma,
 Lætor, quod sine me devia rura colis.
 Nullus erit castis juvenis corruptor in agris,
 Qui te blanditiis non sinet esse probam.
 Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras, 5
 Nec tibi clamata somnus amarus erit.
 Sola eris, & solos spectabis, Cynthia, montes,
 Et pecus, & fines pauperis agricolæ.
 Illic te nulli poterunt corrumpere ludi,
 Fanaque peccatis plurima causâ tuis. 10
 Illic assidue tauros spectabis arantes,
 Et vitem docta ponere falce comas.
 Atque ibi rara feres inculto thura sacello,
 Hædus ubi agrestes corruet ante focos.
 Protinus & nuda choreas imitabere sura; 15
 Omnia ab externo sint modo tuta viro.
 Ipse ego venabor: jam nunc me sacra Dianæ
 Susplicere, & Veneri ponere vota juvat.
 Incipiam captare feras, & reddere pinu
 Cornua, & audaces ipse monere canes: 20
 Non tamen ut vastos ausim tentare leones,
 Aut celer agrestes cominus ire fues.
 Hæc igitur mihi sit lepores audacia molles
 Excipere, & stricto figere avem calamo;
 Qua formosa suo Clitumnus flumina laco 25
 Integit, & niveos abluit unda boves.
 Tu, quoties aliquid conabere, vita, memento
 Venturum paucis me tibi luciferis.
 Sic me nec solæ poterunt avertere silvæ,
 Nec vaga muscosis flumina fusa jugis; 30
 Quin ego in assidua mutem tua nomina lingua.
 Absenti nemo ne nocuisse velit.

ELEGIA XX.

QUID fles abducta gravius Briseide? quid fles
 Anxia captiva tristius Andromacha?
 Quidve mea de fraude Deos, insana, fatigas?
 Quid quereris nostram sic cecidisse fidem?
 Non tam nocturna volucris funesta querela
 Attica Cecropiis obstrepat in foliis:
 Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
 Solicito lacrymas depluit a Sipylo.
 Me licet æratis astringant brachia nodis;
 Sint mea vel Danaes condita membra domo;
 In te ego & æratas rumpam, mea vita, catenas,
 Ferratam Danaes transfiliamque domum.
 De te quodcunque, ad surdas mihi dicitur aures;
 Tu modo ne dubita de gravitate mea.
 Ossa tibi juro per matris, & ossa parentis,
 (Si fallo, cinis heu sit mihi uterque gravis)
 Me tibi ad extremas mansurum, vita, tenebras.
 Ambos una fides auferet, una dies.
 Quod si nec nomen, nec me tua forma teneret;
 Posset servitium mite tenere tuum.
 Septima jam plenæ deducitur orbita Lunæ,
 Cum de me, & de te compita nulla tacent.
 Interea nobis non nunquam janua mollis,
 Non nunquam lecti copia facta tui;
 Nec mihi muneribus nox ulla est eruta beatis:
 Quicquid eram, hoc animi gratia magna tui.
 Cum te tam multi pæserent, tu me una petisti.
 Possum ego naturæ non meminisse tuæ?
 Tunc me vel tragicæ vexetis Erinnyes; & me
 Inferno damnes, Æace, judicio:
 Atque inter Tityi volucres mea pœna vagetur:
 Tumque ego Sisyphio saxa labore geram,
 Nec tu supplicibus me sis venerata tabellis:
 Ultima talis erit, quæ mea prima fides.

44 PROPERTII LIBER II.

Hoc mihi perpetuo jus est, quod solus amator
Nec cito desisto, nec temere incipio.

35

ELEGIA XXI.

AT quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
Tantum illi Pantho ne sit amica Venus.
Sed tibi jam videor Dodona verior augur :
Uxorem ille tuns pulcher amator habet.
Tot noctes periere : nihil pudet ? aspice, cantat 5
Liber ; tu nimium credula sola jaces.
Et nunc inter eos tu sermo es ; te ille superbus
Dicit se invito sæpe fuisse domi.
Discream, si quicquam aliud, quam gloria de te
Quæritur : has laudes ille maritus habet. 10
Colchida sic hospes quondam decepit Iason :
Ejecta est : tenuit namque Creusa domum.
Sic a Dulichio juvene est elusa Calypso ;
Vidit amatorem pandere vela suum.
Ah nimium faciles aurem præbere puellæ, 15
Discite, desertæ, non temere esse bonæ.
Huic quoque, qui restat, jampridem quæritur alter ;
Experta in primo stulta cavere potest.
Nos quocunque loco, nos omni tempore tecum,
Sive ægra pariter, sive valente, sumus.

ELEGIA XXII.

SCIS here mi multas pariter placuisse puellas ;
Scis mihi, Demophoon, multa venire mala.
Nulla meis frustra lustrantur compita plantis.
O nimis exitio nata theatra meo !
Sive aliquis molli deducit candida gestu 5
Brachia, seu varios incinit ore modos.
Interea nostri quærant sibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore si qua sedet :

PROPERTII LIBER II.

45

Sive vagi crines puris in frontibus errant,
 Indica quos medio vertice gemma tenet. 10
 Qu si forte aliquid vultu mihi dura negarat,
 Frigida de tota fronte cadebat aqua.
 Quæris. Demophoon, cur sum tam mollis in omnes?
 Quod quæris, quare non habet ullus amor?
 Cur aliquis sacris laniat sua brachia cultris? 15
 Et Phrygis infanos cæditur ad numeros?
 Unicuique dedit vitium natura creato:
 Mi fortuna aliquid semper amare dedit.
 Me licet & Thamyrae cantoris fata sequantur,
 Nunquam ad formosas, invide, cæcus ero. 20
 Sed, tibi si exiles videor tenuatus in artus,
 Falleris: haud unquam est culta labore Venus.
 Percontere licet: sæpe est experta puella
 Officium tota nocte valere meum.
 Jupiter Alcenæ geminas requieverat arctos, 25
 Et cælum noctu bis sine rege fuit:
 Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit:
 Nullus amor vires eripit ipse suas.
 Quid? cum e complexu Briseidis iret Achilles,
 Num fugere minus Thessala tela Phryges? 30
 Quid? fertus Andromachæ lecto cumurgeret Hector,
 Bella Mycenæ non timere rates?
 Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros:
 Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.
 Aspice uti cælo modo Sol, modo Luna ministret: 35
 Sic etiam nobis una puella parum est.
 Altera me cupidis teneat, foveatque lacertis,
 Altera si quando non sinet esse locum.
 Aut, si forte irata meo sit facta ministro,
 Ut sciat esse aliam, quæ velit esse mea. 40
 Nam melius duo defendunt retinacula navem,
 Tutius & geminos anxia mater alit.
 Aut, si es dura, nega: sin es non dura, venito.
 Quid juvat in nullo pondere verba loqui?

Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti,

45

Speranti subito si qua venire negat.

Quanta illum toto versant suspiria lecto,

Cum recipi, quem non noverit, illa vetat?

Et rursum puerum quærendo audita, fatigat:

Quem, quæ scire timet, quærere plura jubet.

50

ELEGIA XXIII.

CUI fuit indocto fugienda hæc semita vulgi,

Ipse petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.

Ingenuus quisquam alterius dat munera servo,

Ut commissæ suæ verba ferat dominæ?

Et quærit toties, quænam nunc porticus illam

5

Integit? & campo quo movet illa pedes?

Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama, labores

Herculis, ut scribat, muneris ecquid habes?

Cernere uti possis vultum custodis amari,

Captus & immunda sæpe latere casa.

10

Quam care semel in toto nox vertitur anno!

Ah pereant, si quos janua clausa juvat.

Contra rejecto quæ libera vadit amictu,

Custodiun & nullo septa tumore, placet:

Cui sæpe immundo Sacra conteritur via socco,

15

Nec finit esse moram, si quis adire velit.

Differet hæc nunquam, nec poscet garrula, quæ te

Astrictus ploret sæpe dedisse pater.

Nec dicet, timeo; propera jam surgere, quæso:

Infelix, hodie vir mihi rure venit.

20

Et quas Euphrates, & qua mihi milit Orontes,

Me capiant; nolim furta pudica tori.

Libertas quoniam nulli jam restat amanti,

Nullus liber erit, si quis amore volet.

TU lo
E

Qui non l

Aut pu

Quod si j

Non es

Nec sic p

Urerer

Quare ne

Parcius

Et modo

Et mar

Et cupit

Quæqu

Ah perea

Fallaci

Hoc erit

Tam te

Una, aut

Et dico

Me modo

Ille tuu

Contenda

Imprin

Si libitur

Et tibi

Tetra ve

Et nun

Quos utin

Jam tibi

Qui nunc

Dissidi

At me n

Non la

ELEGIA XXIV.

TU loqueris, cum sis jam noto fabula libro,
 Et tua sit toto Cynthia lecta foro?
 Qui non his verbis aspergat tempora surdo?
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor.
 Quod si jam facilis spiraret Cynthia nobis,
 Non ego nequitiae dicerer esse caput:
 Nec sic per totam infamis traducerer urbem:
 Urerer & quamvis nomine, verba darem.
 Quare ne tibi sit mirum me quaerere viles:
 Parcius infamant: num tibi causa levis?
 Et modo pavonis caudae fiabella superbæ,
 Et manibus dura frigus habere pila,
 Et cupit iratum talos me poscere eburnos,
 Quæque nitent Sacra vilia dona via.
 Ah percam, si me ista movent dispendia: sed me
 Fallaci dominæ jam pudet esse jocum.
 Hoc erit in primis, quod me gaudere jubebas?
 Tam te formosam non pudet esse levem?
 Una, aut altera nox nondum est in amore peracta,
 Et dicor lecto jam gravis esse tuo.
 Me modo laudabas, & carmina nostra legebas.
 Ille tuus pennas tam cito vertit amor?
 Contendat mecum ingenio, contendat & arte;
 Imprimis una discat amare domo.
 Si libitum tibi erit, Lernæas pugnet ad hydras;
 Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat.
 Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas,
 Et nunquam pro te deneget esse miser.
 Quos utinam in nobis, vita, experiare labores,
 Jam tibi de timidis iste protervus erit,
 Qui nunc se in tumidum jactando venit honorem,
 Dissidium vobis proximus annus erit.
 At me non ætas mutabit tota Sibyllæ,
 Non labor Alcidae, non piger ille dies.

48 PROPERTII LIBER II.

Tu mea compones, & dices, Ossa, Propeit', 35
 Hæc tua sunt. cheu tu mihi certus eras.
 Certus eras cheu, quamvis nec sanguine avito
 Nobilis, & qua nvis non ita dives eras.
 Nil ego non patiar, nunquam me injuria mutat.
 Ferre ego formosam nullum onus esse puto. 40
 Credo ego non paucos ista periisse figura:
 Credo ego sed multos non habuisse fidem.
 Parvo dilexit spatio Minoida Theseus,
 Phyllida Demophoon, hospes uterque malus.
 Jam tibi Jasona nota est Medea carina, 45
 Et modo servato sola relicta viro.
 Dura est, quæ multis simulatum fingit amorem,
 Et se plus uni si qua parare potest.
 Noli nobilibus, noli conferre beatis.
 Vix venit, extremo qui legat ossa die. 50
 Ii tibi nos erimus: sed tu potius, precor, ut me
 Demissis plangas pectore nuda comis.

ELEGIA XXV.

UNICA nata meo pulcherrima cura dolori,
 Excludi quoniam fors mea, sæpe veni.
 Ista meis fiet notissima forma libellis,
 Calve, tua venia, pace, Catulle, tua.
 Miles depositis annosus secubat armis: 5
 Grandævique negant ducere aratra boves:
 Putris & in vacua requiescit navis arena:
 Et vetus in templo bellica parma vacat.
 At me ab amore tuo deducet nulla senectus,
 Sive ego Tithonus, sive ego Nestor ero. 10
 Nonne fuit satius duro servire tyranno?
 Et gemere in tauro, sæve Perille, tuo?
 Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu?
 Caucasias etiam si pateremur aves?
 Sed tamen obsistam. teritur rubigine mucro 15
 Ferreus, & parvo sæpe liquore silex.

PROPERTII LIBER II.

49

At nullo dominæ teritur sub limine amor, qui

Restat, & immerita sustinet aure minas.

Utro contentus rogat, & peccasse fatetur

Læsus, & invitis ipse redit pedibus.

20

Tu quoque, qui pleno fastus assumis amore,

Credule, nulla diu femina pondus habet.

An quisquam in mediis perfolvit vota procellis,

Cum sæpe in portu fracta carina nater?

Aut prius infecto deposcit præmia cursu,

25

Septima quam metam triverit ante rota?

Mendaces ludunt status in amore secundi.

Si qua venit sero, magna ruina venit.

Tu tamen interea, quamvis te diligat illa,

In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

30

Namque in amore suo semper tua maxima cuique,

Nescio quo pacto, verba nocere solent.

Quamvis te persæpe vocet, semel ire memento.

Invidiam quod habet, non solet esse diu.

Et si secula forent antiquis grata puellis,

35

Essem ego, quod nunc tu, tempore vincor ego.

Non tamen ista meos mutabunt secula mores.

Unusquisque sua noverit ire via.

At vos, qui officia in multos revocatis amores,

Quantum sic cruciat lumina vestra dolor?

40

Vidistis pleno teneram candore puellam,

Vidistis fusco, ducit uterque color.

Vidistis quandam Argiva prodire figura,

Vidistis nostras, utraque forma rapit.

Illaque plebeio, vel sit sandicis amictu,

45

Hæc atque illa mali vulneris una via est.

Cum satis una tuis insomnia portet ocellis,

Una sit & cuivis femina multa maia.

ELEGIA XXVI.

VIDI te in somnis fracta, mea vita, carina
 Ionio lassas ducere rore manus:
 Et quæcunque in me fueras mentita, fateri:
 Nec jam humore graves tollere posse coinas:
 Qualem purpureis agitata fluctibus Hellen,
 Aurea quam molli tergore vexit ovis.
 Quam timui, ne forte tuum mare nomen haberet,
 Atque tua labens navita fleret aqua!
 Quæ tum ego Neptuno, quæ tum cum Castore fratri,
 Quæque tibi excepi tum, Dea Lecothoe?
 At tu, vix primas extollens gurgite palmas,
 Sæpe meum nomen jam peritura vocas.
 Quod si forte tuos vidisset Glaucus ocellos,
 Effes Ionii facta puella maris;
 Et tibi præ invidia Nereides increpitent,
 Candida Nisæe, cæcula Cymothoe.
 Sed tibi subsidio Delphinum currere vidi,
 Qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram.
 Jamque ego conabar summo me mittere saxo,
 Cum mihi discussit talia visa metus.
 Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puella
 Serviat, & tota dicar in urbe potens.
 Non, si Cambyse redeant, & flumina Croesi,
 Dicat; de nostro surge, poeta, toro.
 Nam mea cum recitat, dicit se odisse beatos.
 Carmina tam sancte nulla puella colit.
 Multum in amore fides, multum constantia prodest.
 Qui dare multa potest, multa & amare potest:
 Seu mare per longum mea cogitet ire puella,
 Hanc sequar, & fidos una aget aura duos.
 Unum litus erit sopitis, unaque tecto
 Arbor, & ex una sæpe bibemus aqua.
 Et tabula una duos poterit componere amantes,
 Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.

Omnia p
 Velacu
 Quicunq
 Et Dan
 Et qui m
 Dux er
 Illa meis
 Incend
 Certe iis
 Me lice
 Sed non
 Neptun
 Testis An
 Compre
 Jam Deus
 Aurea d
 Crudelem
 Hic Deu
 Crede mil
 Alternat
 Ipsaque si
 Purus &
 Quod mihi
 Exitus h

AT vos
 Qua
 Quarritis &
 Quæ sit
 Seu pedibu
 Et maris
 Rursus & o
 Cum Mau
 Præterea d
 Neu sube

PROPERTII LIBER II.

Omnia perpetiar, sævus licet urgeat Euris, 51
 Velaque in incertum frigidus Auster agat, 35
 Quicumque & venti miserum vexastis Ulysses,
 Et Danaum Euboico litore mille rates,
 Et qui movistis duo litora, cum rudis Argus
 Dux erat ignoto missa columba mari. 40
 Illa meis tantum non unquam desit ocellis,
 Incendat navem Jupiter ipse licet.
 Certe iisdem nudi pariter jactabimur oris.
 Me licet unda ferat, te modo terra tegat.
 Sed non Neptunus tanto crudelis amori, 45
 Neptunus fratri par in amore Jovi.
 Testis Amymone, latices cum ferret in arvis,
 Compressa, & Lernæ pulsa tridente palus.
 Jam Deus amplexu votum persolvit; at illi
 Aurea divinas urna refudit aquas. 50
 Crudelem & Boream rapta Orithyia negavit.
 Hic Deus & terras, & maria alta domat.
 Crede mihi; nobis mitescet Scylla, nec unquam
 Alternante vorans vasta Charybdis aqua.
 Ipsaque sidera erunt nullis obscura tenebris. 55
 Purus & Orion, purus & Hædus erit.
 Quod mihi si ponenda tuo sit corpore vita,
 Exitus hic nobis non inlioneustus erit.

ELEGIA XXVII.

AT vos incertam, mortales, funeris horam.
 Quæritis, & qua sit mors aditura via. 25
 Quæritis & cælo Phœnicum inventa sere no;
 Quæ sit stella homini commoda, quæque mala.
 Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Britannos, 5
 Et maris & terræ cæca pericla via.
 Rursus & objectum fletis capiti esse tumultum,
 Cum Mavors dubias miscet utrinque manus. 30
 Præterea domibus flammam, domibusque ruinam,
 Neu subeant labris pocula nigra suis. 10

57 PROPERTII LIBER II.

Solus amans novit, quando periturus, & a qua
Morte; neque hic Boreæ flabra, neque arma timet.
Jam licet & Stygia sedeat sub arundine remex,
Cernat & infernæ tristia vela ratis;
Si modo clamantis revocaverit aura puellæ, 15
Concessum nulla lege redibit iter.

ELEGIA XXVIII.

JUPITER affectæ tandem miserere puellæ.
Tam formosa tuum mortua crimen erit.
Venit enim tempus cum torridus æstuat aer,
Incipit & sicco fervere terra cane.
Sed non tam ardoris culpa est, neque crimina coeli, 5
Quam toties sanctos non habuisse Deos.
Hoc perdit miseras, hoc perdidit ante puellas:
Quicquid jurarunt ventus & unda rapit.
Num sibi collatam d. luit Venus? illa peræque
Præ se formosis invidiosa Dea est. 10
An contenta tibi Junonis templa Pelasgæ?
Palladis aut oculos ausa negare bonos?
Semper, formosæ, non nōstis parcere verbis.
Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.
Sed tibi vexatæ per multa pericula vitæ, 15
Extremo veniet mollior hora die.
Io versâ caput primos mugiverat annos:
Nunc Dea, quæ Nilî flumina vacca bibit.
Ino etiam prima terras ætate vagata est:
Hanc miser implorat navita Leucothoen. 20
Andromede monstris fuerat devota marinis:
Hæc eadem Persei nobilis uxor erat.
Calisto Arcadios erraverat ursâ per agros:
Hæc nocturna suo fidere vela regit.
Quod si forte tibi properarint fata quietem, 25
Illa sepulturæ fata beata tuæ;
Narrabis Semelæ, quo sis formosa periclo:
Credet & illa suo docta puella malo.

PROPERTII LIBER II. 53

Et tibi Maenias inter Heroidas omnes
 Primus erit, nulla non tribuente, locus. 30
 Nunc, utcunque potes, fato gere faucia morem :
 Et Deus, & durus vertitur ipse dies.
 Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Juno :
 Frangitur & Juno, si qua puella perit.
 Deficiunt magico torti sub carmine rhombi, 35
 Et jacet extincto laurus adusta foco.
 Et jam Luna negat toties descendere cœlo,
 Nigraque funestum concinit omen avis.
 Una ratis fati nostros portabit amores
 Cœrula ad infernos velificata lacus. 40
 Si non unius, quæso miserere duorum.
 Vivam, si vivet : si cadet illa, cadam.
 Pro quibus optatis sacro me carmine damno :
 Scribam ego ; per magnum est salva puella Jovem.
 Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit, 45
 Narrabitque sedens longa pericla sua.
 Hæc tua, Persephone, maneat clementia ; nec tu,
 Persephones conjux, sævior esse velis.
 Sunt apud infernos tot millia formosarum ;
 Pulchra sit in superis scilicet una locis. 50
 Vobiscum est Iope, vobiscum candida Tyro,
 Vobiscum Europe, nec proba Pasiphae :
 Et quot Troja tulit, vetus & quot Achaia formas,
 Et Thebæ, & Priami diruta regna senis :
 Et quæcunque erat in numero Romana puella, 55
 Occidit ; has omnes ignis avarus habet.
 Nec forma æternum, aut cuiquam est fortuna perennis :
 Longius, aut propius mors sua quemque manet.
 Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo,
 Munera Dianæ debita redde choros. 60
 Redde etiam excubias Divæ nunc, ante juvencæ ;
 Votivas noctes & mihi solve decem.

ELEGIA XXIX.

HESTERNA, mea lux, cum potus nocte vagarer,
 Nec me servorum duceret ulla manus,
 Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta
 Venerat (hos vetuit me numerare timor)
 Quorum alii faculas, alii retinere sagittas : 5
 Pars etiam visa est vincla parare mihi.
 Sed nudi fuerant ; quorum lascivior unus,
 Arripite hunc, inquit ; nam bene nostis eum :
 Hic erat : hunc mulier nobis irata locavit.
 Dixit, & in collo jam mihi nodus erat. 10
 Hic alter jubet in medium propellere, & alter,
 Intereat, qui nos non putat esse Deos :
 Hæc te non meritum totas expectat in horas,
 At tu nescio quas quæris, inepte, foris.
 Quæ cum Sidoniæ nocturna ligamina mitræ 15
 Solverit, atque oculos moverit illa graves,
 Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
 Sed quos ipse suis fecit Amor manibus.
 Parcite jam fratres, jam certos spondet amores,
 Et jam ad mandatam venimus ecce domum. 20
 Atque ita me injecto duxerunt rursus amictu.
 I nunc, & noctu disce manere domi.
 Mane erat, & volui, si sola quiesceret illa,
 Visere. at in lecto Cynthia sola fuit.
 Obstupui : non illa mihi formosior unquam 25
 Visa, neque ostrina cum fuit in tunica.
 Ibat & hinc castæ narratum somnia Vestæ,
 Neu sibi, neve mihi quæ nocitura forent.
 Talis visa mihi somno demissa recenti,
 (Heu quantum per se candida forma valet !) 30
 Quid ? tu matutinus, ait, speculator amicæ,
 Me similem vestris moribus esse putas ?
 Non ego tam facilis. sat erit mihi cognitus unus,
 Vel tu, vel si quis verior esse potest,

PROPERTII LIBER II.

55

Apparent non ulla toro vestigia pressò,

35

Signa voluptatis, nec jacuisse duos.

Aspice ut in toto nullus mihi corpore surgat

Spiritus, admissò notus adulterio.

Dixit, & opposita propellens suavia dextra,

Profilit in laxa nixa pedem solea.

40

Sic ego tam sancti custode recludor amoris.

Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

ELEGIA XXX.

QUO fugis ah demens? nulla est fuga: tu licet usque
Ad Tanaim fugias, usque sequetur Amor.

Non, si Pegaseo vesteris in aere dorso;

Nec, tibi si Persei moverit ala pedes:

Vel si te sectæ rapiant talaribus auræ,

5

Nil tibi Mercurij proderit alta via.

Instat semper Amor supra caput, instat amanti,

Et gravis ipse super libera colla sedet.

Excubat ille acer custos, & tollere nunquam

Te patietur humo lumina capta semel.

10

Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est,

Si modo præsentès viderit esse preces.

Ista senes licet accusent convivia duri;

Nos modo propositum, vita, teramus iter.

Illorum antiquis onerentur legibus aures:

15

Hic locus est, in quo tibia docta sonet;

Quæ non jure vado Mæandri jacta natasti,

Turpia cum faceret Palladis ora tumor.

Nunc jam, dura, paras Phrygias nunc ire per undas,

Et petere Hyrcani litora nota maris?

20

Spargereque alterna communes cæde penates,

Et ferre ad patrios præmia dira lares?

Una contentum pudeat me vivere amica?

Hoc si crimen erit, crimen amoris erit.

56 PROPERTII LIBER II.

Mi nemo objiciat. libeat tibi, Cynthia, mecum 25
 Roscida muscosis intra tenere jugis.
 Illic aspicias scopulis hæreere sorores,
 Et canere antiqui dulcia furta Jovis :
 Ut Semele est combustus, ut est deperditus Io ;
 Denique ut ad Trojæ tecta volarit avis. 30
 Quod si nemo exstat, qui vicerit alitis arma ;
 Communis culpæ cur reus unus agor ?
 Nec tu virginibus reverentia moveris ora :
 Hic quoque non nescit, quid sit amare, chorus ;
 Si tamen Oeagri quædam compressa figura 35
 Bistonis olim rupibus accubuit.
 Hic ubi me prima statuent in parte choreæ,
 Et medius tecta cuspide Bacchus erit ;
 Tum capiti sacros patiar pendere corymbos :
 Nam sine te nostrum non valet ingenium. 40

ELEGIA XXXI.

QUÆRIS cur veniam tibi tardior? aurea Phœbi
 Porticus a magno Cæsare aperta fuit.
 Tota erat in speciem Pœnis digesta columnis ;
 Inter quas Danaï femina turba senis.
 Hic equidem Phœbo visus mihi pulchrior ipso 6
 Marmoreus tacita carmen hiare lyra.
 Atque aram circum steterant armenta Myronis
 Quatuor artificis vivida signa boves.
 Tum medium Clario surgebat marmore templum,
 Et patria Phœbo carius Ortygia. 10
 Auro Solis erat supra fastigia currus,
 Et valvæ Libyci nobile dentis opus.
 Altera dejectos Parnassi vertice Gallos,
 Altera mærebat funera Tantalidos.
 Deinde inter matrem Deus ipse, interque sororem
 Pythius in longa carmina veste sonat.

Q
 Nam
 Qu
 Curv
 Ap
 Hoc
 Cy
 Cum
 In
 Silic
 Por
 Et c
 Flu
 Et le
 Cum
 Falle
 No
 Nil a
 Ter
 Sed d
 Tan
 Nuper
 Rur
 Sed tu
 Sem
 Non t
 Test
 Sin au
 Con
 Tynda
 Et f
 Ipsa V
 Nec

ELEGIA XXXII.

QUI videt, is peccat; qui non te viderit, ergo
Non cupiet: facti crimina lumen habet.

Nam quid Prænестis dubias, o Cynthia, sortes,

Quid petis Ææi mœnia Telegoni?

Curve te in Herculeum deportant effeda Tybur?

Appia cur toties te via ducit anum?

Hoc utinam spatium loco, quodcunque vacabis,

Cynthia. sed tibi me credere turba vetat,

Cum videt accensis devotam currere tedis

In nemus, & Triviæ lumina ferre Deæ.

Silicet umbrosis sordet Pompeia columnis

Porticus aulaeis nobilis Attalicis;

Et creber pariter platanis surgentibus ordo,

Flumina sopito quæque Marone cadunt;

Et leviter nymphis tota crepitantibus urbe,

Cum subito Triton ore recondit aquam.

Falleris, ista tui furtum via monstrat amoris:

Non urbem, demens: lumina nostra fugis.

Nil agis: insidias in me componis inanes:

Tendis, iners, docto retia nota mihi.

Sed de me minus est: famæ jactura pudicæ

Tanta tibi miseræ, quanta mereris, erit.

Nuper enim de te nostras me lædit ad aures

Rumor, & in rota non bonus urbe fuit.

Sed tu non debes inimicæ credere linguæ:

Semper formosis fabula pœna fuit.

Non tua deprensò damnata est fama veneno;

Testis eris puras, Phœbe, videre manus.

Sin autem longo nox una, aut altera lusu

Coniuncta est, non me crimina parva movent.

Tyndaris externo patriam mutavit amore,

Et sine decreto est viva reducta domum.

Ipsa Venus quamvis corrupta libidine Martia,

Nec minus in cœlo semper honesta fuit.

38 PROPERTII LIBER II.

Quamvis Ida Parin pastorem dicat amasse, 33
 Atque inter pecudes accubuisse Deam :
 Hoc & Hamadriadum spectavit turba sororum,
 Silenique senes, & pater ipse chori ;
 Cum quibus Idæo legisti poma sub antro
 Supposita excipiens, Nai, caduca manu, 40
 An quisquam in tanto stuprorum examine quærit,
 Cur hæc tam dives ? quis dedit ? unde dedit !
 O nimirum nostro felicem tempore Romam,
 Si contra mores una puella facit.
 Hæc eadem ante illam impune & Lesbïa fecit. 45
 Quæ sequitur, certe est invidiosa minus.
 Qui quærit Tatios veteres, durosque Sabinos,
 Hic posuit nostra nuper in urbe pedem.
 Tu prius & fluctus poteris siccare marinos,
 Altaque mortali deligere astra manu, 50
 Quam facere, ut nostræ nolint peccare puellæ.
 Hic mos Saturno regna tenente fuit,
 Et cum Deucalionis aquæ fluxere per orbem,
 Et post antiquas Deucalionis aquas.
 Dic mihi quis potuit lectum servare pudicum ? 55
 Quæ Dea cum solo vivere sola Deo ?
 Uxorem quondam magni Minois, ut aiunt,
 Corrupti torvi candida forma bovis.
 Nec minus ærato Danae circumdata muro,
 Non potuit magno casta negare Jovi. 60
 Quod si tu Graias, seu sis imitata Latinas ;
 Semper vive meo libera iudicio.

ELEGIA XXXIII.

TRISTIA jam redeunt iterum solennia nobis,
 Cynthia jam noctes est operata decem.
 Atque utinam Nilo pereat quæ sacra tepente
 Misit matronis Inachis Ausoniis.
 Quæ Dea tam cupidos toties divisit amantes, 5
 Quæcunque illa fuit semper amara fuit.

PROPERTII LIBER II.

59

Tu certe Jovis occultis in amoribus, Io,
Sensisti, multas quid sit inire vias,
Cum te jussit habere puellam cornua Juno,
Et pecoris duro perdere verba sono.

10

Ah ! quoties quernis læsisti frondibus ora ;
Mansisti stabulis abdita pasta tuis.

An, quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
Jupiter, idcirco facta superba Dea es ?

An tibi non satis est fuscis Ægyptus alumnis ?

16

Cur tibi tam longa Roma petita via est ?
Quidve tibi prodest viduas dormire puellas ?

Sed tibi, crede mihi, cornua rursus erunt :
Aut nos e nostra te, sæva, fugabimus urbe ;

Cum Tiberi Nilo gratia nulla fuit.

20

At tu, quæ nostro nimium placata dolore es,
Noctibus his vacui ter faciamus iter.

Non audis ? & verba sinis mea ludere, cum jam
Flestant Icarii sidera tarda boves ?

Lenta bibis. mediæ nequeunt te frangere noctes.

25

An nondum est talos mittere lassâ manus ?

Ah pereat quicumque meracas repperit uvas,
Corruptique bonas nectare primus aquas.

Icare Cecropiis merito jugulate colonis,
Pampineus, nosti, quam sit amarus odor.

30

Tu quoque, o Eurytion, vino, Centaure, peristi ;

Nec non Iſimario, tu Polypheme, mero.

Vino forma perit, vino corrumpitur ætas,

Vino sæpe suum nescit amica virum.

Me miserum, ut multo nihil es mutata Lyæo !

35

Jam bibe, formosa es : nil tibi vina nocent.

Cum tua præpendent demissæ in pocula ferte,

Et mea deducta carmina voce legis,

Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,

Spumet & aurato mollius in calice,

40

Nulla tamen lecto recipit se sola libenter ;

Est quiddam, quod vos quarere cogat amor.

60 PROPERTII LIBER II.

Semper in absentes felicior æstus amantes :
Elevat assiduos copia longa viros.

ELEGIA XXXIV.

CUR quisquam faciem dominæ jam credat amori?
Sic erepta mihi pene puella mea est.
Expertus dico : nemo est in amore fidelis,
Formosam raro non sibi quisque petit.
Polluit ille Deus cognatos, solvit amicos, 5
Et bene concordēs tristia ad arma vocat.
Hospes in hospitium Menelao venit adulter.
Colchis & ignotum nonne secuta virum est?
Lynceū, tunc meam potuisti tangere curam?
Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus? 10
Quid, si non constans illa, & tam certa fuisset?
Posses in tanto vivere flagitio?
Tu mihi vel ferro pectus, vel perde veneno,
A domina tantum te modo tolle mea.
Te socium vitæ, te corporis esse licebit, 15
Te dominum admitto rebus, amice, meis.
Lecto te solum, lecto te deprecor uno :
Rivalem possum non ego ferre Jovem.
Ipse meas solus, quod nil est, æmulator umbras;
Stultus, quod stulto sæpe timore tremo. 20
Una tamen causa est, qua crimina tanta remitto,
Errabant multo quod tua verba mero.
Sed nunquam vitæ me fallat ruga severæ :
Omnes jam norunt, quam sit amare bonum.
Lynceus ipse meus seros insanit amores : 25
Solum te nostros lætor adire Deos.
Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
Proderit, aut rerum dicere posse vias?
Aut quid Lucreti tibi profunt carmina lecta?
Nil juvat in magno vester amore senex. 30
Tu fatius memorem Musis imitare Philetam,
Et non inflati somnia Callimachi.

PROPERTII LIBER II.

61

Non rursus licet Ætoli referas Acheloi
 Fluxerit ut magno fractus amore liquor ;
 Atque etiam ut Phrygio fallax Mæandria campo 35
 Errat, & ipsa suas decipit unda vias ;
 Qualis & Adraſti fuerit vocalis Arion,
 Triftis ad Archemori funera victor equus :
 Amphiarææ nil profunt fata quadrigæ,
 Aut Capanei magno grata ruina Jovi. 40
 Define & Æſchyleo componere verba cothurno,
 Define, & ad molles membra reſolve choros.
 Incipe jam anguſto verſus includere torno,
 Inque tuos ignes, dure poeta, veni.
 Tu non Anthmacho, non tutior ibis Homero : 45
 Deſpicit & magnos recta puella Deos.
 Sed non ante gravis taurus ſuccumbit aratro,
 Cornua quam validis hæferit in laqueis.
 Nec tu tam duros per te patieris amores,
 Trux tamen a nobis ante domandus eris. 50
 Harum nulla ſolet rationem quærere mundi ;
 Nec cur fraternis Luna laboret equis ;
 Nec ſi poſt Stygias aliquid reſtabit ad undas ;
 Nec ſi conſulto fulmina miſſa tonent.
 Aſpice me, cui parva domi fortuna relicta eſt, 55
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi :
 Ut regnẽ miſtas inter conviva puellas,
 Hoc ego, quo tibi nunc elevor, ingenio.
 Me juvet heſternis poſitum languere corollis,
 Quem tetigit jaſtu certus ad oſſa Deus ; 60
 Aſſia Virgilio cuſtodis litora Phœbi,
 Cæſaris & fortes dicere poſſe rates,
 Qui nunc Æneæ Trojani ſuſcitât arma,
 Jaſtaque Lavinis mœnia litoribus.
 Cedite Romani ſcriptores, cedite Graii : 65
 Neſcio quid majus naſcitur Iliade.
 Tu canis umbroſi ſubter pineta Galeſi
 Thyrfim, & attritis Daphnin arundinibus ;

VOL. II.

G

62 PROPERTII LIBER II.

Utque decem possint corrumpere mala puellam,
 Missus & impressis hædus ab uberibus. 70
 Felix, qui viles pomis mercaris amores :
 Huic licet ingrata Tityrus ipse canat.
 Felix, intactum Corydon qui tentat Alexin
 Agricolæ domini carpere delicias.
 Quamvis ille sua lassus requiescat avena, 75
 Laudatur faciles inter Hamadryadas.
 Tu canis Astræi veteris præcepta poetæ,
 Quo seges in campo, quo viret uva jugo.
 Tale facis carmen docta testudine, quale
 Cynthus impositis temperat articulis. 80
 Non tamen hæc ulli venient ingrata legenti,
 Sive in amore rudis, sive peritus erit.
 Nec minor his animis, aut si minor, ore canorus
 Anseris indocto carmine cessit olor.
 Hæc quoque perfecto ludebat Iasone Varro, 85
 Varro Leucadiæ maxima flamma suæ.
 Hæc quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,
 Lesbïa queis ipsa notior est Helena.
 Hæc etiam docti confessa est pagina Calvi,
 Cum caneret miseræ funera Quintiliæ : 90
 Et modo formosa qui multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna vulnera lavit aqua.
 Cynthia quin etiam versu laudata Properti :
 Hos inter si me ponere fama volet.

P R

CALL
 In
 Primus eg
 Itala pe
 Dicite qu
 Quove
 Ab ! valea
 Exactus
 Quo me fa
 Nata cor
 Et mecum
 Scriptoru
 Quid frustra
 Non dato
 Multi, Rom
 Qui finem
 Sed, quod
 Detulit in
 Mollia, Peg
 Non facie
 At mihi, qu
 Post obitu

SEXTI AURELII
 PROPERTII
 LIBER III.

ELEGIA I.

CALLIMACHI manes, & Coi sacra Philetæ,
 In vestrum, quæso, me finite ire nemus.
 Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
 Itala per Graios orgia ferre choras.
 Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro, 5
 Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam.
 Ah! valeat, Phœbum quicumque moratur in armis.
 Exactus tenui punice versus eat.
 Quo me fama levat terra sublimis, & a me 10
 Nata coronatis Musæ triumphat equis;
 Et mecum in curru parvi vectantur Amores,
 Scriptorumque meas turba secuta rotas.
 Quid frustra missis in me certatis habenis?
 Non datur ad Musas currere lata via.
 Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent, 15
 Qui finem imperii Bactra futura canent:
 Sed, quod pace legas, opus hoc de monte Sororum
 Detulit intacta pagina nostra via.
 Mollia, Pegafides, vestro date sorta poetæ:
 Non faciet capiti dura corona meo. 20
 At mihi, quod vivo detraxerit invida turba,
 Post obitum duplici sœnore reddet honos.

Omnia post obitum fingit majora vetustas,
 Majus ab exequiis nomen in ora venit.
 Nam quis equo pulsas abiegnos nosceret arces? 25
 Fluminaque Æmonio cominus isse viro?
 Idæum Simoenta Jovis cunabula parvi?
 Hæc tora per campos ter maculasse rotas?
 Deiphobumque, Helenumque, & Polydamanta sub armis?
 Qualemcunque Parin vix sua nosset humus? 30
 Exiguo sermone fides nunc, Ilion, et tu
 Troja bis Oetæi numine capta Dei.
 Necnon ille tui casus memorator Homerus
 Posteritate suum crescere sensit opus.
 Meque inter feros laudabit Roma nepotes. 35
 Illum post cineres auguror esse diem.
 Ne mea contempto lapis indicet ossa sepulcro
 Provisum est, Lycio vota probante Deo.

ELEGIA II.

CARMINIS interea nostri redeamus in orbem,
 Gaudeat ut solito tacta puella sono.
 Orphea detinuisse feras, & concita dicunt
 Flumina Threicia sustinuisse lyra.
 Saxa Cithæronis Thebas agitata per artem 5
 Sponte sua in muri membra coisse ferunt.
 Quinetiam, Polypheme, fera Galatea sub Ætna
 Ad tua rorantes carmina flexit equos.
 Miremur, nobis & Baccho, & Apolline dextro,
 Turba puellarum si mea verba colit? 10
 Quod non Tænariis domus est mihi fulta columnis,
 Nec camera auratas inter eburna trabes,
 Nec mea Phæacas æquant pomaria silvas,
 Non operosa rigat Marcius antra liquor:
 At Musæ conites, & carmina cara legenti, 15
 Et defessa choris Calliopea meis.
 Fortunata, meo si qua es celebrata libello:
 Carmina erunt formæ tot monumenta tue.

Nam n
 Nec
 Nec M
 Mort
 Aut illi
 Anno
 At non
 Excid

VISI
 Reges,
 Tantu
 Parvaqu
 Unde
 Et cecin
 Regia
 Victrice
 Cannen
 Hannibal
 Anseri
 Cum me
 Sic ait
 Quid tibi
 Carmin
 Non hinc
 Mollia
 Ut tuus in
 Quem le
 Cur tua pr
 Non est
 Alter rem
 Tutus en
 Dixerat, &
 Qua nov

Nam neque Pyramidum sumtus ad sidera ducti,
 Nec Jovis Elæi cælum imitata domus, 20
 Nec Mausolei dives fortuna sepulcri
 Mortis ab extrema conditione vacant :
 Aut illis flamma, aut imber subducet honores,
 Annorum aut ictu pondera victa ruent.
 At non ingenio quæsitum nomen ab ævo 25
 Excidet : ingenio stat sine morte decus.

ELEGIA III.

VISUS eram molli recubans Heliconis in umbra,
 Bellerophontei qua fuit humor equi,
 Reges, Alba, tuos, & regum facta tuorum,
 Tantum operis nervis hîscere posse meis :
 Parvaque tam magnis admoram fontibus ora, 5
 Unde pater sitiens Ennius ante bibit,
 Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila,
 Regiaque Æmilia vècta tropæa rate,
 Victricesque moras Fabii, pugnamque sinistram
 Cannensem, & versos ad pia vota Deos, 10
 Hannibalemque Lares Romana sede fugantes,
 Anseris & tutum voce fuisse Jovem ;
 Cum me Castalia specularans ex arbore Phœbus
 Sic ait, aurata nixus ad antra lyra ;
 Quid tibi cum tali, demens, est flumine ? quis te 15
 Carminis heroi tangere jussit opus ?
 Non hinc ulla tibi speranda est fama, Properti.
 Mollia sunt parvis prata terenda rotis,
 Ut tuus in scamno jactetur sæpe libellus,
 Quem legat expectans sola puella virum. 20
 Cur tua præscripto sevecta est pagina gyro ?
 Non est ingenii cymba gravanda tui.
 Alter remus aquas, alter tibi radat arenas ;
 Tutus eris : medio maxima turba mari est.
 Dixerat, & pleetro sedem mihi monstrat eburno, 25
 Qua nova muscoso semita facta solo est.

66 PROPERTII LIBER III.

Hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
 Pendebantque cavis tympana pumicibus:
 Ergo Musarum, & Sileni patris imago
 Fictilis, & calami, Pan Tegeæ, tui: 30
 Et Veneris dominæ volucres mea turba columbæ
 Tingunt Gorgoneo punica rostra lacu:
 Diversæque novem sortitæ jura puellæ
 Exercent teneras in sua dona manus.
 Hæc ederas legit in thyrsos, hæc carmina nervis 35
 Aptat, & illa manu textit utraq; rosam.
 E quarum numero me contigit una Dearum,
 Ut reor a facie, Calliopea fuit.
 Contentus niveis semper vestabere cynis,
 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus. 40
 Nil tibi sit rauco prætoriam classica cornu
 Flare, nec Aonium cingere Marte nemus;
 Aut quibus in campis Mariano prælia signo
 Stent, & Teutonicas Roma refringat opes;
 Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus 45
 Saucia moerenti corpora vectet aqua.
 Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnæque canes ebria signa fugæ:
 Ut per te clausas sciat excantare puellas,
 Qui volet austeros arte ferire viros. 50
 Talia Calliope; lymphisque a fonte petitis,
 Ora Philetea nostra rigavit aqua.

ELEGIA IV.

ARNA Deus Cæsar dices meditatur ad Indos,
 Et freta gemmiferi findere classe maris.
 Magna viæ merces; parat ultima terra triumphos.
 Tigris, & Euphrates sub sua jura fluent.
 Sereæ & Aufoniis venient provincia virgis: 5
 Assuescent Latio Parthæ tropæa Jovi.
 Ite, agite, expertæ bello date lintea proræ,
 Et solitum armigeri ducite munus equi.

Omin
 Ite,
 Mars
 Ant
 Quæ v
 Ad v
 Inque
 Inci
 Tela fi
 Et su
 Ipse tu
 Cern
 Præda
 Mi fa

PACI
 Nec tan
 Nec b
 Nec mil
 Nec n
 O prima
 Ille pa
 Corpora
 Recta
 Nunc ma
 Quæri
 Haud ull
 Nudus
 Victor cu
 Consul
 Lydus Du
 Optima
 Me juven
 Musar

PROPERTII LIBER III.

67

Omina fausta cano ; Crassos, cladesque piate :

Ite, & Romanæ consulite historiæ.

10

Mars pater, & sacræ fatalia lumina Vestæ,

Ante meos obitus sit, precor, illa dies,

Qua videam, spoliis onerato Cæsaris axe,

Ad vulgi plausus sæpe resistere equos ;

Inque sinu caræ nixus spectare puellæ

15

Incipiam, & titulis oppida capta legam,

Tela fugacis equi, & braccati militis arcus,

Et subter captos arma sedere duces.

Ipsæ tuam prolem serva Venus : hoc sit in ævum,

Cernis ab Ænea quod superesse caput.

20

Præda sit hæc illis, quorum meruere labores :

Mi sat erit Sacra plaudere posse via.

ELEGIA V.

PACIS Amor Deus est ; pacem veneramur amantes :

Stant mihi cum domina prælia dura mea.

Nec tamen invisæ pectus mihi carpitur auro ;

Nec bibit e gemma divite nostra sitis :

Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur ;

5

Nec miser æra peto classe, Corinthe, tua.

O prima infelix fingenti terra Prometheo :

Ille parum cauti pectoris egit opus :

Corpora disponens, mentem non vidit in arte :

Recta animi primum debuit esse via.

10

Nunc maris in tantum ventis jactamur, & hostem

Querimus, atque armis nectimus arma nova.

Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas :

Nudus ab inferna, stulte, vehere rate.

Victor cum victis pariter miscebitur umbris :

15

Consule cum Mario, capte Jugurtha, sedes.

Lydus Dulichio non distat Cræsus ab Iro.

Optima mors, parca quæ venit apta die.

Me juvat in prima coluisse Heliconæ juventa,

Mudarumque choris implicuisse manus,

20

Me juvat & multo mentem vincere Lyæo,
 Et caput in verna semper habere rosa.
 Atque ubi jam Venerem gravis interceperit ætas,
 Sparferit & nigras alba senecta comas;
 Tum mihi Naturæ libeat perdiscere mores: 25
 Quis Deus hanc mundi temperet arte domum:
 Qua venit exoriens, qua deficit, unde coactis
 Cornibus in plenum menstrua Luna redit:
 Unde salo superant venti, quid flamine captet
 Euris, & in nubes unde perennis aqua: 30
 Si ventura dies mundi quæ subruat arces:
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas:
 Aut cur Perihæbi tremere cacumina Pindi:
 Solis & atratis luxerit orbis equis:
 Cur serus versare boves, & plaustra Bootes: 35
 Pleiadum spisso cur coit igne chorus:
 Curve suos fines altum non exeat æquor:
 Plenus & in partes quatuor annus eat:
 Sub terris si jura Deum, & tormenta Gigantum,
 Tisiphones atro si furit angue caput: 40
 Aut Alcæoniæ furia, aut jejunia Phinei:
 Num rota, num scopuli, num si is inter aquas:
 Num tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus, & Tityo jugera paucæ novem:
 An ficta in miseras descendit fabula gentes, 45
 Et timor haud ultra, quam rogos, esse potest.
 Exitus hic vitæ superet mihi. vos, quibus arma
 Grata magis, Crassæ signa referte domum.

ELEGIA VI.

DIC mihi de nostra quæ sentis vera puella:
 Sic tibi sint dominæ, Lygdame, demta iuga.
 Num me lætitia tumefactum fallis inani,
 Hæc referens, quæ me credere velle putas?
 Omnis enim debet sine vano nuncius esse, 5
 Majoremque timens servus habere fidem.

Nunc
 Incip
 Siccine
 Illius
 Nec sp
 Orna
 Ac mor
 Sclin
 Triflis
 Carpo
 Humida
 Rettu
 Hæc te
 Est po
 Ille po
 Æqu
 Gaudet
 Si pla
 Non me
 Stami
 Illum tu
 Et le
 Et strig
 Cinctæ
 Si non v
 Pœna
 Putris
 Nocti
 Quæ tibi
 Hac ea
 Et mea
 Iram,
 Me quoq
 Jurabo
 Quod mi
 Exstite

Nunc mihi, si qua tenes, ab origine dicere prima

Incipe : suspensis auribus ista bibam.

Siccine eam incontinis vidisti flere capillis?

Illius ex oculis multa cadebat aqua?

10

Nec speculum strato vidisti, Lygdame, lecto?

Ornabat niveas nullane gemma manus?

Ac mœstam teneris vestem pendere lacertis?

Scriniaque ad lecti clausa jacere pedes?

Tristis erat domus? & tristes sua pensa ministræ 15

Carpebant? medio nebat & ipsa loco?

Humidaque impressa siccabat lumina lana?

Rettulit & querulo jurgia nostra sono?

Hæc te teste mihi promissa est, Lygdame, merces?

Est poenæ servo rumpere teste fidem.

20

Ille potest nullo miseram me linquere facto?

Æqualem nulla dicere habere domo.

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto?

Si placet, insultet, Lygdame, morte mea.

Non me moribus illa, sed herbis improba vicit : 25

Staminea rhombi ducitur ille rota.

Illum turgentis ranæ portenta rubetæ,

Et lecta exsectis anguibus ossa trahunt;

Et strigis inventæ per busta jacentia plumæ,

Cinctaque funesto lanea vitta viro.

30

Si non vana canunt mea somnia, Lygdame, testor;

Pœna erit ante meos sera, sed ampla, pedes.

Putris & in vacuo texetur aranea lecto:

Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.

Quæ tibi si veris animis est quæsta puella, 35

Hæc eadem rursus, Lygdame, curre via:

Et mea cum multis lacrymis mandata reporta;

Iram, non fraudes esse in amore meo;

Me quoque consimili impositum torquerier igni

Jurabo, & bis sex integer esse dies.

40

Quod mihi si tanto felix concordia bello

Exstiterit, per me, Lygdame, liber eris.

ELEGIA VII.

ERG O sollicitæ tu causâ, Pecunia, vitæ es :

Per te immaturum mortis adimus iter.

Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes :

Semina curarum de capite orta tuo.

Tu Pætum ad Pharios tendentem lintea portus

Obruïs infano terque quaterque mari.

Nam dum te sequitur, primo miser excidit ævo ;

Et nova longinquis piscibus esca natat.

Et mater non iusta piæ dare debita terræ,

Nec pote cognatos inter humare rogos.

Sed tua nunc volucres astant super ossa marinæ :

Nunc tibi pro tumultu Carpathium omne mare.

Infelix Aquilo, raptæ timor Orithyæ,

Quæ spolia ex illo tanta fuere tibi ?

Aut quidnam fracta gaudes, Neptune, carina ?

Portabat sanctos alveus ille viros.

Pæte, quid ætatem numeras ? quid cara natanti

Mater in ore tibi est ? non habet unda Deos.

Nam tibi nocturnis ad saxa ligata procellis

Omnia detrito vincula fune cadunt.

Sunt Agamemnonias testantia litora curas,

Quæ notat Argynni pœna natantis aquas.

Hoc juvene amisso classẽ non solvit Atrides :

Pro qua macerata est Iphigenia mora.

Reddite corpus humo ; positaque in gurgite vita

Pætum sponte tua, vilis arena, tegas.

Et, quoties Pæti transibit nauta sepulcrum,

Dicat : Et audaci tu timor esse potes.

Ite, rates curvas, & lethi texite causas.

Ista per humanas mors venit acta manus.

Terra parum fuerat : fatis adjecimus undas.

Naturæ miseræ auximus arte vias.

Ancora te teneat, quem non tenuere Penates ?

Quid meritum dicas, cui sua terra parum est ?

Ventorum e

Consensu

Fortuna inf

Ut tibi su

Saxa triumph

Naufraga

Paulatim fo

In mare c

Quod si con

Verbaque

Viveret aut

Pauper, a

Non tulit hi

Et duro t

Sed thyæ t

Effultum

Huic fluctas

Et niger

Hunc parvo

Pætus ut

Flens tamen

Cum mor

Di maris æ

Et quæcu

Quo rapitis

Attulimur

Ah ! miser

In me co

At saltem

Hoc de m

Subtrahit h

Ultima q

O centum

Et tu ma

Vos decuit

Non pote

PROPERTII LIBER III. 71

Ventorum est quodcumque paras : haud ulla carina 35

Conseñuit; fallit porius & ipse fidem.

Fortuna insidiāns pontum substravit avaris.

Ut tibi succēdat, vix semel esse potest.

Saxa triumphales frēgere Caphārea puppes,

Naufraga cum vasto Græcia tracta salo est. 40

Paulatim focium jacturam flevit Ulyssēs,

In mare cui soliti non valūere doli.

5 Quod si contentus patrio bove verterat agros,

Verbaque duxisset pondus habere mea ;

Viveret ante suos dulcis conviva Penates, 45

Pauper, at in terra, nil ubi flere potest.

10 Non tulit hic Pætus stridorem audire procellæ,

Et duro teneras lædere fune manus.

Sed thyæ thalamo, aut Oricia terebintho

Effultum pluma versicolore caput. 50

Huic fluctas vivo radicibus abstulit unguēs ;

Et niger invitam traxit hiatus aquam.

15 Hunc parvo ferri vidit Nox improba ligno,

Pætus ut occideret tot coiere mala.

Flens tamen extremis dedit hæc mandata querelis, 55

Cum moribunda niger clauderet ora liquor.

20 Di maris Ægæi, quos sunt penes æquora, venti,

Et quæcumque meum degravat unda caput ;

Quo rapitis miseros primæ lanuginis annos ;

Attulimus longas in freta vestra manus. 60

Ah ! miser, Alcyonum scopulis affigar acutis :

In me cœruleo fuscina sumta Deo est.

25 At saltem Italiæ regionibus evehat æstus :

Hoc de me sat erit, si modo matris erit.

Subtrahit hæc fantem torta vertigine fluctus : 65

Ultima quæ Pæto noxque diesque fuit.

30 O centum æquoreæ Nereo genitore puellæ,

Et tu materno tacta dolore Thetis,

Vos decuit lassō supponere brachia mento ;

Non poterat vestras ille gravare manus. 70

At tu, sæve Aquilo, nunquam mea vela videbis,
Ante fores dominæ condar oportet iners.

ELEGIA VIII.

DULCIS ad extremas fuerat mihi rixa lucernas,
Vocis & infanz tot maledicta tuæ ;
Cum furibunda mero mensam procellis, & in me
Projicis insana cymbia plena manu.
Tu vero nostros audax invade capillos, 5
Et mea formosis unguibus ora nota :
Tu minitare oculos subjecta exurere flamma ;
Fac mea rescisso pectora nuda sinu.
Nimirum veri dantur mihi signa caloris ;
Nam sine amore gravi femina nulla dolet. 10
Quæ mulier rabida jactat convincia lingua,
Et Veneris magnæ volvitur ante pedes,
Custodum gregibus seu cum se stipat euntem,
Seu sequitur medias, Mænas ut acta, vias,
Seu timidam crebro dementia somnia terrent, 15
Seu miseram in tabula picta puella movet :
His ego tormentis animi sum verus aruspex ;
Has didici certo sæpe in amore notas.
Non est certa fides, quam non injuria versat.
Hostibus eveniat lenta puella meis, 20
In morso æquales videant mea vulnera collo ;
Me doceat livor mecum habuisse meam.
Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem,
Sive meas lacrymas, sive videre tuas,
Tecta superciliis si quando verba remittis, 25
Aut tua cum digitis scripta silenda notas.
Odi ego quos nunquam pungunt suspiria somnos :
Semper in iratam pallidus esse velim.
Dulcior ignis erat Paridi, cum Graja per arma
Tyndaridi poterat gaudia ferre suæ. 30
Dum vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector,
Ille Helenæ in gremio maxima bella gerit.

Aut t
Sem
Gaude
Si q
At tib
Sit t
Cui n
Offe

M
Quid n
Non
Turpe
Et p
Omnia
Fam
Gloria
Exac
In Ven
Parri
Argum
At M
Phidiac
Praxi
Sunt qu
Sunt
Hic fatu
Natur
At tua,
Cogor
Cum tib
Et lice
Vel tibi
Atque
VO

PROPERTII LIBER IN.

73

Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma

Semper erunt : in te pax mihi nulla placet.

Gaude quod nulla est æque formosa : doleres

35

Si qua foret : nunc sis jure superba licet.

At tibi qui nostro tendisti retia lecto

Sit socer, æternum nec sine matre domus:

Cui nunc si qua data est furandæ copia noctis,

Offensa illa mihi, non tibi amica dedit.

40

ELEGIA IX.

MÆCENAS eques Etrusco de sanguine regum,
Intra fortunam qui cupis esse tuam ;

Quid me scribendi tam vastum mittis in æquor ?

Non sunt apta meæ grandia vela rati.

Turpe est, quod nequeas, capiti committere pondus ;

Et pressum inflexo mox dare terga genu.

Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,

Fama nec ex æquo ducitur una jugo.

Gloria Lysippo est animosa effingere signa.

Exactis Calamis se mihi jactat equis.

In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles.

Parrhasius priva vindicat arte locum.

Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ.

At Myos exiguum flectit acanthus iter.

Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno,

Praxitelem propria vindicat arte lapis.

Sunt quibus Elææ concurrit palma quadrigæ ;

Sunt quibus in celeres gloria nata pedes :

Hic satus ad pacem, hic castrensis utilis armis.

Naturæ sequitur semina quisque suæ.

At tua, Mæcenas, vitæ præcepta recepi ;

Cogor & exemplis te superare tuis.

Cum tibi Romano dominas in honore secures,

Et liceat medio ponere jura foro ;

Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes,

Atque onerare tuam fixa per arma domum ;

VOL. II.

H

74 PROPERTII LIBER III.

Et tibi ad effectum vires det Cæsar, & omni
 Tempore tam faciles insinuentur opes ;
 Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras,
 Velorum plenos subtrahis ipse sinus. 30
 Crede mihi, magnos æquabunt ista Camillos
 Judicia, & venies tu quoque in ora virum :
 Cæsaris & famæ vestigia juncta tenebis.
 Mæcenatis erunt vera tropæa fides.
 Non ego velifera tumidum mare findo carina. 35
 Tuta sub exiguo flumine nostra mora est.
 Non flebo in cineres arcem sedisse paternos
 Cadmi, nec semper prælia clade pari.
 Nec referam Scaëas, & Pergama, Apollinis arces;
 Et Danaum undecimo vere redisse rates ; 40
 Mœnia cum Graio Neptunia pressit aratro
 Victor Palladiæ ligneus artis equis.
 Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
 Et cecinisse modis, Dore Poeta, tuis.
 Hæc curent pueri, hæc curent scripta puellæ, 45
 Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.
 Te duce vel Jovis arma canam, cœloque minantem
 Cœum, & Phlegæis Oromedonta jugis :
 Celsaque Romanis decerpta palatia tauris
 Ordiant, & cæso mœnia firma Remo. 50
 Eductosque pares silvestri ex ubere reges :
 Crescet & ingenium sub tuâ iussâ metum :
 Prosequar & currus utroque ab litore ovantes ;
 Parthorum astutæ tela remissa fugæ ;
 Castraque Pelusi Romano subrupta ferro, 55
 Antonique graves in sua fata manus.
 Mollis tu cœptæ sautor cape lora juventæ,
 Dexteræque immisissis da mihi signa rotis.
 Hoc mihi Mæcenas laudis concedis ; & a te est,
 Quod ferar in partes ipse fuisse tuas. 60

MIR

Natalis
 Et ma
 Transeat
 Ponat
 Aspiciant
 Et Nid
 Alcyonu
 Increp
 Tuque,
 Surge,
 Ac prim
 Et niti
 Dein qua
 Indue,
 Et pete,
 Inque
 Inde cor
 Luxeri
 Sit mens
 Et croc
 Tibia no
 Et sint
 Dulciaqu
 Publica
 Sit fors
 Quem
 Cum fue
 Noctis
 Annua s
 Natali

ELEGIA X.

MIRABAR quidnam misissent mane Camœnas
 Ante meum stantes, sole rubente, torum.
 Natalis nostræ signum misere puellæ,
 Et manibus faustos ter crepuere sonos.
 Transeat hic sine nube dies, stent aere venti, 5
 Ponat & in sicco molliter unda minas.
 Aspiciam nullos hodierna luce dolentes,
 Et Niobæ lacrymas supprimat ipse lapis.
 Alcyonum positis requiescant ora querelis,
 Increpet absutum nec fura mater Ityn. 10
 Tuque, o cara mihi, felicibus edita pennis,
 Surge, & poscentes iusta precare Deos.
 Ac primum pura somnum tibi discute lympha,
 Et nitidas pressò pollice finge comas.
 Dein qua primum oculos cepisti velle Properti, 15
 Indue, nec vacuum flore relinque caput:
 Et pete, qua polles, ut sit tibi forma perennis,
 Inque meum semper stent tua regna caput.
 Inde coronatas ubi thure piaveris aras,
 Luxerit & tota flamma secunda domo; 20
 Sit mensæ ratio, noxque inter pocula currat,
 Et crocino nares murreus ungat onyx.
 Tibia nocturnis succumbat rauca choreis;
 Et sint nequitie libera verba tuæ;
 Dulciaque ingratos adimant convivia somnos; 25
 Publica vicinæ perstrepat ora viæ.
 Sit fors & nobis talorum interprete iactu,
 Quem gravibus pennis verberet ille puer.
 Cum fuerit multis exacta trientibus hora,
 Noctis & instituet sacra ministra Venus; 30
 Annua solvamus thalamo solennia nostro,
 Natalisque tui sic peragamus iter.

ELEGIA XI.

QUID mirare, meam si versat femina vitam,
 Et trahit addictum sub sua jura virum?
 Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
 Quod nequeam fracto rumpere vincla jugo?
 Venturam melius præfagit navita mortem, 5
 Vulneribus didicit miles habere metum.
 Ista ego præterita jactavi verba juvena:
 Tu nunc exemplo discere timere meo.
 Colchis flagrantem adamantina sub juga tauros
 Egit, & armigera proelia sevit humo: 10
 Custodisque feros clausit serpentis hiatus,
 Iret ut Æsonias aurea lana domos.
 Ausa ferox ab equo quondam oppugnare sagittis
 Mæotis Danaum Penthesilea rates:
 Aurea cui postquam nudavit cassida frontem, 15
 Vicit victorem candida forma virum.
 Omphale in tunc formæ processit honorem
 Lydia Gygeæ tincta puella lacu;
 Ut, qui pacato statuisset in orbe columnas,
 Tam dura traheret mollia pensa manu. 20
 Persarum statuit Babylona Semiramis urbem,
 Ut solidum cocto tolleret aggere opus:
 Et duo in adversum misit per mœnia curvus,
 Ne possent tacto stringere ab axe latus.
 Duxit & Euphratem medium qua condidit arces, 25
 Jussit & imperio surgere Bactra caput.
 Nam quid ego heroas, quid raptam in crimine Divos?
 Jupiter infamat seque, suamque domum.
 Quil, modo quæ nostris opprobria vexerat armis,
 Et fa nulos inter femina trita suos? 30
 Conjugis obscæni pretium Romana poposcit
 Mœnia, & addictos in sua regna patres.
 Noxia Alexandrea; dolis aptissima tellus,
 Et toties nostro, Memphis, cruenta malo;

Tres u
 Toll
 Isent l
 Vel
 Scilice
 Una
 Aufa J
 Et T
 Roman
 Bari
 Feedaq
 Jura
 Quid n
 Nom
 Si muli
 Et lo
 Fugisti
 Acce
 Brachia
 Et tra
 Non ha
 Nec c
 Septem
 Femi
 Hannib
 Et Py
 Curtius
 Ac D
 Coclitis
 Est cu
 Hæc Di
 Vix ti
 Nunc ul
 Aut n
 Leucadi
 Tantu

PROPERTII LIBER' III.

Tres ubi Pompeio detraxit arena triumphos : 77
 Tollet nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
 Issent Phlegraeo melius tibi funera campo,
 Vel tua si focero colla daturus eras.
 Scilicet incesti meretrix regina Canopi,
 Una Philippeo sanguine inusta nota, 40
 Ausa Jovi nostro latrantem opponere Anubin,
 Et Tiberim Nili cogere ferre minas,
 Romanamque tubam crepitanti pellere sistro,
 Baridos & contis rostra Liburna sequi,
 Fœdaque Tarpeio conopea tendere saxo, 45
 Jura dare & statuas inter & arma Mari.
 Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures,
 Nomine quem simili vita superba notat,
 Si mulier patienda fuit ? cape, Roma, triumphum,
 Et longam Augusto salva precare diem. 50
 Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili,
 Accepere tuæ Romula vincla manus.
 Brachia spectavi sacris admorsa colubris,
 Et trahere occultum membra soporis iter.
 Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda, 55
 Nec ducis assiduo lingua sepulta mero.
 Septem urbs alta jugis, toto quæ præsidet orbi,
 Femineas timuit territa Marte minas.
 Hannibalis spolia, & victi monumenta Syphacis,
 Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes. 60
 Curtius expletis statuit monumenta lacunis :
 Ac Decius misso prælia rupit equo.
 Coclitis abscissos testatur semita pontes,
 Est cui cognomen corvus habere dedit.
 Hæc Di condiderunt, hæc Di quoque moenia servant. 65
 Vix timeat, salvo Cæsare, Roma Jovem.
 Nunc ubi Scipiadae classes ? ubi signa Camilli ?
 Aut modo Pompeia Bosphora capta manu ?
 Leucadii versas acies memorabit Apollo ;
 Tantum operis belli sustulit una dies. 70

78 PROPERTII LIBER III.

At tu siue petes portus, seu, navita, linques;
Cæsaris in tuto sis memor Ionio.

ELEGIA XII.

POSTUME, plorantem potuisti linquere Gallam?
Miles & Augusti fortia signa sequi?
Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
Ne faceres Galla multa rogante tua?
Si fas est, omnes pariter pereatis, avari, 5
Et quisquis fido prætulit arma toro.
Tu tamen injecta tectus, vesane, lacerna
Potabis galea fessius Araxis aquam.
Illa quidem interea fama tabescet inani,
Hæc tua ne virtus fiat amara tibi: 10
Neve tua Medæ latentur cæde sagittæ,
Ferrens aurato neu cataphractus equo,
Neve aliquid de te flendum referatur in urna;
Sic redeunt, illis qui cecidere locis.
Ter quater in casta felix, o Postume, Galla, 15
Moribus his alia conjuge dignus eras.
Quid faciet nullo munita puella timore,
Cum sis luxuriæ norma magistra tuæ?
Sed securus eas, Gallam non munera vincent,
Duritæque tuæ non erit illa memor. 20
Nam quocunque die sanum te fata remittent,
Pendeat collo Galla pudica tuo.
Postumus alter erit miranda conjuge Ulysses;
Non illi longæ tot nocuere moræ:
Castra decem annorum, & Ciconum mons, Icinara, Calpe,
Exusta que tunc mox, Polypheme, genæ: 25
Et Ciræ fraudes, lotosque, herbæque tenaces,
Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas:
Lampetis Ithacis verubus mugisse juvencos,
(Paverat hos Phœbo filia Lampetie,) 30
Et thalamum Æææ sientis fugisse puellæ,
Totque hyemis noctes, totque natasse dies:

Nig
Sin
Et v
Er
Nec
Vin

Q
Cerra
Lux
Inda
Et v
Et Ty
Cinn
Hæc e
Quæ
Matro
Et sp
Nulla
Aut
Felix
Quos
Namq
Uxor
Et cert
Conj
Gauden
Impo
Hic ger
Nec f
Felix a
Divit
Illis por
Et da

PROPERTII LIBER III. 79

Nigrantesque domos animarum intrasse silentum,
Sirenū furdo remige adisse lacus:
Et veteres arcus letho renovasse procorum; 35
Errorisque sui sic statuisse modum.
Nec frustra: quia casta domi perfederat uxor.
Vincit Penelopes Ælia Galla fidem.

ELEGIA XIII.

5 **Q**UÆRITIS unde avidis nox sit preciosa puellis,
Et Venere exhaustæ damna querantur opes?
Certa quidem tantis causâ & manifesta ruinis;
Luxuriæ nimium libera facta via est.
10 Inda cavis aurum mittit formica metallis, 5:
Et venit e rubro concha Erycina salo:
Et Tyrus ostrinos præbet Cadmææ colores,
Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.
Hæc etiam clausas expugnant arma pudicas,
15 Quæque terunt fastus, Icarioni, tuos. 10:
Matrona incedit census induta nepotum,
Et spolia opprobrii nostra per ora trahit.
Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi:
Aut, si qua est, precio tollitur ipsa mora.
20 Felix Eois lex funeris una maritis, 15
Quos Aurora suis rubra colorat equis.
Namque ubi mortifero jacta est fax ultima lecto,
Uxorū fufis stat pia turba comis:
Et certamen habent lethi, quæ viva sequatur
25 Conjugium: pudor est non licuisse mori. 20
Gaudent victrices, & flammæ pectora præbent,
Imponuntque suis ora perusta viris.
Hic genus infidum nuptarum: hic nulla puella
Nec fida Evadne, nec pia Penelope.
30 felix agrestum quondam pacata juvenus, 25:
Divitiæ quorum messis, & arbor erant.
Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo,
Et dare puniceis plena canistra rubis;

86 PROPERTII LIBER III.

Nunc violas tondere manu, nunc mista referre
 Lilia, virginēos lucida per calathos; 30
 Et portare suis vestitas frondibus uvas,
 Aut variam plumæ versicoloris avem.
 His tum blanditiis furtiva per antra puellæ
 Oscula silvicolis emta dedere viris:
 Hinnulei pellis totos operibat amantes, 35
 Altaque nativo creverat herba toro:
 Pinus & incumbens lætas circumdabat umbras;
 Nec fuerat nudas pœna videre Deas:
 Corniger Idæi vacuum pastoris in aulam
 Dux aries saturas ipse reduxit oves. 40
 Dique, Deæque omnes, quibus est tutela per agros,
 Præbebant versis verba benigna focis.
 Et leporem quicumque venis venaberis, hospes,
 Et si forte meo tramite quæris avem:
 Et me Pana tibi comitem de rupe vocato, 45
 Sive petes calamo præmia, sive cane.
 At nunc desertis cessant sacraria lucis:
 Aurum omnes victa jam pietate colunt.
 Auro pulsa fides, auro venalia jura;
 Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor. 50
 Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum,
 Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
 At mons laurigero concussus vertice diras
 Gallica Parnassus sparsit in ora nives.
 Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro 55
 Nutrit in hospitio non, Polydore, pio.
 Tu quoque, ut auratos gereres, Eriphyla, lacertos,
 Dilapsis nusquam est Amphirauis equis.
 Proloquar, atque utinam patriæ sim vanus aruspex;
 Frangitur ipsa suis Rôma superba bonis. 60
 Certa loquor; sed nulla fides: neque enim Ilia quondam
 Verax Pergameis Phœbas habenda malis.
 Sola Parin Phrygiæ fatum componere, sola
 Fallacem patriæ serpere dixit equum.

Ille fu
 Exp

M

Quod
 Inter
 Cum p
 Incre
 Purver
 Et pa
 Nunc l
 Missi
 Gyrum
 Virgi
 Qualis
 Ther
 Et mod
 Secta
 Qualis
 Hic v
 Inter qu
 Fertur
 Lex igit
 Et lic
 Nec tim
 Nec g
 Nullo p
 Ipse tu
 Non Ty
 Est ne
 At nostr
 Nec di
 Nec quæ
 Inveni

PROPERTII LIBER III.

81

Ille furor patriæ fuit utilis, ille parenti :

69

Experta est veros irrita lingua Deos.

ELEGIA XIV.

MULTA tuæ, Sparte, miramur jura palæstræ,
Sed inage virginei tot bona gymnasii ;

Quod non infames exercet corpore ludos

Inter luctantes nuda puella viros ;

Cum pila veloci fallit per brachia jactu,

5

Increpat & versi clavis adunca trochi ;

Purverulentaque ad extremas stat femina metas,

Et patitur duro vulnera pancratio ;

Nunc ligat ad cæstum gaudentia brachia loris,

Missile nunc disci pondus in orbe rotat ;

10

Gyrum pulsat equis, niveum latus ense revincit,

Virgineumque cavo protegit ære caput.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis

Thermodonteis turba lavatur aquis :

Et modo Taygeti crines aspersa pruina

15

Seciatur patrios per juga longa canes.

Qualis & Eurotæ Pollux & Castor arenis,

Hic victor pugnâ, ille futurus equis :

Inter quos Helene nudis capere arma papillis

Fertur, nec fratres erubuisse Deos.

20

Lex igitur Spartana vetat secedere amantes,

Et licet in triviis ad latus esse suæ :

Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ,

Nec gravis austeri pœna cavenda viri.

Nulla præmissa, de rebus tute loquaris

25

Ipse tuis ; longæ nulla repulsa moræ.

Non Tyriæ vestes errantia lumina fallunt,

Est neque odoratæ cura molesta comæ.

At nostra ingenti vadit circumdata turba,

Nec digitum angusta est inseruisse via :

30

Nec quæ sint facies, nec quæ sint verba rogandi,

Invenias : cœcum versat amator iter.

82 PROPERTII LIBER III.

Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum;
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

ELEGIA XV.

SIC ego non ullos jam norim in amore tumultus,
 Nec veniat sine te nox vigilanda mihi;
 Ut mihi prætecta pudor est velatus amictu,
 Et data libertas noscere amoris iter,
 Illa rudes animos per noctes conscia primas 5
 Imbuit, heu! nullis capta Lycinna datis.
 Tertius, haud multo minus est, cum ducitur annus,
 Vix memini nobis verba coisse decem.
 Cuncta tuus sepelivit amor: nec femina post te
 Ulla dedit collo dulcia vincla meo. 10
 Testis erit Dirce tam vero crimine sæva,
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 Ah! quoties pulchros ussit regina capillos,
 Molliaque inmites fixit in ora manus!
 Ah! quoties famulam pensis oneravit iniquis, 15
 Et caput in dura ponere jussit humo?
 Sæpe illam immundis passâ est habitare tenebris;
 Vilem jejunæ sæpe negavit aquam.
 Jupiter Antiopæ nusquam succurris habenti
 Tot mala? corrumpit dura catena manus. 20
 Si Deus es, tibi turpe tuam servire puellam.
 Invocet Antiopæ quem nisi vincta Jovem?
 Sola tamen, quæcunque aderant in corpore vires,
 Regales manicas rupit utraque manu:
 Inse Cithæronis timido pede currit in arces; 25
 Nox erat, & sparsis triste cubile gelu:
 Sæpe vago Asopi sonitu pernotâ fluentis
 Credebat dominæ pone venire pedes:
 Et durum Zethum, & lacrymis Amphiona mollem
 Experta est stabulis mater abacta suis. 30
 Ac veluti magnos cum ponunt æquora motus,
 Euris in adversos definit ire Notos,

Litorè si t
 Sic cadit
 Sera tamen
 Digne J
 Tu reddis
 Vinxeru
 Antiopæ,
 Ducitur
 Prata crue
 Pæana A
 At tu non
 Nescit v
 Fabula nul
 Te solam

NOX m
 Tili
 Candida qu
 Et cadit
 Quid facian
 Ut timea
 At, si hæc
 Nocturno
 Peccaram s
 In me m
 Nec tamen
 Scyronis
 Quisquis am
 Nemo ad
 Luna ministr
 Ipse Amor
 Sæva canun
 Huic gene
 Sanguine ta
 Improbus

PROPERTII LIBER III. 83

Litorē si tacito sonitus rarefcit arenæ ;
 Sic cadit inflexo lapfa puella genu.
 Sera tamen pietas, natis eft cognitus error. 35
 Digne Jovis natos qui tueare ſenex.
 Tu reddis pueris matrem ; puerique trahendam
 Vinxerunt Dircen ſub trucidis ora bovis.
 Antiope, cognofce Jovem ; tibi gloria, Dirce
 Ducitur in multis mortem habitura locis. 40
 Prata cruentantur Zethi, victorque canebat
 Pæana Amphion rupe, Aracynthe, tua.
 At tu non meritam parcās vexare Lycinnam :
 Neſcit veſtra ruens ira referre pedem.
 Fabula nulla tuas de nobis concitet aures ; 45
 Te ſolam & lignis funeris uſtus amem.

ELEGIA XVI.

NOX media, & dominæ mihi venit epiſtola noſtræ,
 Tibure me miſſa juſſit adeſſe mora,
 Candida qua geminas oftendunt culmina turres,
 Et cadit in patuloſ lymphæ Aniena lacus.
 Quid faciam ? obductis committam mene tenebris, 5
 Ut timeam audaces in mea membra manus ?
 At, ſi hæc diſtulero noſtro mandata timore,
 Nocturno ſletus ſævior hoſte mihi.
 Peccaram ſemel, & totum ſum pulſus in annum ;
 In me manſuetas non habet illa manus. 10
 Nec tamen eſt quiſquam, ſacros qui lædat amantes ;
 Scyronis media ſic licet ire via.
 Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris,
 Nemo adeo, ut noceat, barbarus eſſe volet.
 Luna miniſtrat iter ; demonſtrant aſtra ſalebras : 15
 Ipſe Amor accenſas percutit ante faces :
 Sæva canum rabies morſus avertit hiantes :
 Huic generi quovis tempore tuta via eſt.
 Sanguine tam parvo quis enim ſpargatur amantiſ
 Improbuſ ? excluſiſ ſit comes ipſa Venus. 20

84 PROPERTII LIBER III.

Quod si certa meos sequerentur funera casus ;
 Talis mors preclo vel sit emenda mihi.
 Afferet huc unguenta mihi, fertisque sepulcrum
 Ornabit custos ad mea busta sedens.
 Di faciant mea ne terra locet ossa frequenti, 25
 Qua facit assiduo tramite vulgus iter.
 Post mortem tumuli sic infamantur amantum.
 Me tegat arborea devia terra coma ;
 Aut humer ignotæ cumulis vallatus arenæ.
 Non juvat in media nomen habere via. 30

ELEGIA XVII.

NUNC, o Bacche, tuis humiles advolvimur aris :
 Da mihi bacchato vela secunda, pater.
 Tu potes insanæ Veneris compescere fastus ;
 Curarumque tuo sit medicina mero.
 Per te junguntur, per te solvuntur amantes. 5
 Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
 Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
 Lyncibus ad cœlum vecta Ariadne tuis.
 Hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
 Funera sanabunt, vel tua vina, malum. 10
 Semper enim vacuos nox sobria torquet amantes ;
 Spesque timorque animum versat utroque meum.
 Quod si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
 Accersitus erit somnus in ossa mea ;
 Ipse feram vites, pangamque ex o r dire colles,
 Quos carpant nullæ, me vigilante, feræ :
 Dammodo purpureo spument mihi dolia musto,
 Et nova pressantes inquinet uva pedes.
 Quod superest vite, per te, & tua cornua, vivam :
 Virtutisque tuæ, Bacche, poeta ferar. 20
 Dicam ego maternos Aetnæo fulmine partus ;
 Indica Nyfæis arma fugata choris ;
 Vesanumque nova nequicquam in vite Lycurgum ;
 Pentheos in triplices funera grata greges ;

Curv
 In
 Et ti
 Un
 Cand
 Cl
 Lavi
 Et
 Molli
 Cap
 Verti
 Tun
 Ante
 Lib
 Hæc e
 Qua
 Tu me
 Atq

CLA
 Qua ja
 Et s
 Hic ubi
 Cym
 At nun
 Quis
 His pres
 Errat
 Quid ge
 Mater
 Aut mo
 Et per
 Occidit
 Tot bo
 VO

PROPERTII LIBER III.

85

Curvaque Tyrrhenos delphinum corpora nautas 25
 In vada pampinea desiluisse rate ;
 Et tibi per mediam bene olentia flumina Naxon,
 Unde tuum potant Naxia turba merum.
 Candida laxatis onerato colla corymbis
 Cinget Bassaricas Lydia mitra comas. 30
 Lævis odorato cervix manabit olivo,
 Et series nudos veste fluente pedes.
 Mollia Discææ pulsabunt tympana Thebæ ;
 Capripedes calamo Panes hiantes canent.
 Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle 35
 Tundet ad Idæos cymbala rauca choros,
 Ante fores templi crater antistitis auro
 Libatum fundens in tua sacra merum.
 Hæc ego non humill referam memoranda cothurno,
 Qualis Pindarico spiritus ore tonat. 40
 Tu modo servitio vacuum me siste superbo,
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput.

ELEGIA XVIII.

CLAUSUS ab umbroso qua ludit pontus Averno,
 Humida Baiarum stagna tepentis aquæ,
 Qua jacet & Trojæ tubicen Misenus arena,
 Et sonat Herculeo structa labore via,
 Hic ubi, mortales dextra cum quaereret urbes, 5
 Cymbala Thebano concrepuere Deo :
 At nunc, invisæ magno cum crimine Baïæ,
 Quis Deus in vestra constitit hostis aqua ?
 His pressus Stygias vultum demisit in undas,
 Errat & in vestro spiritus ille lacu. 10
 Quid genus, aut virtus, aut optima profuit illi
 Mater, & amplexum Cæsaris esse focos ?
 Aut modo tam pleno sultantia vela theatro,
 Et per maternas omnia gesta manus ?
 Occidit, & misero steterat vigesimus annus ; 15
 Tot bona tam parvo clausit in orbe dica.

VOL. II.

I

I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos,
 Stantiaque in plausum tota theatra juvent:
 Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
 Gemmea sint ludis; ignibus ista dabis. 20
 Sed tamen huc omnes; huc prius, & ultimus ordo:
 Est mala, sed cunctis ista terenda via est.
 Exoranda canis tria sunt latrantia colla:
 Scandenda est torvi publica cymba senis,
 Ille licet ferro cautus se condant, & aere; 26
 Mors tamen inclusum protrahit inde caput.
 Nireæ non facies, non vis exemit Achillem,
 Cræsum aut Pæctoli quas parit humor opes.
 Illic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Atridæ magno cum sletit alter amor. 3a
 At tibi, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 Huc animæ portent corpus inane tuæ,
 Qua Siculæ victor telluris Claudius, & qua
 Cæsar ab humana cessit in astra via.

ELEGIA XIX.

OBJICITUR toties a te mihi nostra libido:
 Crede mihi, vobis imperat ista magis.
 Vos, ubi contemti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captræ mentis habere modum.
 Flamma per incensas citius sedetur aristas, 5
 Fluminaque ad fontis sint reditura caput;
 Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
 Præbeat hospitio læva Malea suo;
 Quam possit vestros quisquam reprehendere cursus,
 Et rapidæ stimulos frangere nequitiae. 10
 Testis, Cretæi factus quæ passa juvenci
 Induit abiægnæ cornua falsa bovis.
 Testis Thesalico flagrans Salmonis Enipeo,
 Quæ voluit liquido tota subire Deo.
 Crimen & illa fuit patria suecensâ senectæ 15
 Arboris in frondes cõdita Myrrha novæ.

Nam quæ
 Iram quæ
 Quidve
 Infam
 Tuque
 Tond
 Hanc ig
 Nise,
 At vos,
 Pende
 Non tan
 Victor

CRE
 Durus, e
 Tantin
 At tu, s
 Forfiss
 Est tibi
 Splend
 Fortunat
 Fidis
 Tu quoq
 Phœbe
 Nox mil
 Longit
 Federa s
 Et scri
 (Hæc An
 Testis
 Quam m
 Dulcia
 Namque
 Non h

PROPERTII LIBER III.

27

Nam quid Medæ referam, quo tempore matris

Iram natorum cæde piavit amor?

Quidve Clytæmnestræ, propter quam tota Mycenis

Infamis stupro stat Pelopea domus?

28

Tuque o Minoa venundata, Scylla, figura,

Tondens purpurea regna paterna comæ.

Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti;

Nise, tuas portas fraude reclusit Amor.

At vos, innuptæ, felicius write teds;

25

Pendet Cretæa tracta puella rate.

Non tamen immerito Minos sedet arbiter Orci;

Victor erat quamvis, æquus in hoste fuit.

ELEGIA XX.

CREDIS eum jam posse tuæ meminisse figuræ,

Vidisti a lecto quem dare vela tuo?

Durus, qui lucro potuit mutare puellam.

Tantine in lucris Africa tota fuit?

At tu, stulta, Deos tu fingis, inania verba.

6

Forſitan ille alio pectus amore terat.

Est tibi forma potens, sunt castæ Palladis artes,

Splendidaque a docto fama refulget avo.

Fortunata domus, modo sit tibi fidus amicus!

Fidus ero; in nostros curre, puella, toros.

10

Tu quoque, qui æstivos spatiosus exis ignes,

Phœbe, moraturæ contrahe lucis iter.

5

Nox mihi prima venit; primæ data tempora noctis

Longius in primo, Luna, morare toro.

Federa sunt ponenda prius, signandaque jura,

15

Et scribenda mihi lex in amore novo,

(Hæc Amor ipse suo constringit pignora signo,

Testis fidereæ tota corona Deæ)

Quam multæ ante meis cedant sermonibus horæ,

Dulcia quam nobis concitet arma Venus.

20

Namque, tibi non certo vincitur federe lectus,

Non habet ultores nox vigilanda Deos:

PROPERTII LIBER III.

Et quibus imposuit, solvit mox vincla libido.
 Contineant nobis omnia prima fidem.
 Ergo, qui pactas in sedere ruperit aras, 25
 Pollueritque novo sacra marita toro,
 Illi sint, quicunque solent in amore dolores;
 Et caput argutæ præbeat historiæ;
 Nec flenti dominæ patefiant nocte fenestræ;
 Semper amet, fructu semper amoris egens. 30

ELEGIA XXI.

MAGNUM iter ad doctas proficisci cogor Athenas;
 Ut me longa gravi solvat amore via:
 Crescit enim assidue spectando cura puellæ;
 Ipse alimenta sibi maxima præbet Amor.
 Omnia sunt tentata mihi, quacunque fugari 5
 Possit; at ex omni me premit ipse Deus.
 Vix tamen aut semel admittit, cum sæpe negavit;
 Seu venit, extremo dormit amicta toro.
 Unum erit auxilium mutatis, Cynthia, terris:
 Quantum oculis, animo tam procul ibit amor. 10
 Nunc agite, o focii, propellite in æquora navem,
 Remorumque pares ducite sorte vices:
 Jungiteque extremo felicia lintea malo:
 Jam liquidum nautis aura secundat iter.
 Romanæ turres, & vos valeatis, amici, 15
 Qualiscunque mihi tuque, puella, vale.
 Ergo ego nunc rudis Adriaci velar æquoris hospes,
 Cogar & undisonos nunc prece adire Deos.
 Deinde per Ionium vectus cum festi Lechæo
 Sedarit placida vela phaselus aqua; 20
 Quod superest, sufferte pedes, properate laborem,
 Isthmos qua terris arcet utrumque mare.
 Inde ubi Piræi capient me litora portus,
 Scam lam ego Thesææ brachia longa viæ,
 Illic vel studiis animum emendare Platonis 25
 Incipiam; aut hortis, docte Epicure, tuis;

PROPERTII LIBER III. 89

Persequar aut studium linguae, Demosthenis arma ;
 Librorumque tuos, docte Menandre, sales :
 Aut certe tabulae capient mea lumina pictae,
 Sive ebore exactae, seu magis aere manus : 30
 Aut spatia annorum, aut longa intervalla profundi
 Lenibunt tacito vulnera nostra sinu.
 Seu moriar, fato, non turpi fractus amore ;
 Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

ELEGIA XXII.

FRIGIDA tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
 Tulle, Propontiaca qua fuit Isthmus aqua,
 Dindymus, & sacrae fabricata juvenca Cybellae,
 Raptorisque tulit qua via Ditis equos.
 Si te forte juvant Helles Athamantidos urbes, 5
 Nec desiderio, Tulle, movere meo :
 Tu licet aspicias coelum omne Atlanta gerentem,
 Sectaque Persea Phorcidios ora manu ;
 Geryonae stabula, & luctantum in pulvere signa
 Herculis Antaeique, Hesperidumque choros : 10
 Tuque tuo Colchon propellas remige Phasin,
 Peliacaeque trabis totum iter ipse legas,
 Qua rudis Argoa natat inter saxa columba
 In faciem prorae pinus adacta novae :
 Et qua Gygaei visenda est ora Caystri, 15
 Et qua septenas temperat unda vias :
 Omnia Romanae cedent miracula terrae.
 Natura hic posuit quicquid ubique fuit.
 Armis apta magis tellus, quam commoda noxae.
 Famam, Roma, tuae non pudet historiae. 20
 Nam quantum ferro, tantum pietate potentes
 Stamus ; victrices temperat illa manus.
 Hic Anio Tiberte fluis, Clitumnus ab Umbro
 Tramite, & aeternum Martius humor opus :
 Albanus lacus, & socia Nemorensis ab unda, 25
 Potaque Pollucis lymphas salubris equo.

At non squamoso labuntur ventre cerasæ,
 Itala portentis nec furit unda novis.
 Non hic Andromedæ resonant pro matre catenæ;
 Nec tremis Ausonias, Phœbe fugate, dapēs;
 Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes,
 Exitium nato matre movente suo.
 Penthea non sævæ venantur in arbore Bacchæ;
 Nec solvit Danaas subdita cerva rates;
 Cornua nec valuit curvare in pellice Juno,
 Aut faciem turpi dedecorare bove:
 Arboreasque cruces Sinis, & non hospita Graiis
 Saxa, & curvatas in sua fata trabes.
 Hæc tibi, Tulle, parens, hæc est pulcherrima sedes.
 Hic tibi pro digna gente petendus honos.
 Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
 Spes, & venturæ conjugis aptus amor.

ELEGIA XXIII.

ERGO tam doctæ nobis periire tabellæ,
 Scripta quibus pariter tot periire bona.
 Has quandam nostris manibus detriverat usus,
 Qui non signatas jussit habere fidem.
 Illæ jam sine me norant placare puellas,
 Et quedam sine me verba diserta loqui.
 Non illas fixum caras effecerat aurum;
 Vulgari buxo sordida cera fuit.
 Qualescunque mihi semper mansere fideles,
 Semper & effectus promeruerunt bonos.
 Forsitan hæc illis fuerant mandata tabellis;
 Irascor, quoniam es, lente, moratus heri.
 An tibi nescio quæ visa est formosior? an tu
 Non bene de nobis crimina ficta jadis?
 Aut dixit; Venias hodie, cessabimus una;
 Hospitium tota nocte paravit Amor;
 Et quæcunque dolens reperit non stulta puella,
 Garrula cum blandis ducitur hora dolis.

Me n
 Et
 Quas
 Qu
 I, pu
 Et

F
 Nost
 Ve
 Mist
 Ut
 Et co
 Cu
 Quod
 Elu
 Hæc
 Na
 Corre
 Vin
 Ecce
 Tra
 Nunc
 Vu
 Mens
 Ex

R
 Quin
 Un

PROPERTII LIBER III.

91

Me miserum ! his aliquis rationem scribit avarus,

Et ponit duras inter ephemeridas.

20

Quas si quis mihi rettulerit, donabitur auro.

Quis pro divitiis ligna retenta velit ?

I, puer, & citus hæc aliqua propone columna ;

Et dominum Exquiliis scribe habitare tuum.

ELEGIA XXIV.

FALSA est ista tuæ, mulier, fiducia formæ,

Olim oculis nimium facta superba meis.

Noster amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes ;

Versibus insignem te pudet esse meis.

Mistam te varia laudavi sæpe figura,

5

Ut quod non esses, esse putaret amor.

Et color est toties roseo collatus Eoo,

Cum tibi quæsitus candor in ore foret.

Quod mihi non patrii poterant avertere amici,

Eluere aut vasto Thessala saga mari.

10

Hæc ego non ferro, non igne coactus, & ipsa

Naufragus Ægæa verba fatebar aqua ;

Correptus sævo Veneris torrebar aheno :

Vinctus eram versas in mea terga manus.

Ecce coronatæ portum tetigere carinæ :

15

Trajectæ Syrtes, ancora jacta mihi est.

Nunc demum vasto fessi resipiscimus æstu,

Vulnera & ad sanum nunc coiere mea.

Mens bona, si quæ Dea es, tua me in sacraria dono ;

Exciderunt furdo tot mea vota Jovi.

20

ELEGIA XXV.

RISUS eram positus inter convivia mensis

Et de me poterat quilibet esse loquax.

Quinque tibi potui servire fideliter annos.

Ungue meam morsio sæpe querere fidem.

35

92 PROPERTII LIBER IN.

Nil moveor lacrymis ; ista sum captus ab arte : 5
 Semper ab insidiis, Cynthia, flere soles.
 Elebo ego discedens, sed sletum injuria vincit;
 Tu bene conveniens non finis ire jugum.
 Limina jam nostris valeant lacrymantia verbis,
 Nec tamen irata janua fracta manu. 10
 At te celatis ætas gravis urgeat annis,
 Et veniat formæ ruga sinistra tuæ.
 Vellere tum cupies albos a stirpe capillos,
 Et speculo rugas increpitante tibi.
 Exclusa inque vicem saltus patiere superbos ; 15
 Et, quæ fecisti, facta quereris anus.
 Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
 Eventum formæ disce timere tuæ.

P

H

Atque
 Eva
 Fictil
 Nec
 Tarpe
 Et
 Qua g
 Un
 Curia
 Pell
 Bucc
 Cen
 Nec
 Pul
 Nulli
 Cun
 Annu
 Qu
 Vesta
 Du

SEXTI AURELII
 PROPERTII
 LIBER IV.

ELEGIA I.

[est,
HOC, quodcunque vides, hospes, qua maxima Roma
 Ante Phrygem Æneam collis & herba fuit.
 Atque ubi Navali stant sacra Palatia Phœbo,
 Evandri profugæ procubuerunt boves.
 Fictilibus crevere Deis hæc aurea templa;
 Nec fuit opprobrium facta sine arte casa.
 Tarpeiusque pater nuda de rupe tonabat:
 Et Tiberis nostris advena bubus erat.
 Qua gradibus domus ista Remi se sustulit, olim
 Unus erat fratrum maxima regna focus.
 Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
 Pellitos habuit rustica corda patres.
 Buccina cogebat priscos ad verba Quirites:
 Centum illi in prato sæpe senatus erat,
 Nec sinuosa cavo pendebant vela theatro.
 Pulpita solennes non oluere crocos.
 Nulli cura fuit externos quærere Divos;
 Cum tremeret patrio pendula turba sacro.
 Annuaque accenso celebrare Palilia feno,
 Qualia nunc curto lustra novantur equo.
 Vesta coronatis pauper gaudebat asellis:
 Ducebant macræ villæ sacra boves.

94 PROPERTII LIBER IV.

Parva fuginati lustrabant compita porci ;
 Pastor & ad calamos exta litabat ovis,
 Verbera pellitus setosa movebat arator, 85
 Unde licens Fabius sacra Lupercus habet.
 Nec rudis infestis milles radiabat in armis :
 Miscebant usta prœlia nuda fude.
 Prima galeritus posuit prætoria Lucmo,
 Magnaque pars Tatio rerum erat inter oves. 90
 Hinc Tities, Ramnesque viri, Luceresque coloni.
 Quatuor hinc albos Romulus egit equos.
 Quippe suburbanae parva minus urbe Bovillae ;
 Et, qui nunc nulli, maxima turba Gabi :
 Et stetit Alba potens albæ suis omine nata, 35
 Hac, ubi Fidenas longe erat ire via.
 Nil patrium, nisi nomen, habet Romanus alumnus :
 Sanguinis altricem nunc pudet esse lupam.
 Huc melius profugos misisti, Troja, Penates.
 En quali ducta est Dardana puppis ave ! 40
 Jam bene spondebant tunc omina, quod nihil illam
 Læserat abiegni venter apertus equi,
 Cum pater in nati tremulus cervice pependit,
 Et verita est humeros ut re flamma pios.
 Tunc animi venere Deci, Brutique secures ; 45
 Vexit & ipsa sui Cæsaris arma Venus,
 Arma resurgentis portans victricia Trojæ
 Felix terra tuos cepit, Iule, Deos ;
 Si modo Avernalis tremulae cortina Sibyllæ
 Dixit Aventino rura pianda Remo : 50
 Aut si Pergamææ sero rata carmina vatis
 Longævum ad Priami vera fuere caput.
 Vertite equum Danai : male vincitis : Ilia tellus
 Vivet, & huic cineri Jupiter arma dabit.
 Optima nutricum nostris lupa Martia rebus, 55
 Qualia creverunt mœnia lacte tuo !
 Mœnia namque pio conor disponere versu :
 Hei mihi quod nostro est parvus in ore sonus !
 Sed tamen exiguo quodcunque e pectore rivi
 Fluxerit, hoc patriæ serviat omne meæ. 60

Ennius h
 Mi folia
 Ut nostris
 Umbria
 Scandent
 Invenit
 Roma fav
 Omina
 Sacra, di
 Has me
 Quo ruis
 Non si
 Averfis
 Poscis
 Certa fer
 Nesci
 Me crea
 Horos,
 Di mihi
 Inque
 Nunc p
 Jupite
 Felicesq
 Et gra
 Quid m
 Lotus
 Dicam.
 Et m
 Dixi eg
 (illa
 Non po
 Nemp
 Quippe
 Heu f
 Gallus
 Conc
 Fatales
 Vera

PROPERTII LIBER IV.

95

Ennius hirsuta cingat sua dicta corona :

Mi folia ex edera porrige, Bacche, tua :

Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,

Umbria Romani patria Callimachi.

Scandentes si quis cernet de vallibus arces,

Ingenio muros æstimet ille meo.

Roma fave ; tibi surgit opus : date candida cives

Omina ; & inceptis dextera cantet avis.

Sacra, diesque canam, & cognomina prisca locorum

Has meus ad metas sudet oportet equus.

Quo ruis imprudens vage dicere facta Properti ?

Non sunt a dextra condita fila colo.

Averfis Charisin cantas : averfus Apollo :

Poseis ab invita verba pigenda lyra.

Certa feram certis auctoribus ; haud ego vates

Nescius ærata signa movere pila :

Me creat Archytæ soboles Babylonius Horos,

Horos, & a proavo ducta Conone domus,

Di mihi sunt testes, non degenerasse propinquis,

Inque meis libris nil prius esse fide.

Nunc precium fecere Deos, & fallitur auro

Jupiter. obliquæ signa iterata rotæ,

Felicesque Jovis stellas, Martisque rapacis,

Et grave Saturni sidus in omne caput,

Quid moveant Pisces, animosaque signa Leonis,

Lotus & Hesperia quid Capricornus aqua,

Dicam. Troja cades, & Troia Roma resurges :

Et maris, & terræ longa sepulcra canam.

Dixi ego, cum geminos produceret Arria natos,

(Illa dabat natis arma vetante Deo)

Non posse ad patrios sua pila referre Penates.

Nempe meam firmant nunc duo busta fidem.

Quippe Lupercus equi dum faucia protegit ora,

Heu sibi prolapsus non bene cavuit equo :

Gallus at in castris dum credita signa tuetur,

Concidit ante aquilæ rostra cruenta suæ.

Fatales pueri, duo funera matris avaræ !

Vera sed invito contigit ista fides.

Idem ego, cum Cynaræ traheret Lucina dolores,
 Et facerent uteri pondera lenta moram, 100
 Junoni votum facite impetrabile, dixi.
 Illa parit: libris est data palma meis.
 Hoc neque arenosum Libyci Jovis explicat antrum,
 Aut sibi commissos fibra locuta Deos.
 Aut si quis motas cornicis senserit alas: 105
 Umbra neque hæc magicis mortua prodit aquis.
 Aspicienda via est coeli, versusque per astra
 Trames, & ab Zonis quinque petenda fides.
 Exemplum grave erit Calchas. namque Aulide solvit
 Ille bene hærentes ad pia saxa rates. 110
 Idem Agamemnoniæ ferrum cervicæ puellæ
 Tinxit; & Atrides vela cruenta dedit.
 Nec rediere tamen Danaï. tu diruta fletum
 Supprime, & Euboicos respice, Troja, sinus.
 Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes; 115
 Et natat exuviis Græcia pressa tuis.
 Victor Oiliade rape nunc, & dilige vatem,
 Quam vetat avelli veste Minerva sua.
 Hæcenus historie. nunc ad tua devchor astra:
 Incipe tu lacrymis æquus adesse novis. 120
 Umbria te notis antiqua Penatibus edit.
 Mentior? an patriæ tangitur ora tuæ?
 Qua nebulosa cavo rorat Mevania campo,
 Et lacus æstivis intepet Umber aquis,
 Scandentisque arcis consurgit vertice murus, 125
 Murus ab ingenio notior ille tuo.
 Ossaque legisti, non illa ætate legenda,
 Patris; & in tenues cogeris isse Lares.
 Nam, tua cum multi versarent rura juvencl,
 Abstulit excultas pertica tristis opes. 130
 Mox, ubi bulla rudi dimissa est aurea collo,
 Matris & ante Deos libera sumta toga;
 Tum tibi pauca suo de carmine dictat Apello,
 Et verat infano verba tonare foro.
 At tu finge elegos fallax opus: hæc tua castra; 135
 Scribat ut exemplo cætera turba tuo.

Militia
 Et V
 Nam t
 Eluc
 Et ben
 Nil
 Illius a
 Gutt
 Nec m
 Limi
 Nunc t
 Vel l
 Vel tre
 Octip

Q U
 Tuleus
 Prælia
 Hæc me
 Roma
 Hac quo
 Remon
 At, post
 Vertur
 Seu quia
 Vertur
 Prima m
 Et com
 Hic dulce
 Cernis,
 Infitor h
 Cum py
 Mendax
 De se m
 VOI

PROPERTII LIBER IV.

97

Militiam Veneris blandis patiere sub armis,
 Et Veneris pueris utilis hostis eris.
 Nam tibi victrices, quascunque labore parasti,
 Eludet palmas una puella tuas : 140
 Et bene cum fixum mento discusseris uncum,
 Nil erit hoc ; rostro te premet ansa suo.
 Illius arbitrio noctem, lucemque videbis ;
 Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet.
 Nec mille excubiae, nec te signata juvabunt 145
 Limina ; persuasae fallere rima sat est.
 Nunc tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 Vel licet armatis hostis inermis eas,
 Vel tremefacta cavo tellus diducat hiatum ;
 Octipedis Cancrī terga sinistra time. 150

ELEGIA II.

QUID mirare meas tot in uno corpore formas ?

Accipe Vertumni signa paterna Dei.
 Tuus ego, & Tusci orior : nec poenitet inter
 Prælia Volturnos deferuisse focos.
 Hæc me turba juvat, nec templo lætor eburno : 5
 Romanum satis est posse videre forum.
 Hæc quondam Tiberinus iter faciebat : & aiunt
 Remorum auditos per vada pulsa sonos.
 At, postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 Vertumnus verso dicor ab amne Deus : 10
 Seu quia vertentis fructum præcepimus anni,
 Vertumni rursus creditur esse sacrum.
 Prima mihi variat lивentibus uva racemis,
 Et coma lætenti spīcea fruge tumet.
 Hic dulces cerasos, hic autumnalia pruna 15
 Cernis, & æstivo mora rubere die.
 Insitor hic solvit pomosa vota corona ;
 Cum pyrus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama nocet : alius mihi non inis index :
 De se narranti tu modo crede Deo. 20

VOL. II.

K

93 PROPERTII LIBER IV.

Opportuna mea est cunctis natura figuris.
 In quamcumque voles, verte; decorus ero.
 Indue me Cois; fiam non dura puella.
 Meque virum sumta quis neget esse toga?
 Da falcem, & torto frontem mihi comprime scæno; 23
 Jurabis nostra gramina secta manu.
 Arma tuli quondam; & memini, laudabar in illis:
 Corbis & imposito pondere messor eram.
 Sobrius ad lites: at cum est imposita corona,
 Clamabis capiti vina subesse meo. 30
 Cinge caput mitra; speciem furabor Iacchi:
 Furabor Phœbi, si modo plectra dabis.
 Ca. libus impositis venor: sed arundine sumta,
 Faunus plumoso sum Deus aucupio.
 Est etiam aurigæ species Vertumnus, & ejus, 35
 Trajicit alterno qui leve pondus equo.
 Suppetat hoc, pisces calamo prædabor: & ibo
 Mundus demissis institor in tunicis.
 Pastorem ad baculum possum curvare, vel idem
 Sirpiculis medio pulvere ferre rosam. 40
 Nam quid ego adjiciam, de quo mihi maxima fama est,
 Hortorum in manibus dona probata meis?
 Cæruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre
 Me notat, & junco brassica vincta levi.
 Nec flos ullus hiat prætis, quin ille decenter 45
 Impositus fronti langueat ante meæ.
 At mihi, quod formæ unus vertebat in omnes,
 Nomen ab eventu patria lingua dedit.
 Et tu, Roma, meis tribuisti præmia Tusci,
 (Unde hodie vicus nomina Tuscus habet) 50
 Tempore quo socii venit Lucomedius armis,
 Atque Sabina feri contudit arma Tati:
 Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
 Atque hostes turpi terga dedisse fugæ.
 Sed facias, Divum sator, ut Romana per ævum 55
 Transeat ante meos turba togata pedes.

Sex lu
 Non
 Stipes
 Ant
 At tib
 Tell
 Qui m
 Unu

HA
 Si qua
 Hæc
 Aut si
 Sign
 Te mo
 Te n
 Hibern
 Ustus
 Hæcne
 Cum
 Quæ m
 Trax
 Et Styg
 Vitæ
 Omnib
 Texit
 Occidat
 Et str
 Dignior
 Æter
 Dic mihi
 Num
 Hæc no
 Det n

Sex superant versus: te, qui ad vadimonia curris,

Non moror; hæc spatiis ultima creta meis.

Stipes acernus eram, properanti falce dolatus,

Ante Numam grata pauper in urbe Deus. 60

At tibi, Mamuri, formæ cælator ahenæ,

Tellus artifices ne terat Oscæ manus;

Qui me tam dociles potuisti findere in usus:

Unum opus est, operi non datur unus honos.

ELEGIA III.

HÆC Arethusa suo mittit mandata Lycotæ,

Cum toties absis, si potes esse meus.

Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit,

Hæc erit e lacrymis facta litura meis:

Aut si qua incerto fallet te litera tractu,

Signa meæ dextræ jam morientis erunt. 5

Te modo viderunt iteratos Baetra per ortus,

Te modo manito Sericus hostis equo,

Hibernique Getæ, pistorumque Britannia curru,

Ustus & Eoa discolor Indus aqua. 10

Hæcne marita fides, hæc pactæ sunt mihi noctes,

Cum rudis urgenti brachia victa dedi?

Quæ mihi de ductæ fax omen prætulit, illa

Traxit ab everso lumina nigra rogo: 15

Et Stygio sum sparsa lacu; nec recta capillis

Vitta data est: nupsi non comitante Deo.

Omnibus heu portis pendent mea noxia vota.

Texitur hæc castris quarta lacerna tuis.

Occidat, immerita qui carpit ab arbore vallum,

Et struxit querelas rauca per ossa tubas: 20

Dignior obliquo funem qui torqueat Ocho,

Æternusque tuam pascit, aselle, famem.

Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos?

Num gravis imbelles atterit hasta manus?

Hæc noceant potius, quam dentibus ulla puella 25

Det mihi plorandas per tua colla notas.

100 PROPERTII LIBER IV.

Diceris & macie vultum tenuasse : sed opto
 E desiderio sit color iste meo.
 At mihi cum noctes induxit Vesper amaras,
 Si qua relicta jacent, osculor arina tua. 30
 Tum queror in toto non fidere pallia lecto,
 Lucis & auctores non dare carmen aves.
 Noctibus hibernis castrensia pensa laboro,
 Et Tyria in radios vellera ducta suos.
 Et discō qua parte fluat vincendus Araxes, 35
 Quot sine aqua Parthus millia currat equus.
 Cogor & e tabula pictos edificere mundos,
 Qualis & hæc docti sit positurā Dei :
 Quæ tellus sit lenta gela, quæ putris ab æstu ;
 Ventus in Italiam qui bene vela ferat. 40
 Assidet una soror curis ; & pallida nutrix
 Dejerat hiberni temporis esse moras.
 Felix Hippolite nuda tulit arma papilla,
 Et texit galea barbara molle caput.
 Romanis utinam patuissent castra puellis : 45
 Essem militiæ sarcina fida tuæ.
 Nec me tardarent Scythiæ juga, cum pater altas
 Affricus in glaciem frigore necit aquas.
 Omnis amor magnus, sed aperto in conjuge major ;
 Hanc Venus, ut vivat, ventilat ipsa facem. 50
 Nam mihi quo, Pœnis si purpura fulgeat oïtris,
 Crystallusque suas ornet aquosa manus ?
 Omnia surda tacent ; rarisque afflueta calendis,
 Vix aperit clausos una puella lares.
 Glaucidos & catule vox est mihi grata querentis : 55
 Illa tui partem vindicat una tori.
 Flore facella tego ; verbenis compita velo ;
 Et crepat ad veteres herba Sabina ficos.
 Sive in furtivo gemuit itans noctua tigno,
 Seu voluit tangi parca lucerna mero ; 60
 Illa dies hœnis cædem denunciat agnis,
 Succinisque calent ad nova lucra popæ.

Ne,
 Ra
 Plum
 Su
 Sed t
 Pu
 Incon
 Ha
 Arma
 Sub

T
 Lucu
 Mu
 Silvan
 Fift
 Hunc
 Fid
 Quid
 Cum
 Atque
 Stab
 Muru
 Bell
 Hinc
 Urg
 Et sati
 Qua
 Vidit
 Pict
 Obst
 Inte
 Sæpe i
 Et si

PROPERTII LIBER IV.

101

Ne, precor, ascensis tanti sit gloria Baëtris,
 Raptave odorato carbasa lina duci,
 Plumbea cum tortæ sparguntur pondera fundæ,
 Subdolan & versis increpat arcus equis.
 Sed tua sic, domitis Parthæ telluris alumnis,
 Pura triumphantes hasta sequatur equos;
 Incorrupta mei conserva fœdera lecti:
 Hac ego te sola lege redisse velim.
 Armaque cum tulero portæ votiva Capenæ,
 Subscribam; Salvo grata puella viro.

65

70

ELEGIA IV.

TARPEIUM nemus, & Tarpeia turpe sepulcrum
 Fabor, & antiqui limina capta Jovis.
 Lucus erat felix, hederoso conditus antro;
 Multaque nativis obstrepat arbor aquis;
 Silvani ramosa domus, quo dulcis ab æstu
 Fistula poturas ire jubebat oves.
 Hunc Tatius fontem vallo præcingit acerno,
 Fidaque suggesta castra coronat humo.
 Quid tum Roma fuit, tubicen vicina Curetis
 Cum quateret lento murmure saxa Jovis?
 Atque ubi nunc terris dicuntur jura subactis,
 Stabant Romano pila Sabina foro.
 Murus erant montes. ubi nunc est curia septa,
 Bellicus ex illo fonte bibebat equus.
 Hinc Tarpeia Deæ fontem libavit; at illi
 Urgebat medium fœtilis urna caput.
 Et fatis una malæ potuit mors esse puellæ,
 Quæ voluit flammæ fallere, Vesta, tuas?
 Vidit arenosis Tatium proluere campis,
 Pictaque per flavas arma levare jubas.
 Obstupuit regis facie, & regalibus armis;
 Interque oblitæ excidit urna manus.
 Sæpe illa immeritæ causata est omina Lunæ,
 Et sibi tingendas dixit in amne comas:

5

10

15

20

Sæpe tulit blandis argentea lilia Nymphis, 25
 Romula ne faciem læderet hasta Tati.
 Dumque subit primo Capitolia nubila fumo,
 Rettulit hirsutis brachia secta rubis.
 Et sua Tarpeia residens ita flevit ab arce
 Vulnera, vicino non patienda Jovi: 30
 Ignēs castrorum, & Tatiæ prætoria turmæ,
 Et formosa oculis arma Sabina meis,
 O utinam ad vestros sedeam captiva Penates,
 Dum captiva mei conspicer esse Tati.
 Romani montes, & montibus addita Roma, 35
 Et valeat probro Vesta pudenda meo.
 Ille equus ille meos in castra reportet amores,
 Cui Tatius dextrās collocat ipse iubas.
 Quid mirum in patrios Scyllam sævisse capillos?
 Candidaque in sævos inguina versa canes? 40
 Proclita quid mirum fraterni cornua monstri,
 Cum patuit lecto flamine torta via?
 Quantum ego sum Aufoniis crimen factura puellis,
 Improba virgineo lecta ministra foco!
 Pallados extinctos si quis nūrabitur ignes; 45
 Ignoscat: lacrymis spargitur ara meis.
 Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe:
 Tu cape spinosi roscida terga iugi:
 Lubrica tota via est, & perfida; quippe tacentes
 Fallaci celat limite semper aquas. 50
 O utinam magicæ nossem cantamina Musæ;
 Hæc quoque formoso lingua tulisset opem.
 Te toga picta decet, non quem sine matris honore
 Nutrit inhumanæ dura papilla lupæ.
 Sic hospes pariam duce te regina sub aula; 55
 Dos tibi non humilis prodita Roma venit.
 Sin minus, at raptæ ne sint impune Sabine,
 Me rape, & alterna lege repende vices.
 Commisissas acies ego possum solvere; nuptæ
 Vos medium palla fœdus inite mea. 60

PROPERTII LIBER IV. 103

Adde, Hymenæe, modos : tubicen fera murmura condè :
 Credite, vestra meus molliet arma torus.
 Et jam quarta canit venturam buccina lucem,
 Ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.
 Experiār somnum ; de te mihi somnia quæram : 65
 Fac venias oculis umbra benigna meis,
 Dixit, & incerto permisit brachia somno,
 Nescia se furiis accubuisse novis.
 Nam Vesta, Iliacæ felix tutela favillæ,
 Culpam alit, & plures condit in ossa faces. 70
 Illa ruit, qualis celerem prope Thermodonta
 Strymonis abscessu fertur aperta sinu.
 Urbi festus erat, dixere Palilia patres :
 Illic primus cœpit mœnibus esse dies.
 Annua pastorum convivias, lusus in urbe, 75
 Cum pagana madent fercula deliciis ;
 Cumque super raros fœni flammantis acervos
 Trajicit immundos ebria turba pedes.
 Romulus excubias decrevit in otia solvi,
 Atque intermissa castra silere tuba. 80
 Hoc Tarpeia suum tempus rata, convenit hostem ;
 Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.
 Mons erat ascensu dubius, festoque remissus :
 Nec mora, vocales occupat ense canes.
 Omnia præbebant somnos ; sed Jupiter unus 85
 Decrevit pœnis invigilare tuis.
 Prodiderat portæque fidem, patriamque jacentem ;
 Nubendique petit, quem velit ipsa, diem.
 At Tatiūs (neque enim sceleri dedit hostis honorem)
 Nube, ait, & regni scande cubile mei. 90
 Dixit, & ingestis comitum super obruit armis.
 Hæc, virgo, officiis dos erat apta tuis.
 A duce Tarpeia mons est cognomen adeptus.
 Q. vigil, injustæ præmia sortis habes.

ELEGIA V.

TERRA tuum spinis obducatur, Iena, sepulcrum ;
 Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitim ;
 Nec sedeant cineri manes ; & Cerberus ultor
 Turpia jejuno terreat ossa sono ;
 Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantem, 5
 Concordique toro pessima semper avis :
 Penelopem quoque, neglecto rumore mariti,
 Nubere lascivo cogeret Antinoo.
 Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum ;
 Et volucris nidis esse noverca suis. 10
 Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas,
 Stantia currenti diluerentur aqua :
 Audax cantatæ leges imponere Lunæ,
 Et sua nocturno fallere terga lupo.
 Possit ut intentos altu cæcare maritos, 15
 Cornicum immeritas eruit ungue genas.
 Consulitque striges nostro de sanguine, & in me
 Hippomanes fœtæ semina legit equæ.
 Exornabat opus verbis, seu blanda perurat,
 Saxosamque terat sedula culpa viam. 20
 Si te Eoa, Dorixanium, juvat aurea ripa,
 Et quæ sub Tyria concha superbit aqua ;
 Eurypylque placet Cœæ textura Minervæ,
 Sectaque ab Attaliciis putria signa toris ;
 Seu quæ palmiferæ mittunt venalia Thedæ, 25
 Murrheaque in Parthis pocula cocta focis ;
 Sperne fidem, provolve Deos : mendacia vincant :
 Frange & damnosæ jura pudicitiae.
 Et simulare virum, precium facit. utere causis :
 Major dilata nocte recurrit amor. 30
 Si tibi forte comas vexaverit utilis ira,
 Post modo mercata pace premendus erit.
 Denique ubi amplexu Venerem promiseris emto,
 Fac similes puros Iſidis esse dies,

Inge
 Na
 Supp
 Qu
 Semp
 Li
 Nec
 (N
 Sed p
 Cu
 In m
 I co
 Janit
 Sun
 Nec
 Na
 Aut
 Co
 Auru
 Ver
 Qui v
 Iph
 Dam
 Ute
 Vidi
 Sub
 His a
 Pen
 Sed c
 Ob
 Vidi
 Spu
 Atque
 Hon
 Exeq
 Vin
 Et ca
 Can

PROPERTII LIBER IV.

305

Ingerat Apriles Iole tibi, tundat Amycle 35

Natalem Maiis idibus esse tuum.

Supplex ille sedet. posita tu scribe cathedra.

Quidlibet. has artes si pavet ille, tenes.

Semper habe morsus circa tua colla recentes,

Litibus alternis quos putet esse datos. 40

Nec te Medæ delectent probra sequacis,

(Nempe tulit fastus ausa rogare prior)

Sed potius mundi Thais preciosa Menandri,

Cum ferit astutos Comica mœcha Getas.

In mores te verte viri: si cantica jactat; 45

I comes, & voces ebria junge tuas.

Janitor ad dantes vigilet: si pulset inanis,

Surdus in obductam somniet usque seram.

Nec tibi displiceat miles non factus amori;

Nauta nec, attrita si ferat æra manu; 50

Aut quorum titulus per barbara colla pependit,

Colati medio cum saliere foro.

Aurum spectato, non quæ manus afferat aurum.

Versibus auditis, quid nisi verba feres?

Qui versus, Coæ dederit nec munera vestis, 55

Ipsius tibi sit furda sine ære lyra.

Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus,

Uttere, ne quis eat liber amore dies.

Vidi ego odorati victura rosaria Pælli

Sub matutino cocta jacere noto. 60

His animos nostræ dum versât Acanthis amicæ,

Per tennes ossa sunt numerata cutes.

Sed cape torquæ, Venus o regina, columbæ

Ob meritum ante tuos guttura secta focos.

Vidi ego rugoso tussim concresecere collo, 65

Sputaque per dentes ire cruenta cavos,

Atque animam in tegetes putrem expirare paternas.

Horruit argenti pergula curta foco.

Exequiæ fuerant rari furtiva capilli

Vincula, & immundo pallida mitra situ, 70

Et canis in nostros nimis experrecta dolores,

Cum fallenda meo pollice claustra forent.

166 PROPERTII LIBER IV.

Sit tumulus lenæ curto vetus amphora collo :
Urgeat hanc supra vis, caprifrice, tua.
Quisquis amas, scabris hoc bustum cædito faxis, 75
Mistaque cum faxis adjice verba mala.

ELEGIA VI.

SACRA facit vates, sint ora faventia sacris ;
Et cadat ante meos ista juvenca focos.
Serta Phileteis certent Romana corymbis,
Et Cyrenæas urna ministret aquas.
Costum molle date, & blandi mihi thuris honores ; 5
Terque focum circa laneus orbis eat.
Spargite me lymphis ; carmenque recentibus aris
Tibia Mygdoniis libet eburna Cadis.
Ite procul fraudes ; alio sint aere noxæ :
Pura novum vati laurea mollit iter. 10
Musa, Palatini referamus Apollinis ædem :
Res est, Calliope, digna favore tuo.
Cæsaris in nomen ducuntur carmina : Cæsar
Dum canitur, quæso, Jupiter, ipse vaces.
Est Phœbi fugiens Athamana ad litora portus, 15
Qua sinus Ioniæ murmura condit aquæ,
Actia Julææ pelagus monumenta carinæ,
Nautarum votis non operosa via.
Huc mundi coiere manus : stetit æquore moles
Pinea ; nec remis æqua favebat avis. 20
Altera classis erat tenero damnata Quirino,
Pilaque feminea turpiter apta manu.
Hinc Augusta ratis plenis Jovis omine velis,
Signaque jam patriæ vincere docta suæ.
Tandem acies geminos Nereus lunarat in arcus, 25
Armorum & radiis picta tremebat aqua ;
Cum Phœbus linquens stantem se vindice Delon
(Nam tulit iratos mobilis ante notos)
Altitit Augusti puppem super, & nova flamma
Luxit in obliquam ter sinuata facem. 30

Non illi
Aut t
Sed qua
Egessi
Aut qua
Serpe
Mox ait
Augu
Vipce r
Et fu
Solve m
Impos
Quam r
Ire P
Et nini
Princ
Nec te
Terra
Quodq
Tign
Frangi
Quæ
Tempu
Duca
Dixera
Prox
Vincit
Scep
At pat
Sum
Proseq
Plau
Illa pe
Hoc
Di me
Duc

PROPERTII LIBER IV.

109

Non ille attulerat crines in colla solutos,
 Aut testudineæ carmen inperme lyrae :
 Sed quali aspexit Pelopeium Agamemnona vultu,
 Egeffitque avidis Dorica castra rogis ;
 Aut qualis flexos solvit Pythona per orbes
 Serpentem, imbelles quem timere lyrae. 36
 Mox ait ; O longa mundi servator ab Alba,
 Auguste, Hecoreis cognite major avis,
 Vipce mari : jam terra tua est : tibi militat arcus,
 Et favet ex humeris hoc onus omne meis. 40
 Solve metu patriam ; quæ nunc te vindice freta
 Imposuit proræ publica vota tuæ :
 Quam nisi defendes, murorum Romulus augur
 Ire Palatinas non bene vidit aves.
 Et nimium remis audent proli turpe Latinis,
 Principes te, fluctus regia vela pati. 45
 Nec te, quod classis centenis remiget alis,
 Terreat : invito labitur illa mari :
 Quodque vehunt proræ Centaurica saxa minantes,
 Tigna cava, & pictos experiri metus. 50
 Frangit, & attollit vires in milite caussa :
 Quæ nisi iusta subest, excutit arma pudor.
 Tempus adest : committe rates ; ego temporis auctor
 Ducam laurigera Julia rostra manu.
 Dixerat, & pharetræ pondus consumit in arcus : 55
 Proxima post arcus Cæsaris hasta fuit,
 Vincit Roma fide Phœbi : dat femina pœnas :
 Sceptra per Ionias fracta vehuntur aquas.
 At pater Idalio miratus Cæsar ab astro ;
 Sum Deus, en nostri sanguinis ista fides. 60
 Prosequitur cantu Triton, omnesque marinæ
 Plausuerunt circa libera signa Deæ.
 Illa petit Nilum cymba male nixa fugaci,
 Hoc unum, jussu non moritura dic.
 Di melius, quantus mulier foret una triumphus, 65
 Ductus erat per quas ante Jugurtha vias !

108 PROPERTII LIBER IV.

Actius hinc traxit Phoebus monumenta, quod ejus
 Una decem vicit missa sagitta rates.
 Bella satis cecini ; citharam jam poscit Apollo
 Victor, & ad placidos exiit arma choros. 70
 Candida nunc molli subeant convivia luco,
 Blanditæque fluant per mea colla rosæ :
 Vinaque fundantur prælis elisa Falernis,
 Terque lavet nostras spica Cilissa comas.
 Ingenium potis irriter Musa poetis : 75
 Bacche, soles Phœbo fertilis esse tuo.
 Ille paludosos memoret servire Sicambros :
 Cepheam hic Meroen, fuscaque regna canat :
 Hic referat sero confessum fœdere Parthum ;
 Reddat signa Remi, mox dabit ipsa sua : 80
 Sive aliquid pharetris Augustus parcat Eois,
 Disserat in pueros ista tropæa suos.
 Gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas,
 Ire per Euphraten ad tua busta licet.
 Sic noctem patera, sic ducam carinine, donec 85
 Injiciat radios in mea vina dies.

ELEGIA VII.

SUNT aliquid manes. lethium non omnia finit ;
 Lucidaque evictos effugit umbra rogos.
 Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,
 Murmur ad extremæ nuper humata viæ ;
 Cum mihi ab exequiis somnus penderet amaris, 5
 Et quereretur lecti frigida regna mei.
 Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillos,
 Eosdem oculos : lateri vestis adusta fuit.
 Et solitum digito beryllon adederat ignis,
 Summaque Lethæus triverat ora liquor : 10
 Spirantisque animos, & vocem misit : at illi
 Pollicibus fragiles increpuere manus.

Perfid
 In to
 Jamne
 Et m
 Per qu
 Alte
 Sæpe V
 Fecere
 Fœder
 Non
 At mil
 Unun
 Nec cr
 Læsi
 Deniqu
 Atra
 Si pig
 Jussit
 Cur ve
 Cur m
 Hoc eti
 Injic
 Lygdam
 (Sen
 Aut No
 Duce
 Quæ m
 Hæc
 Et grav
 Garru
 Nostraq
 Codic
 Cælitu
 Per n
 Te pati
 Ardea

VO

PROPERTII LIBER IV.

109

Perfide, nec cuiquam melior sperande puellæ,

In te jam vires somnus habere potest?

Jamne tibi exciderunt vigilacis furta suburræ,

15

Et mea nocturnis trita fenestra dolis?

Per quam demisso quoties tibi fune pependi,

Alternata veniens in tua colla manu.

Sæpe Venus trivio commissa est pectore misto;

Fecerunt tepidas pallia nostra vias.

20

Fœderis heu taciti, cujus fallacia verba

Non audituri diripuerunt Noti.

At mihi non oculos quisquam inclinavit euntis:

Unum impetrassem te revocante diem.

Nec crepuit fissa, me propter, arundine custos;

25

Læsit & objectum tegula curta caput.

Denique quis nostro furvum te funere vidit?

Atram quis lacrymis incaluisse togam?

Si piguit portas ultra procedere, at illuc

Jussisses lectum lentius ire meum.

30

Cur ventos non ipse rogis, ingrata, petisti?

Cur nardo flammæ non oluere meæ?

Hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos

Injicere, & fracto busta piare cado.

Lygdamus uratur, candescat lamina vernæ:

35

(Sensi ego, cum insidiis pallida vina bibi)

Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas.

Ducet damnatas ignea testa manus.

Quæ modo per viles inspecta est publica noctes,

Hæc nunc aurata cyclade signat humum:

40

Et graviora rependit iniquis pensâ quasillis,

Garrula de facie si qua locuta mea est.

Nostraque quod Petele tulit ad monumenta corollas,

Codicis immundi vincula sentit anus.

Cæditur & Lalage tortis suspensâ capillis,

45

Per nomen quoniam est ausa rogare meum.

Te patiente, meæ conflavit imaginis aurum.

Ardeat e nostro dotem habitura rogo.

105 PROPERTII LIBER IV.

Actius hinc traxit Phoebus monumenta, quod ejus
 Una decem vicit missa sagitta rates.
 Bella satis cecini; citharam jam poscit Apollo
 Victor, & ad placidos exuit arma choros. 70
 Candida nunc molli subeant convivia luco,
 Blanditæque fluant per mea colla rosæ:
 Vinaque fundantur praelis elisa Falernis,
 Terque lavet nostras spica Cilissa comas.
 Ingenium potis irritet Musa poetis: 75
 Bacche, soles Phœbo fertilis esse tuo.
 Ille paludosos memoret servire Sicambros:
 Cepheam hic Meroen, fuscaque regna canat:
 Hic referat sero confessum fœdere Parthum;
 Reddat signa Remi, mox dabit ipsa sua: 80
 Sive aliquid pharetris Augustus parcat Eois,
 Differat in pueros ista tropæa suos.
 Gaude, Crasse, nigras si quid sapis inter arenas,
 Ire per Euphraten ad tua busta licet.
 Sic noctem patera, sic ducam carmine, donec 85
 Injiciat radios in mea vina dies.

ELEGIA VII.

SUNT aliquid manes. lethum non omnia finit;
 Lucidaque evictos effugit umbra rogos.
 Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,
 Murmur ad extremæ nuper humata viæ;
 Cum mihi ab exequiis somnus penderet amaris, 5
 Et quereretur lecti frigida regna mei.
 Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillos,
 Eosdem oculos: lateri vestis adusta fuit.
 Et solitum digito beryllon adederat ignis,
 Summaque Lethæus triverat ora liquor: 10
 Spirantisque animos, & vocem misit: at illi
 Pollicibus fragiles increpuere manus.

Perfide
 In te
 Jamne
 Et m
 Per qu
 Alter
 Sæpe V
 Fecit
 Fœderi
 Non
 At mil
 Unun
 Nec cr
 Læsi
 Deniqu
 Atrac
 Si pig
 Jussit
 Cur ve
 Cur n
 Hoc et
 Injici
 Lygdam
 (Sen
 Aut No
 Duce
 Quæ m
 Hæc
 Et grav
 Garru
 Nostraq
 Codic
 Cæ litu
 Per n
 Te patie
 Ardea

VO

PROPERTII LIBER IV.

109

Perfide, nec cuiquam melior sperande puellæ,

In te jam vires somnus habere potest?

Jamne tibi exciderunt vigilacis furta suburræ,

15

Et mea nocturnis trita fenestra dolis?

Per quam demisso quoties tibi fune pependi,

Alternata veniens in tua colla manu.

Sæpe Venus trivio commissa est pectore misto;

Fecerunt tepidas pallia nostra vias.

20

Fœderis heu taciti, cujus fallacia verba

Non audituri diripuerunt Noti.

At mihi non oculos quisquam inclinavit euntis:

Unum impetrassem te revocante diem.

Nec crepuit fissa, me propter, arundine custos;

25

Læsit & objectum tegula curta caput.

Denique quis nostro furvum te funere vidit?

Atram quis lacrymis incaluisse togam?

Si piguit portas ultra procedere, at illuc

Jussisses lectum lentius ire meum.

30

Cur ventos non ipse rogis, ingrate, petisti?

Cur nardo flammæ non oluere meæ?

Hoc etiam grave erat, nulla mercede hyacinthos

Injicere, & fracto busta piare cado.

Lygdamus uratur, candescat lamina vernæ:

35

(Sensit ego, cum insidiis pallida vina bibi)

Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas.

Ducet damnatas ignea testa manus.

Quæ modo per viles inspecta est publica noctes,

Hæc nunc aurata cyclade signat humum:

40

Et graviora pendit iniquis pensâ quasillis,

Garrula de facie si qua locuta mea est.

Nostrique quod Petele tulit ad monumenta corollas,

Codicis immundi vincula sentit anus.

Cælitur & Lalage tortis suspensâ capillis,

45

Per nomen quoniam est ausa rogare meum.

Te patiente, meæ conflagrat imaginis aurum.

Ardeat e nostro dotem habitura rogo.

116 PROPERTII LIBER IV.

Non tamen infector, quamvis mereare, Properti;
 Longa mea in libris regna fuere tuis. 50
 Juro ego fatorum nulli revocabile carmen,
 Tergeminusque canis sic mihi molle sonet,
 Me servasse fidem: si fallo, vipera nostris
 Sibilet in tumultis, & super ossa cubet.
 Nam gemina est sedes turpem sortita per amnem; 55
 Turbaque diversa remigat omnis aqua.
 Una Clytæmnestræ stuprum vehit, altera Cressæ
 Portat mentis lignea nostra bovis.
 Ecce coronato pars altera vecta phaselo,
 Mulcet ubi Elysiæ aura beata rosas. 60
 Qua numerosa fides, quaque æra rotunda Cybelles,
 Mitratisque sonant Lydia plectra choris:
 Andromedeque, & Hyperinnestæ sine fraude maritæ
 Narrant historiæ pectora nota suæ.
 Hæc sua maternis queritur livere catenis 65
 Brachia, nec meritis frigida saxa manus.
 Narrat Hyperinnestæ magnum ausas esse sorores:
 In scelus hoc animum non valuissè suum.
 Sic mortis lacrymis vitæ sanamus amores.
 Celo ego peridiæ crimina multa tuæ. 70
 Sed tibi nunc mandata damus; (si forte moveris,
 Si te non totum Dorides herba tenet)
 Nutrix in tremulis nequid desideret annis
 Parthenie: patuit, nec tibi avara fuit.
 Deliciæque meæ Latris, cui nomen ab usu est, 75
 Ne speculum dominæ porrigat illa novæ.
 Et quoscunque meo fecisti nomine versus,
 Ure mihi: laudes desine habere meas.
 Pelle ederam tumulo, mihi quæ pugnante corymbo
 Mollia contortis alligat ossa comis. 80
 Ramosis Anio qua pomifer incubat arvis,
 Ex nunquam Herculeo numine pallet ebur;
 Hoc carmen media dignum me scribe columna,
 Sed breve, quod currens vector ab urbe legat.
 Hic Tiburtina jacet aurea Cynthia terra: 85
 Accessit ripæ laus, Aniene, tuæ.

Nec
 Cu
 Noct
 Er
 Luce
 No
 Nunc
 Me
 Hæc
 Int

D
 Lanu
 Hic
 Qua
 Qu
 Jejun
 Ann
 Talia
 Cun
 Ille si
 Virg
 Si fuer
 Clar
 Huc n
 Caus
 Appia
 Eger
 Turpi
 Si si
 Specta
 Auta
 Serica
 Atqu

PROPERTII LIBER IV.

III

Nec tu sperne piis venientia somnia portis :
 Cum pia venerunt somnia, pondus habent.
 Nocte vagæ ferimur ; Nox clausas liberat umbras,
 Errat & abjecta Cerberus ipse fera. 90
 Luce jubent leges Lethea ad stagna reverti :
 Nos vehimur : vectum nauta recenset onus.
 Nunc te possideant aliæ ; mox sola tenebo :
 Mecum eris, & mistis ossibus ossi teram.
 Hæc postquam querula mecum sub voce peregit, 95
 Inter complexus excidit umbra meos.

ELEGIA VIII.

DISCE, quid Esquillas hac nocte fugarit aquosas,
 Cum vicina novis turba cucurrit agris.
 Lanuvium annosi vetus est tutela draconis,
 Hic ubi tam raræ non perit hora moræ.
 Qua sacer abripitur cæco descensus hiatus, 5
 Qua penetral, (virgo, tale iter omne cave)
 Jejuni serpentis honos, cum pabula poscit
 Annua, & ex ima sibila torquet humo.
 Talia demissæ pallent ad sacra puellæ,
 Cum tenera angineo creditur ore manus. 10
 Ille sibi admotas a virgine corripit escas ;
 Virginis in palmis ipsa canistra tremunt.
 Si fuerint castæ, redeunt in colla parentum ;
 Clamantque agricolæ, Fertilis annus erit.
 Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis : 15
 Causa fuit Juno, sed mage causa Venus.
 Appia dic, quæso, quantum te teste triumphum
 Egerit, effusus per tua saxa rotis,
 Turpis in arcana sonuit cum rixa taberna ;
 Si sine me, famæ non sine labe meæ. 20
 Spectaculum ipsa sedens primo temone pependit,
 Ausa per impuros frena movere locos.
 Serica nam taceo volvi carpenta nepotis,
 Atque armillatos colla Molossa canes ;

Qui dabit immundæ venalia fata saginæ,
Vincet ubi erasas barba pudenda genas.

ELEGIA IX.

CUM fieret nostro toties injuria lecto,
Mutato volui castra movere toro.
Phyllis Aventinæ quædam est vicina Dianæ,
Sobria grata parum; cum bibit, omne decet.
Altera Tarpeios est inter Teia lucos,
Candida; sed potæ non satis unus erit.
His ego consilui noctem lenire vocatis,
Et Venere ignota furta novare mea.
Unus erat tribus in secreta lectulus herba.
Quæris concubitus? inter utramque fui.
Lygdamus ad cyathos, vitrique æstiva supellex,
Et Methymnæi Graja saliva meri.
Nilotes tuus tibicen erat, crotalistris Phyllis,
Et facilis spargi munda sine arte rosa.
Nanus & ipse suos breviter concretus in artus
Jactabat truncas ad cava buxa manus.
Sed neque suppletis constabat flamma lucernis,
Decidit inque suos mensa supina pedes:
Me quoque per talos Venerem querente secundos,
Semper damnosi subfluere canes.
Cantabant furdo; nudabant pectora cæco:
Lanavii ad portas, hei mihi, solus eram.
Cum subito rauci sonuerunt cardine postes,
Et levia ad primos murmura facta lares.
Nec mora, cum totas resupinat Cyndia valvas
Non operosa comis, sed furibunda decens.
Focula mi digito inter cecidere remissos;
Palluerantque ipso labra soluta mero.
Fulminat illa oculis, & quantum femina, sævit:
Spectaculum capta nec minus urbe fuit.
Phyllidos iratos in vultum conjicit unguis:
Territa vicinas Teia clamat aquas.

Lumina sopitos turbant elata Quirites ;
 Omnis & insana semita nocte sonat.
 Illas, direptisque comis, tunicisque solutis 35
 Excipit obscuræ prima taberna viæ.
 Cynthia in exuviis gaudet, victrixque recurrit,
 Et mea perversa sauciat ora manu ;
 Imponitque notam collo, morfuque cruentat ;
 Præcipueque oculos, qui meruere, ferit. 40
 Atque ubi jam nostris lassavit brachia plagis,
 Lygdamus ad plutei fulcra sinistra jacens
 Exuitur, Geniumque meum prostratus adorat.
 Lygdame, nil potui ; tecum ego captus eram.
 Supplicibus palmis tum demum ad fœdera veni, 45
 Cum vix tangendos præbuit illa pedes,
 Atque ait ; Admissæ si vis me ignoscere culpæ,
 Accipe, quæ nostræ formula legis erit.
 Tu neque Pompeia spatia bere cultus in umbra,
 Nec cum lascivum sternet arena forum. 50
 Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrum,
 Aut lectica tuæ fidat operta moræ.
 Lygdamus in primis, omnis mihi causa querelæ,
 Veneat, & pedibus vincula bina trahat.
 Indixit leges : respondi ego ; Legibus utar. 55
 Riferat imperio facta superba dato.
 Dein, quemcunque locum externæ tetigere puellæ,
 Suffiit, & pura limina tergit aqua :
 Imperat & totas iterum mutare lacernas ;
 Terque meum teti it sulfuris igne caput. 60
 Atque ita mutato per singula pallia lecto,
 Et sponda & toto solvimus arma toro.

ELEGIA X.

AMPHITRYONIADES qua tempestate juvenco:
 Egerat a stabulis, o Erythea, tuis,
 Venit ad invictos pecorosa Palatia montes,
 Et statuit fessos fessius & ipse boves.

- Qua Velabra suo stagnabant flumine, quaque
 Nauta per urbanas velificabat aquas. 3
 Sed non infido manserunt hospite Caco
 Incolumes : furto polluit ille Jovem.
 Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
 Per tria partitos qui dabat ora sonos. 10
 Hic, ne certa forent manifestæ signa rapinæ,
 Aversos caula traxit in antra boves.
 Nec sine teste Deo, firem sonuere iuveni :
 Furis & implacidas diruit ira fores.
 Mænalis jacuit pulsus tria tempora ramo 15
 Cacus : & Alcides sic ait ; Ite boves,
 Herculis ite boves, nostræ labor ultime clavæ,
 Eis mihi quæsitæ, bis mea præda boves ;
 Arvaque m'igitu sancite Boaria longo :
 Nobile erit Romæ pascua nostra forum. 20
 Dixerat, & sicco torret sitis ora palato,
 Terraque non ullas facta ministrat aquas.
 Sed procul inclusas audit ridere puellas ;
 Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus,
 Femineæ loca clausa Deæ, fontesque piandos, 25
 Impune & nullis sacra resecta viris.
 Devia punicæ velabant limina vittæ :
 Patris odorato luxerat igne casa :
 Populus & longis ornatat frondibus ædem ;
 Multaque cantantes umbra tegebat aves. 30
 Hæc ruit in siccam congesto pulvere barbam,
 Et jactat ante fores verba minora Deo.
 Vos precor, o luci sacro quæ luditis antro,
 Pandite desessis hospita tecta viris.
 Fontis egens erro, circoque sonantia lymphis ; 35
 Et cava sus epto flumine palma sat est.
 Audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem ?
 Ille ego sum : Alciden terra recepta vocat.
 Quis facta Hercule non audit fortia clavæ,
 Et nunquam ad vastas irrita tela feras ? 40
 Atque uni Strygias hominum luxisse tenebras.

Quod
 Non
 Sin al
 Ter
 Idem
 Offi
 Mollis
 Et n
 Talib
 Pun
 Parce
 Ced
 Interd
 Quæ
 Magn
 Fort
 Di tibi
 Avi
 Sic an
 Nec
 At po
 Pon
 Angul
 Acc
 Maxim
 Ara
 Hæc n
 Hero
 Sanct
 San
 Munc
 Sic

3 Quod si Junoni sacrum faceretis amarae,
 Non clausisset aquas ipsa noverca suas.
 Sin aliquam vultusque meus, setæque leonis 45
 Terrent, & Lybico sole perusta coma;
 Idem ego Sidonia feci servilia palla
 19 Officia, & Lyda pensa diurna colo:
 Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus;
 Et manibus duris apta puella fui. 50
 Talibus Alcides. at talibus alma sacerdos
 Puniceo canas stamine vineta comas;
 25 Parce oculis, hospes, lucoque abscede verendo:
 Cede agedum, & tuta limina linque fuga.
 Interdicta viris metuenda lege piatur, 55
 Quæ se summotâ vindicat ara casa.
 Magnam Tireias aspexit Pallada vates,
 20 Fortia dum, posita Gorgone, membra lavat.
 Di tibi dent alios fontes: hæc lympa puellis
 Avia secreti limitis una fluit. 60
 Sic ahnus, ille humeris postes concussit opacos:
 Nec tulit iratam janua clausa sitim.
 25 At postquam exhausto jam flumine vicerat æstum,
 Ponit vix siccis tristia jura labris.
 Angulus hic mundi nunc me mea fata trahentem 65
 Accipit; hæc fessô vix mihi terra patet.
 Maxima quæ gregibus devota est ara repertis,
 30 Ara per has, inquit, maxima facta manus,
 Hæc nullis unquam pateat veneranda puellis;
 Herculis eximii ne sit inulta sitis. 70
 Sancte pater, salve, cui jam favet aspera Juno:
 Sancte, velis libro dexter inesse meo.
 35 Nunc quoniam manibus purgatum sanxerat orbem,
 Sic Sanctum Taji composuere Cures.

ELEGIA XI.

NUNC Jovis incipiam causas aperire Feretri,
 Armaque de ducibus trina recepta tribus.
 Magnum iter ascendo; sed dat mihi gloria vires:
 Non juvat e facili lecta corona jugo.
 Imbuis exemplum primæ tu, Romule, palmæ 5
 Hujus, & exuviis plenus ab hoste redis,
 Tempore quo portas Cæninum Acrona petentem
 Victor in eversum cuspide fundis equum.
 Acron Hercules Cænina ductor ab arce,
 Roma, tuis quondam sinibus horror erat. 10
 Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirini
 Ipse dedit, sed non sanguine sicca suo.
 Hunc videt ante cavas vibrantem spicula turres
 Romulus, & votis occupat ante ratis;
 Jupiter, hæc hodie tibi victima corruiet Acron. 15
 Voverat, & spoliū corruiet ille Jovi.
 Urbis, Virtutisque parens sic vincere suevit,
 Qui tulit aprico frigida castra lare.
 Idem eques & frenis, idem fuit aptus aratris;
 Et galea hirsuta comta lupina juba; 20
 Picta nec inducto fulgebat parma pyropo;
 Præbebant cæsi baltea lenta boves.
 Cossus at insequitur Veientis cæde Tolumni,
 Vincere cum Veios posse laboris erat:
 Nec dum ultra Tiberim belli sonus; ultima præda 25
 Nomentum, & captæ jugera terna Coræ,
 Et Veii veteres & vos tum regna fuistis;
 Et vestro posita est aurea sella foro.
 Nunc intra muros pastoris buccina lenti
 Cantat, & in vestris ossibus arva metunt. 30
 Forte super portæ dux Veius astitit arcem;
 Colloquūnque sua fretus ab urbe dedit.
 Dumque aries murum cornu pulsabat aheno,
 Vineaque inductum longa tegebat opus,

PROPERTII LIBER IV.

117

Coffis ait; Forti melius concurrere campo.

35

Nec mora fit, plano sistit uterque gradum.

Di Latias juvere manus: defecta Tolumni

Cervix Romanos sanguine lavit equos.

Claudius a Rheno trajectos arcuit hostes,

Belgica cui vassi parma relata ducis

40

Virdumari; genus hic Rheno jactabat ab ipso,

Nobilis erectis fundere gesa rotis.

Illi virgatis jaculanti ex agmine braccis

Torquis ab incisa decidit unca gula.

Nunc spolia in templo tria condita. causa Feretri, 45

Omine quod certo dux ferit ense ducem.

Sen, quia victa suis humeris hæc arma ferebant,

Hinc Feretri dicta est ara superba Jovis.

ELEGIA XII.

DESINE, Paule, meum lacrymis urgere sepulcrum;
Panditur ad nullas janua nigra preces.

Cum semel infernas intrarunt funera leges,

Non exorato stant adamante viæ.

Te licet orantem fuscae Deus audiat aulae,

5

Nempe tuas lacrymas litora surda bibent.

Vota movent Superos: ubi portitor æra recepit,

Obferat herbosos lurida porta rogos.

Sic mœstæ cecinere tubæ, cum subdita nostrum

Detraheret lecto fax inimica caput.

10

Quid mihi conjugium Pauli, quid currus avorum

Profiuit, aut famæ pignora tanta meæ?

Num minus immites habui Cornelia Parcas?

En sum quod digitis quinque levatur onus.

Damnatae noctes, & vos vada lenta paludes,

15

Et quæcunque meos implicat unda pedes,

Inunatura licet, tamen huc non noxia veni:

Det pater hic umbræ mollia jura meæ.

Aut si quis posita iudex sedet Æacus urna,

In mea sortita iudicet ossa pila.

20

118 PROPERTII LIBER IV.

Assideant fratres : juxta Minoia sella, &
 Eumenidum intento turba-severa foro.
 Sisyphæ, mole vaces ; taceant Ixionis orbes ;
 Fallax Tantaleo corripere liquor :
 Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras ; 25
 Et jaceat tacita lapsa catena sera.
 Ipsa loquor pro me. si fallo, pœna sororum
 Infelix humeros urgeat urna meos.
 Si cui fama fuit per avita tropæa decori,
 Afra Numantinos regna loquuntur avos. 30
 Altera maternos exæquat turba Libones,
 Et domus est titulis utraque fulta suis.
 Mox ubi jam facibus cessit prætexta maridis,
 Vinxir & acceptas altera vitta comas,
 Jungor, Paule, tuo sic discessura cubili : 35
 In lapide hoc mi nupta fuisse legar.
 Testor majorum cineres tibi, Roma, colendos,
 Sub quorum titulis Africa tonsa jaces :
 Et Persen proavi simulantem pectus Achillis,
 Quique tuas proavus fregit, Achille, domos ; 40
 Me neque centuræ legem moluisse, nec ulla
 Labe mea nostros erubuisse focos.
 Non fuit exuviis tantis Cornelia damnum :
 Quin & erat magnæ pars imitanda domus.
 Nec mea mutata est ætas ; sine crimine tota est : 45
 Viximus insignes inter utramque facem.
 Mi natura dedit leges a sanguine ductas,
 Ne possim melior judicis esse metu.
 Quælibet austeras de me ferat urna tabellas,
 Turpior assensu non erit ulla meo : 50
 Vel tu, quæ tardam movisti fune Cybellen,
 Claudia, turritæ rara ministra Deæ ;
 Vel cui, commissos cum Vesta reposeret ignes,
 Exhibuit vivos carbasus alba focos.
 Nec te, dulce caput, mater Scribonia, læsi. 55
 In me mutatum quid, nisi fata, velis ?

Materni
 Defen
 Ille sua
 Incre
 Et tamen
 Nec m
 Te, Lep
 (Cond
 Vidimus
 Conflu
 Folia tu
 Fac te
 Et serie
 Solvit
 Hæc est
 Lauda
 Nunc ti
 Hæc o
 Fungere
 Omni
 Oscula
 Tota
 Et siquo
 Cum v
 Sat tibi
 Somn
 Atque u
 Ut res
 Seu tam
 Seder
 Conjugi
 (Capt
 Nec ma
 Verte
 Seu men
 Et tan
 Discite

PROPERTII LIBER IV.

119

Maternis laudor lacrymis, urbisque querelis;

Defensa & gemitu Cæsaris ossa mea.

Ille sua nata dignam vixisse sororem

Increpat; & lacrymas vidimus ire Deo.

60

Et tamen emerui generosos vestis honores,

Nec mea de sterili facta rapina domo.

Te, Lepide, & te, Paule, meum post fata levamen,

(Condita sunt vestro lumina nostra sinu)

Vidimus, & fratrem sellam geminasse curulem;

65

Consule quo facto tempore rapta soror.

Filia tu specimen censuræ nata paternæ

Fac teneas unum, nos imitata, virum.

Et serie fulcite genus. mihi cymba volenti

Solvitur aucturis tot mea fata meis.

70

Hæc est feminei merces extrema triumphii,

Laudat ubi meritum libera fama rogum.

Nunc tibi commendo communia pignora natos:

Hæc cura & cineri spirat inusta meo.

Fungere maternis vicibus, pater: illa meorum

75

Omnis erit collo turba ferenda tuo.

Oscula cum dederis tua flentibus, adjice matris:

Tota domus coepit nunc onus esse tuum.

Et siquid doliturus eris; sine testibus illis:

Cum venient, siccis oscula falle genis.

80

Sat tibi sint noctes, quas de me, Paule, fatiges;

Somniaque in faciem credita sæpe meam.

Atque ubi secreto nostra ad simulacra loqueris,

Ut responsuræ singula verba jace.

Seu tamen adversum mutarit janua lectum,

85

Sederit & nostro cantu noverca toro;

Conjugium, pueri, laudate, & ferte paternum:

(Capta dabit vestris moribus illa manus)

Nec matrem laudate nimis; collata priori

Vertet in offensas libera verba suas:

90

Seu memor ille mea contentus manserit umbra,

Et tanti cineres duxerit esse meos;

Discite venturam jam nunc sentire senectam,

120 PROPERTII LIBER IV.

Cœlibis ab curas nec vacet ulla via.
Quod mihi detractum est, vestros accedat ad annos : 95
Prole mea Paulum sic juvet esse senem.
Et bene habet ; nunquam mater lugubria sumsi :
Venit in exequias tota caterva meas.
Causa perorata est : flentes me surgite testes ;
Dum precium vitæ grata rependit humus. 100
Moribus & cœlum patuit, sim digna merendo,
Cujus honoratis ossa vehantur avis.

F I N I S.

v.

l annos : 95

sumfi :

es ;

is. 100

ado,